A DIÓSZEGI KIS ISTVÁN REFORMÁTUS KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Pedagógiai Program

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
és az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
és nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.”
(Péld 3.13-14)

2025.

KÜLDETÉS, PEDAGÓGIAI HITVALLÁS ... 1

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI KÜLDETÉSNYILATKOZATA ... 1

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestületének célja: ... 1

BEVEZETŐ ... 3

A FENNTARTÓ ELVÁRÁSAI ... 7

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ... 18

I.1. Pedagógiai alapelvek, értékek ... 18

I.2. Célok, feladatok ... 25

A két tanítási nyelvű oktatás elvei, céljai, követelményei ... 40

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok ... 48

III. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 50

IV. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai ... 52

V. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek ... 60

VI. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok ... 68

VII. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ... 71

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiemelt, komplex támogatása ... 73

VIII. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek ... 74

IX. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, tovább fejlesztésének lehetőségei ... 77

X. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata ... 81

XI. Az iskolába való felvétel szabályai ... 88

XII. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai ... 91

XIII. Napközi és tanulószoba ... 93

XIV. Általános elvek a sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) neveléséhez, oktatásához ... 95

1. A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ... 95

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 98

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 98

4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő sajátos pedagógiai tevékenység ... 99

5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység ... 99

6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ... 99

7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program ... 100

8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a tanulók felzárkóztatása ... 100

9. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei ... 101

10. Iskolai egészségnevelési feladatok végrehajtása ... 102

11. A környezeti nevelési program szerepe 102
XV. Díjak, kitüntetések, elismerések 103
HELYI TANTERV 104
I. Általános alapelvek 104
1. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 104
2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei 105
Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés 107
1. Az iskolai értékelés dimenziói és kulcs szavai 107
Az értékelés szintjei 109
Az értékelés követelményei 109
Az értékelés formái 110
A szöveges értékelés, mint a tanulók értékelésének egyik formája 112
A nevelőtestület által elfogadott folyamatos ellenőrzés elvei 131
a) Az írásbeli beszámoltatás rendje, az írásbeli számonkérések formái 134
Az iskolai szóbeli beszámoltatás rendszere 135
A projektoktatás értékelési formái 139
Ellenőrzés és értékelés a két tanítási nyelvű tagozaton 142
Ellenőrzés, értékelés digitális munkarendben 145
2.A szülők értesítése a tanulók tanulmányi előmeneteléről 146
3. A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése 146
A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere 146
5. Teljesítménymérések 151
6. A felzárkóztatásra szoruló tanulók értékelésének módja 151
7.A tanulmányi és közösségi munka elismerése, illetve a tanulók elmarasztalása 152
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai 154
A házi feladatok tartalma, kiadásának módja, ellenőrzésük 1-4. évfolyamon 155
A házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai az 5-8. évfolyamon 156
Az otthoni felkészülés ellenőrzése 157
9. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata (NETFIT) 158
II. Tantervek 171
Az intézmény helyi tanterve 171
A kulcskompetenciák NAT 2020 194
4. A tanulás kompetenciái 194
5. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi) 194
6. A digitális kompetenciák 194

7. A matematikai, gondolkodási kompetenciák 194
8. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák 194
9. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái 194
10. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák” 194
III. Alapkompetenciák 194
IV. Iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program 215
V. Mindennapos testmozgás 230
VI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve 233
VII. Drogstratégia 234
VIII. Az iskola környezeti nevelési programja 238
IX. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok 253
X. Nemzetiségek kultúrája 256
XI. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 257
XII. A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámú tantárgyak helyi tanterve 260
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 321
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 322

DIÓSZEGI KIS ISTVÁN REFORMÁTUS KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA és ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

OM azonosító: 031015

Intézmény székhelyes: 4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 3–4.

Intézmény telephelye: 4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 5.

Tel: +36 54 200 240; +36 54 200 241

KÜLDETÉS, PEDAGÓGIAI HITVALLÁS

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI KÜLDETÉSNYILATKOZATA

„… tegyetek tanítvánnyá minden népet […]” (Mt. 28,19)

A református köznevelési intézmény pedagógusai küldetésük felelősségét átérezve a szülők által rájuk bízott gyermekeket és fiatalokat a korszerű, minőségi oktatással, keresztyén neveléssel, tartalmas és célszerű tevékenységrendszerrel formálják. A szülőkkel és a gyülekezetekkel együttműködve elősegítik, hogy a fiatalok jól sáfárkodjanak Istentől kapott talentumaikkal, a magyar nemzeti kultúrát megbecsüljék és gyarapítsák, hazájukért, családjukért áldozatra készek legyenek, egész életükkel Isten dicsőségét szolgálják.

Küldetése alapján a református intézmény olyan keresztyén közösség, ahol a fiatalokat úgy tanítják és nevelik, hogy ők a hit ajándékának elfogadására vezető ismeretek, élmények és tapasztalatok birtokába jussanak; egyre jobban megismerjék, hogy Kiben és miért hisznek, életük zsinórmértékének a Szentírást tartsák, elfogadják református hitelveinket és hagyományainkat; tudják, hogy Istennek terve van az életükkel, és erre a Szentlélek teszi alkalmassá őket.

A Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményeinek küldetése, hogy a rájuk bízott gyermekek és fiatalok, Jézus Krisztus parancsolata alapján ismerjék meg a keresztyén élet felelősségét, vezetést és útmutatást kapjanak a tanítványság megélésére.

„… hogy elmenjetek és gyümölcsöt teremjetek […]” (Jn.15,16)

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestületének célja:

a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltség biztosítása minden tanulónk számára korszerű ismeretek nyújtásával, a tanulók sikerélményhez juttatásával, a képességeik, készségeik kialakításával és

bővítésével. Református iskolaként egyetemes és keresztyén emberi értékeket kívánunk közvetíteni. Olyan közösséget igyekszünk teremteni, amely tanulóink számára hitben való szellemi, erkölcsi példát támaszt és keretet ad, hogy Isten dicsőségére élhessenek. Mindennapi nevelő és oktató munkánk arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk megfeleljen végzős korára a kitűzött céloknak, az igaz értékeket adó ismeretanyag és kultúra közvetítése révén.

BEVEZETŐ

420810/2/2023

ALAPÍTÓ OKIRAT

Az iskola feladatának tekinti az általános iskolai nevelés és oktatás keretében, hogy tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni.
Feladata református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelni.

Az intézmény hivatalos neve:

Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény angol neve:
Diószegi Kis István Reformed Bilingual Primary School and Elementary School of Arts

Az alapító neve és székhelye: Berettyóújfalui Református Egyházközség
4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 3.

A fenntartó neve és székhelye: Tiszántúli Református Egyházkerület
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

Az intézmény típusa: többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény
- általános iskola
- alapfokú művészeti iskola

Az intézmény OM azonosítója: 031015

Az intézmény feladatellátási helye

Az intézmény székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 3–4.

Az intézmény telephelye: 4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 5.

Alapításának éve: 1999. Az intézmény az 1856-ban alapított református iskola jogutódjának és szellemi örökösének tekinti magát.

Feladatellátási helyenként felvehető maximális létszám

Berettyóújfalu, Kálvin tér 3–4. szám alatti székhelyen: 810 fő
Sajátos nevelési igényű gyermekek maximális létszáma: 8 fő

- *általános iskola 410 fő*

- *alapfokú művészetoktatás* *400 fő*
  - *Képző- és iparművészeti ág* *80 fő*
  - Táncművészeti ág 80 fő
  - Szín- és bábművészeti ág 40 fő
  - *Zeneművészeti ág* *200 fő*

Berettyóújfalu, Kálvin tér 5. szám alatti telephelyen:

- *általános iskola* *70 fő*
- sajátos nevelési igényű gyermekek maximális létszáma: 2 fő

Évfolyamok száma:

- általános iskola 1–8. évfolyam
- alapfokú művészeti iskola 1–12 évfolyam
  2 előképző, 6 alapfokú, 4 továbbképző évfolyam)

Egyházi felügyeleti szerv: Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

Az oktatás munkarendje: nappali rendszerű iskolai oktatás

Az intézmény alapfeladata

4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 3–4. szám alatti székhelyen

- általános iskolai nevelés-oktatás,
- alapfokú művészetoktatás,
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása

A fogyatékosság típusának meghatározása:
A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) beszédfogyatékos.

Művészeti ágak és tanszakok:

- Képző- és iparművészeti ág
  Képzőművészeti tanszak
  Grafika és festészet tanszak
- Táncművészeti ág
  Néptánc tanszak
- Szín- és bábművészeti ág
  Színjáték tanszak
- Zeneművészeti ág
  A) Klasszikus zene
  Fafúvós tanszak
  - furulya
  - klarinét
  - szaxofon
  - fuvola

Akkordikus tanszak
- gitár

Billentyűs tanszak
- zongora

Vonós tanszak
- *hegedű*

Zeneismeret tanszak
Kamarazene tanszak

B) Népzene

Fúvós tanszak
- népi furulya

Pengetős tanszak
- citera

Vokális tanszak
- népi ének

4100 Berettyóújfalu, Kálvin tér 5. szám alatti telephelyen

- általános iskolai nevelés-oktatás
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása
  A fogyatékosság típusának meghatározása:
  A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) beszédfogyatékos.

Az intézmény kiegészítő tevékenysége:

- intézményi (diák- és munkahelyi) étkeztetés
- diáksport-tevékenység

A **feladatellátást szolgáló vagyon:** A Tiszántúli Református Egyházkerület ingyenesen biztosítja az intézmény elhelyezéséül szolgáló Berettyóújfalu 3399 hrsz. alatt nyilvántartott, a valóságban Berettyóújfalu, Kálvin tér 3–4. sz. alatti ingatlan használatát. Berettyóújfalu város önkormányzata a tulajdonát képező Berettyóújfalu 3401 hrsz. alatt nyilvántartott, a valóságban Berettyóújfalu, Kálvin tér 5. sz. alatti épületben biztosítja két tanterem és a hozzátartozó kiszolgálóhelyiségek használatát.
A működtetéshez szükséges eszközöket és felszereléseket az intézmény mindenkori leltára tartalmazza.

A vagyon feletti rendelkezés joga a hatályos állami és egyházi jogszabályok alapján a fenntartót illeti meg. Az intézmény leltárában nyilvántartott vagyontárgyak selejtezésére és a fölös eszközökkel való gazdálkodásra a fenntartó által megszabott keretek között az intézmény jogosult.

A **gazdálkodással összefüggő jogosítványok:** Az intézmény 2020. január 1.-től önálló adószámmal, pénzintézeti számlaszámmal és a fenntartó által jóváhagyott költségvetéssel rendelkezik. A költségvetés keretén belül az intézmény önállóan gazdálkodik. A gazdálkodással összefüggő jogosítványokat az intézményvezető gyakorolja. Az intézmény vállalkozási tevékenységet a fenntartó engedélyével folytathat abban az esetben, ha az alaptevékenységeit nem zavarja.

Az intézmény számára a fenntartó központi igazgatási tevékenységként ellátja a számviteli, bér-, és munkaügyi, tanügyigazgatási, műszaki és gondnoksági feladatokat. A központi igazgatás költségeit, az intézmények arányosan viselik.

Az alapító okiratban nem szabályozott kérdésekben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a végrehajtására vonatkozó rendeletek, valamint a Magyarországi Református Egyház köznevelési törvénye (többször módosított 1995. évi I. törvény) rendelkezései az irányadók.

Jelen alapító okirat 2023. szeptember 1-jei hatállyal a 2021. május 21. napján kelt alapító okirat helyébe lép.

Debrecen, 2023. május 15.

Dr. Fekete Károly
püspök

TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET PECSÉTJE * 2 *

Molnár János
főgondnok

Az iskola épülete a 3399. hrsz. alatt nyilvántartott ingatlan a Tiszántúli Református Egyházkerület tulajdona. Kezelői joga van az ingatlan felett az iskolának, mint jogi személynek. A tulajdonos az épületet és a telket térítésmentesen bocsátja az iskola rendelkezésére. Az iskola jogosult helyiségeit tanítási időn kívül az iskola költségvetése javára, bevételszerző céllal az egyházi jelleget nem sértő rendezvényekhez bérbe adni. Az iskola helyiségeit – a főigazgatóval történt előzetes egyeztetés szerint – tanítási időn kívül, a költségek térítése (világítás, fűtés, takarítás, portás és felügyelet stb.) mellett, a Berettyóújfalui Református Egyházközség egyházi célra használhatja. Az ingó vagyon az iskola leltárát képezi, változása az iskola költségvetésének és mérlegbeszámolójának része.

A FENNTARTÓ ELVÁRÁSAI

Az oktatás-nevelési intézmény jogszerűen, szakszerűen, eredményesen és költséghatékonyan működjön, garantálja a tanuló egyéni fejlődését, minőségelvű nevelését, oktatását a hozzáadott pedagógiai értékrendszeres mérésével, értékelésével.

Az intézmény rugalmasan alkalmazkodjon a változásokhoz, erősödjön a tervezés szerepe.

A közoktatás rendszerébe kerüléstől (- általános iskola -) a rendszerből való kikerülésig nyomon követhető legyen a tanuló tanulási útja.

Az intézményben dolgozók továbbképzéssel, önképzéssel folyamatosan növeljék szakmai, módszertani ismereteiket. A szülőkkel való kapcsolattartással biztosított legyen a tájékoztatás a közoktatás rendszeréről, a szolgáltatások minőségéről.

Hatékony együttműködés valósuljon meg a Tiszántúli Református Egyházkerületben, a Bihari Református Egyházmegyében és a városban lévő közoktatási intézmények között a tanulók mentális problémáinak kezelésében, a hátrány kompenzációban, a problémák megelőzésében.

Rendszeres kapcsolattartás valósuljon meg az egymásra épülő intézmények között: óvoda- általános iskola-, valamint a tanulási út folytatását biztosító iskolákkal.

Az oktatás-nevelési intézményben a város életében való közvetlen részvételével javuljon a református iskola társadalmi megbecsültsége.

Minden tanévben történjen meg az értékelés. Ennek eljárásrendjét az intézményi minőségirányítási programban kell szabályozni, az összehasonlíthatóság szempontjainak figyelembe vételével.

HELYZETELEMZÉS

1.1. Térségünk és városunk

Berettyóújfalu 14 500 lakosú kisváros Hajdú-Bihar megyében, a bihari térség kereskedelmi és oktatási központja. Vonzáskörzetébe több kisebb település tartozik. Némelyikben nincs felső tagozat, ezért a gyerekek berettyóújfalui iskolákban, így a Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolánkban folytatják tanulmányaikat, illetve több kisközségből már első osztályos koruktól bejárnak. Sajnos a térségre jellemző az elszegényedés, a társadalom polarizálódása. Berettyóújfaluban is egyrészről növekszik a munkanélküliség, másrészről kialakult egy vékony vállalkozói, tulajdonosi tehetős réteg. A demográfiai helyzetet a születések – így a beiskolázandó gyerekek – számának jelentős csökkenése és a lakosság elöregedése jellemzi.

Berettyóújfalu igazi diákváros, hiszen a városban 5 általános iskola, 4 középiskola és kollégium működik.

1.2. Iskolánk múltja

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola helyén már több mint 340 évvel ezelőtt is tanítottak. Az iskola egyházi kezelés alatt állt. A város lakosságának anyagi támogatásában a református egyház 1928-ban új iskolát építtetett, melyet 1948-ban államosítottak. 1952-ig fiúiskolaként működött, 1956-ban vette fel a környék irodalmi, történelmi hagyományaira való tekintettel a Toldi Miklós Általános Iskola nevet.

A mai Eötvös Szakképző Intézet elődjeként az iskola keretein belül indult meg a szakmunkásképzés Fehér Istvánné igazgató szervező munkássága nyomán. Miután az iskolánk udvarán felépült a 126. Sz. Szakmunkásképző épülete, a két intézet különvált. Az 5. Sz. Általános Iskola - ma II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola - elkészültével 1985-ben a tantestület és a tanulók egy része az új iskolában folytatta munkáját.

A Wesselényi úti tantermekért cserébe megkaptuk a Magyar Nemzeti Bank épületét, amely kevés átalakítással az iskolaépület szerves része lett. Ettől kezdve térhettünk át a délelőtti-délutáni váltott műszakról a délelőtti tanításra.

1992-ben írásbeli megállapodás született Berettyóújfalu Önkormányzata és a Berettyóújfalu Református Egyházközség között, mely szerint korábbi tulajdonát, a Toldi Miklós Általános Iskola ingatlanát visszaveszi az egyház. Így lett 1999. július 1-től új fenntartónk a Berettyóújfalui Református Egyházközség, iskolánk új neve pedig Toldi Miklós Református Általános Iskola.

Leromlott állagú épületet kaptunk vissza az önkormányzattól, ahol 1999 nyarán a villanyhálózat, a vizesblokk, a nyílászárók, a PVC burkolatok felújítására, a tantermek a folyosók festésére mázolására a fenntartó előlegezte meg a pénzt. Novemberben került sor a külső vasajtók felszerelésére, az udvari bejárati ajtók cseréjére.

2011-ig folyamatosan csökkent a tanulói létszám, minden évfolyam már csak egy osztállyal működött. Az intézményt a megszűnés veszélye fenyegette. 2011 szeptemberétől- utolsó esélyként- az iskola a Tiszántúli Református Egyházkerület fenntartásába került. A neve ekkortól lett Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az intézmény élére egy dinamikus, határozott elképzelésekkel rendelkező vezetőt neveztek ki.

Tájékoztatásul mellékeljük az iskola létszámadatainak. Jól látható, hogy 2011-től újra felfelé ívelő a létszámgörbe.

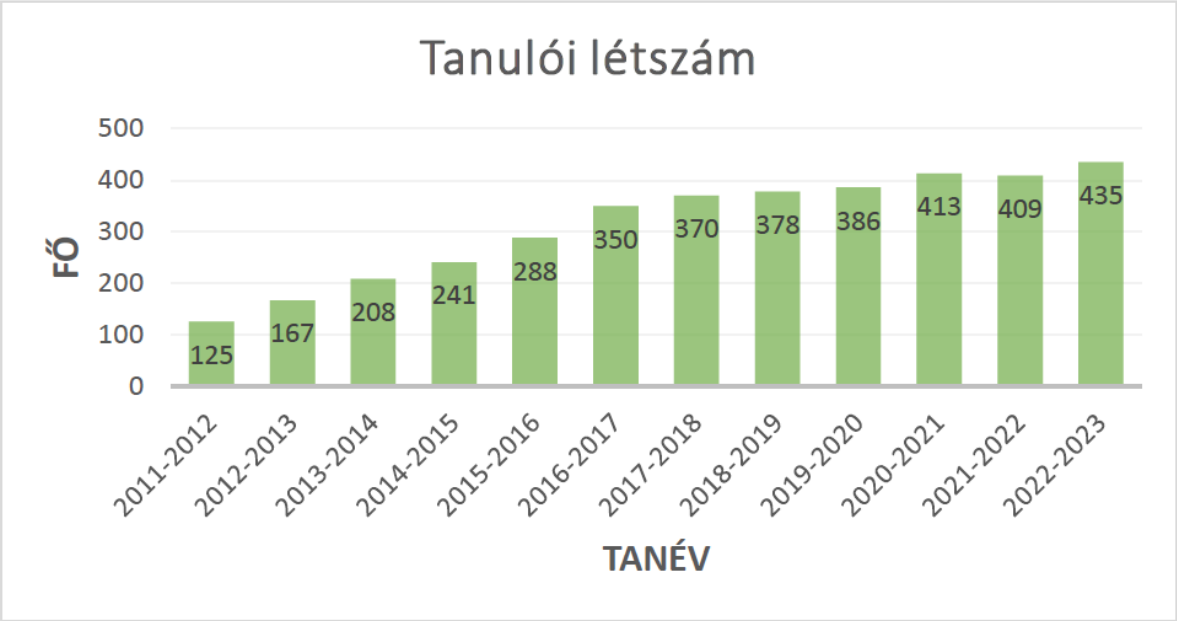

1.3. Tárgyi feltételek

Az építészetileg is jelentős főépület külső felújításra érett. 2000 nyarán, az utcai fronton (34 db), 2001-ben az oldalszárnyi tantermekben megtörtént az ablakok cseréje (26 db). 2002-ben a tantermek padozatának csiszolására, lakkozására került sor.

Folyamatosan végezzük az osztálytermekben a padok és székek cseréjét. Jelenleg két tanteremben történt teljes bútorzatcsere.

A Magyar Nemzeti Bank épületét később az önkormányzat visszavette, majd a 2016/2017.tanévtől egy részét ismét használatba adta az iskolának. A használatra megkapott rész 2 tanteremmel telephelyként üzemel.

2003. december 1-jétől üzemel az iskolában az újonnan épült kétszáz fős tálalókonyha és ebédlő.

Az udvar kb. 2/3-ad részben aszfalttal borított, ahol 2 kosárlabda palánk áll a labdajátékokat kedvelő gyerekek rendelkezésére. 2003-ban megkezdtük a pályafelújítást, ami 2004-ben lett kész, és a kézilabdapálya is akkortól használható. Az iskolaudvar parkosított része lehetőségeinkhez képest ápolt.

2009-ben az iskola saját költségvetéséből 9,5 millió forintos beruházással két tanterem összenyitásával és átalakításával korszerű tornaszobát alakítottunk ki a földszinten. A hozzá tartozó kiszolgáló helyiségek (öltözők, zuhanyzók, szertár) az alagsorban kaptak helyet.

A kötelező és tanórán kívüli sportfoglalkozásokat az iskola tornaszobájában, illetve – ha az időjárás megengedi – az udvaron tartjuk. A minden napos testnevelés bevezetésével azonban egyre szűkösebb a hely. Szükséges lenne egy tágas, önálló tornaterem megépítése.

Az iskola átvételekor a számítógépparkunk is sürgős felújításra, korszerűsítésre szorult. Adományok útján az OM-től, a MP-től, az MNB-től és holland kapcsolatok révén jutottunk használt számítógépekhez, amiket felújítással tettünk korszerűbbé és használhatóvá. A 2000/2001-es tanévre jelentősen bővült a számítógépparkunk, megtörtént a gépek hálózatba kapcsolása.

Az iskola önálló számítógépteremmel, internet- és wifi eléréssel rendelkezik.

2011 óta az intézmény felszereltségében jelentős változás állt be.

Pályázati úton, jótékonysági bálok bevételéből, teremhasználati díjakból származó anyagi forrásokból folyamatosan korszerűsítjük felszereléseinket, épületünket. Megújult a fiú- és a tanári mosdó, valamint az iskola bejárati lépcsője.

A városi önkormányzattól megkaptuk használatra a volt banki épület egészét, ahol négy tanterem került kialakításra.

A művészetoktatást a felújított lelkészlakásban végezzük, ahol 3 tanterem került kialakításra. Itt oktatjuk a zongora, gitár tantárgyakat, valamint a szolfézs és a népzenei tanszak tantárgyainak oktatása is itt zajlik. A művészetoktatás erőteljes bővülése miatt a közösségi teret is be kellett vonni az oktatás színterei közé. Itt is folyik a zongoraoktatás. A furulya, fuvola, szaxofon oktatása az iskolában történik egy szertárból átalakított kicsi helyiségben.

A Református Egyház hangszerfejlesztési programjának keretében új hangszereket kapott az iskola (elektromos zongora, szaxofon, fuvola, klarinét, furulya, citera).

2018-ban iskolaépületünk teljes felújításon esett át. Nyertes energetikai pályázat keretében megtörtént a nyílászárók cseréje, fűtés- és a világítás korszerűsítése, hőszigetelés és tetőrekonstrukció. Új burkolatot kaptak a folyosók, valamint sok-sok év után ki lettek festve. Minden tanterem új burkolatot kapott, ki lett festve és új sötétítő függönyökkel lett ellátva. Az alsó tagozatos tantermek egységes szekrénysorral lettek felszerelve. Megújult a leány vizesblokk mind a két szinten.

A 2019 tavaszán kezdődött felújítás keretében (részben pályázati pénzből) megújult az alagsor egy része. Megújult a könyvtár helyisége, kézműves kuckó és fazekas terem került kialakításra a volt mosoda helyén. 2019 nyarán az udvar betonnal ellátott balesetveszélyes része kapott térkő burkolatot mintegy 150 négyzetméternyi területen. A felújítások a 2024/2025-ös tanévben sem fejeződtek be, sor került az iskola telephelyének utcafront felőli javítására és színezésére. Illetve a pincében is folyamatos felújítási és karbantartási munkák zajlanak az állagmegőrzés miatt.

A 2019/2020.tanév szeptemberétől megvalósuló digitális oktatás bevezetéséhez 18 068 678Ft értékben szereztünk be az alábbi eszközöket, amelyet az intézmény saját költségvetéséből finanszírozott: Lenovo Yoga 530 Windows 10 Notebook 79 db, Notebook tároló, gurulós szekrény 2 db, Lenovo tablet 12 db,Ubiquiti beltéri access point (wifi) 25 db, internethálózat kiépítéséhez szükséges hálózati eszközök, vezetékek.

Iskolánk az EFOP-3.2.15- VEKOP-17-2017-00001konzorciumi pályázat keretében számítástechnikai eszközöket és 2 nagyméretű interaktív kijelzőt kapott.

Az iskolai könyvtár kb. 12 000 könyvtári egységgel várja a tanulókat és a pedagógusokat. A könyvtár állományának bővítése pályázati pénzek és saját keret által lehetséges.

A két tanítási nyelvű oktatás bevezetésével jelentősen bővült az iskolai könyvtár angol nyelvű könyveinek száma, szótárkészlete, angol nyelvű olvasmányai. A tantermekbe 10 nagyméretű, szemléltetést szolgáló angol tabló került beszerzésre.

1.4. Személyi feltételek

Az oktató-nevelő munka személyi feltételei biztosítottak. Mindenki rendelkezik a munkájához szükséges végzettséggel, szakképesítéssel. A szakos ellátottság jó.

Az oktató-nevelő munkát 1 pedagógiai asszisztens, 1 iskolatitkár, 1 gazdasági ügyintéző, 3 takarító és 3 konyhai dolgozó és 1 karbantartó segíti. Ezen kívül minden tanévben közfoglalkoztatottakat is alkalmazunk.

1.5. Az intézmény finanszírozása

Az intézmény 2020. január 1-jétől önálló adósszámmal, pénzintézeti számlaszámmal és a fenntartó által jóváhagyott költségvetéssel rendelkezik. A költségvetés keretén belül az intézmény önállóan gazdálkodik. A gazdálkodással összefüggő jogosítványokat az intézményvezető gyakorolja.

Az intézmény számára a fenntartó központi igazgatási tevékenységként ellátja a számviteli, bér-, és munkaügyi, tanügy igazgatási, műszaki és gondnoksági feladatokat. A református iskola a költségvetési törvény által biztosított normatív támogatásban és kiegészítő támogatásban részesül.

A Pedagógiai Programban foglaltak megvalósítása szempontjából szükséges:

- az iskola helyi tantervében meghatározott órakeret finanszírozása
- a rezsi költségek fedezése, csökkentése környezetbarát technológiák alkalmazásával (napelemek felszerelése)
- az iskola épületének állagmegóvása
- A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy

- A különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek,
    - illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez,
    - nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.

- Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe.
- a tantermek, irodák bútorzatának folyamatos karbantartása, cseréje
- a számítógéppark bővítése, szükség szerinti korszerűsítése,
- A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazásával sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíteni a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiák és az azokat támogató oktatási módszerek alkalmazásának minél szélesebb körű biztosítása
- digitális feladatbank létrehozása

- audiovizuális eszközök karbantartása, oktató kazetták, CD-k, DVD-k, IKT eszközök beszerzése, másolása
- a két tanítási nyelvű oktatást segítő tankönyvek, segédanyagok és oktatási eszközök biztosítása
- az életvitel-gyakorlati ismeretek tantárgy tanításához szükséges eszközök beszerzése,
- a nyelvi szaktantermek korszerűsítése, audiovizuális és IKT eszközökkel való ellátása
- a könyvtári állomány folyamatos gyarapítása.
- hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

1.6.1. Tanulói összetétel

Iskolánkban egyre több gyerek tanul. Többségében berettyóújfalui lakos, de a környező községekből is jelentős számban járnak be tanulók a buszállomás közelsége miatt az alsó és a felső tagozatra. A 2 és 3 H-s tanulók aránya kb. 10%. A családok szociális helyzete a városi arányokat tükrözi.

Integrált oktatás keretében foglalkozunk a HHH tanulók képességeinek fejlesztésével, felzárkóztatásával.

Sajnos egyre gyakrabban fordul elő, hogy az egyik vagy mindkét szülő munkanélküli. Év eleji felmérés után ezeknek a családoknak a fenntartóval egyeztetve tankönyvtámogatással és/vagy étkezési hozzájárulással igyekszünk segíteni. Iskolánk integráltan oktat sajátos nevelési igényű gyermekeket (autista, súlyos tanulási zavarral küzdő). Speciális (a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő) foglalkoztatásukat a református pedagógiai szakszolgálat munkatársainak segítségével látjuk el.

Az iskolát az itt folyó oktató-nevelő munka színvonaláért, a családias légkörért, illetve a gazdag, tartalmas programokat nyújtó (többségében ingyenes) tanórán kívüli tevékenységek miatt választották. Reméljük a későbbiekben a református szellemiség is szerepet kap az iskolaválasztásban. Az iskoláról szerzett információkat az óvodákhoz, a környékbeli lelkészi hivatalokba eljuttatott bemutatkozó prospektusokból, a többi szülőtől, illetve saját tapasztalatból kapták. Amit az iskolától várnak, az a jobb teljesítmény, a művelt, a becsületes ember nevelése és a sikerélmény biztosítása, a gyermekben rejlő képességek kibontakoztatása. Tanítványaink a művelt, türelmes, humoros és érthetően magyarázó, határozott nevelői tulajdonságokat tartják a legfontosabbnak. Legtöbben szüleik biztatására tanulnak, vagy, mert az osztályban a jobbak közé kívánnak tartozni, illetve továbbtanulási elképzeléseiket akarják megvalósítani. Érzik az odafigyelést a társak és elsősorban az osztályfőnökök részéről. Az iskolai rendezvényeken szívesen vesznek részt.

1.7. Az iskola irányítása, információs rendszere

A fenntartói irányítás Tiszántúli Református Egyházkerület kezében van, mellyel korrekt munkakapcsolat alakult ki.

Az iskola főigazgatója gyakorolja a munkáltatói jogkört, irányítja az iskola munkáját. Az főigazgató feladatait az intézményegység-vezetőkkel és az intézményegységvezető-helyettessel osztja meg, akik távollétében helyettesítik. Feladatkörét munkaköri leírás szabályozza.

Az iskolavezetéshez tartoznak: a munkaközösség-vezetők, az igazgatótanács iskola által delegált tagja, a diákönkormányzatot patronáló pedagógus és a gazdasági vezető. Iskolánkban Szülői Munkaközösség/Közösség is működik. A pedagógiai munka irányvonalának meghatározásában jelentős feladatuk van. Praktikus tanácsaikkal, szervezőmunkájukkal nagy segítséget nyújtanak a hétköznapokon és az ünnepélyek lebonyolításánál egyaránt.

Nagy szerep jut az osztályfőnököknek a gyermeki közösségek kialakulásában, fejlesztésében.

A Diákönkormányzat - mely az 1997/98-as tanévtől működik - képviselőinek biztosítjuk a lehetőséget, hogy rendszeresen találkozzanak az iskolavezetéssel. A patronáló nevelő segítségével aktívan bekapcsolódnak az iskolai rend, fegyelem biztosításába és a társadalmi tulajdon védelmébe.

Tudatosítanunk kell, hogy a diákönkormányzat munkája az iskola tevékenységrendszerének fontos része.

Az intézmény működésének rendjét a 2024-ben módosított és elfogadott SZMSZ határozza meg.

A gyermekeink nevelésének hatékonysága érdekében maximálisan jó együttműködést kell az iskolahasználókkal kialakítani. A hagyományosnak mondható formák mellett újabb lehetőségekkel is élni kell.

A város lakóinak tájékoztatását szolgálja az iskola munkájáról, rendezvényeiről szóló tudósítások a helyi kábeltévében, a rádióban, a sajtóban, és az iskola honlapja.

Hagyománya van az intézményben a folyosón és az osztálytermekben található faliújságoknak. Heti rendszerességgel hirdetünk a templomban a hét kezdő áhítat után.

A pedagógusok belső kommunikációs eszköze a havi két alkalommal összehívott vezetői munkaértekezlet.

A szülőkkel, a szülői közösség rendszeres találkozásain kívül évi 2 szülői értekezlet (osztályszintű), fogadóórák, közös kirándulások, rendezvények erősítik

az együttműködést. A Református Pedagógiai Intézettel, a Református Pedagógiai Szakszolgálattal és a Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal a kapcsolat kölcsönösen jó. Rendszeres információnyújtással, tájékoztatással segítik munkánkat, a református szakszolgálat munkatársai pedig iskolánkban dolgozva részei a mindennapi életnek.

1.8. Az intézmény eredményessége

Az oktató-nevelő munkánk eredményességét bizonyítják:

- a mindennapi munkában elért eredmények, hogy ki-ki szorgalmának és képességeinek megfelelően teljesít;
- tantárgyi és egyéb versenyeken elért sikerek;
- a pályaorientálás, a középiskolába történő beiskolázás sikere és a lemorzsolódás alacsony aránya.

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,

és az az ember, aki értelmet kap.

Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,

és nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.”

(Péld 3.13-14)

A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának Engedelmeskedve- az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján közoktatási intézményeket tart fenn. Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival. A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A kereszteléskor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el. Jézus Krisztus missziói parancsa: „tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga „önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”. A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat kíván nevelni iskoláiban.

- Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

- Olyan magyar reformátusokat, akik a magyar kultúrát – elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat – megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.
- Öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban a nem református vallású diákjait öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét. A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé. A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek, eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőjétől. Iskolánk Isten tiszteletére és a felebaráti szeretetre tanít a Biblia erkölcsiségét képviselve. Az iskolában folyó

nevelő és oktató munkát így a türelem, szeretet, odafigyelés jellemzi. Legfontosabb elemei ennek a pedagógiának a gyermekközpontúság, a következetesség, a szeretetteljes türelem. Pedagógiai programunk kulcsszavai: keresztyén életelvek, a magyar történelmi hagyományok megismertetése, tisztelete és ápolása, valamint hazafiságra és fegyelmezett munkára való nevelés. Az általános iskola utáni továbbtanulásra való felkészítés, a tehetséggondozás különleges feladatunk. Ennek a felkészítő munkának a színvonalát országos kapcsolatrendszerünk, a nagy református kollégiumok szellemi barátsága biztosítja. A tanulók családias légkörben töltik a napjaikat, együtt tanulnak, játszanak, étkeznek. A hetet hétkezdő áhítattal kezdjük. Minden évfolyamon református hittanórák vannak, a délelőtti órarendben. Az egyházi ünnepeket közösen ünnepeljük meg. Az iskola minden kisdiák előtt nyitva áll. Nem feltétel a református valláshoz tartozás, ugyanis az ökumené szelleme jellemzi iskolánkat.

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.1. Pedagógiai alapelvek, értékek

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola az érvényben lévő állami Közoktatási Törvény és a Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvénye alapján működő közoktatási intézmény, nyolc évfolyamos általános iskola. Szellemiségét, nevelőmunkáját meghatározza református jellege. Olyan generációk nevelése a célunk, akik hazánk törvénytisztelő, szilárd erkölcsi alapokon álló állampolgáraivá válnak. Magyar református egyházunknak pedig vallásukat gyakorló, gyülekezetépítő tagjai lesznek. A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnénk érvényre juttatni:

Tudjuk, hogy a hit ajándék és nem érdem. Nem lehet kiérdemelni jó magaviselettel, származással, híres ősökkel. Hitre nevelni sem igazán lehet. A mi felelősségünk a helyes mintaadás, az útmutatás.

1. Isten személyesen szólítja meg az embert. A pedagógusnak tudnia kell, hogy minden tanuló önálló személyiség, s így mindegyikükhöz külön út vezet.

2. A Teremtő talentumokkal ajándékozza meg az embert. Az iskola feladata, hogy segítse a diákokat ezek felismerésében, s ráébressze az ezzel járó felelősségre. A tehetségével való szerény, de okos gazdálkodás a református iskola diákjaiban szilárd hivatástudatot és munkaerkölcsöt kell, hogy kialakítson.

3. A reformátori szemlélet szerint hivatás és hivatás között nincsen rangsor, különbséget e téren csupán a hivatás betöltésének mértéke jelenthet.

4. Jézus Krisztus missziói parancsa: „tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Máté 28,19) nem csupán az egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

5. A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni tanítványaikat. Iskolánk a református vallású diákokból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni. Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi Kátét és a II. Helvét Hitvallást, tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

6. Hiszünk a példamutatás erejében, ezért a tanulókkal szembeni elvárások soha nem kerülhetnek ellentmondásba a nevelőtestület cselekedeteivel, tevékenységével, megnyilvánulásaival. A pedagógus személyes példájával, útmutatásaival, elvárásaival azon munkálkodik, hogy az iskola tanulói egy azonos mértéken nyugvó, de egyéniségükben és képességeikben eltérő, egymást megbecsülő és szerető közösségé formálódjanak.

7. Olyan barátságos szellemű iskolát tartunk kívánatosnak, ahol a gyermek és pedagógus csak a pedagógiai folyamatban elfoglalt szerepében különbözik egymástól, ahol kölcsönös a tisztelet, ahol az együttműködők emberi méltósága nem sérülhet.

8. Demokratikus, humánus légkörben minden munkatárs és tanuló kifejthesse véleményét, választ kapjon kérdéseire, segítséget igényelhessen és kapjon. Az iskolai életben képes legyen megtalálni az egyén és közösség az érdekérvényesítés helyes arányát. A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.

9. A tanuló lelkesítését, az elismerést, a dicséretet tekintjük elsődleges nevelési eszköznek. A fegyelmezést és büntetést is a pedagógiai folyamat részének tartjuk, de nem jelentheti a tanuló megbélyegzését, kirekesztését.

10. A református iskola nevelési színtere nem szorítkozik a tanítási órára. A tanórákon túli foglalkozásokat szükséges és teljes értékű tanulói tevékenységnek tekintjük. Az iskola nevelői a tanulók egész napi viselkedését figyelemmel kísérik, segítik a közösségeket az egységes értékrend kialakulásában.

11. Oktatási feladatainkat életkori sajátosságokhoz és egyéni adottságokhoz illesztett korszerű ismeretanyag közlésével, magyar és református kultúrkincsünk

értékeinek tanításával valósítjuk meg. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit. Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.

12. Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal. Igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők. Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat más református iskolákkal.

13. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- a keresztyén elvekhez hűséges
- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
    - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
    - a természet, a környezet értékeit,
    - más népek értékeit, hagyományait,
    - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,

- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Az alapelvek kiegészülnek az integrációs pedagógia alapelveivel.

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) alkalmazása során:

- az iskola minden gyermek számára megfelelő pedagógiai feltételeket teremt a gyermek képességei kibontakoztatásához;
- szegregációmentes oktatásszervezési keretek között folyik a nevelő, oktató munka, ami garancia arra, hogy az iskola minden szolgáltatása minden tanuló számára elérhető;
- az iskolában és a településen megvalósul az előítélet mentes, együttműködő, elfogadó környezet;
- a pedagógiai fejlesztés a tanulók fejlődésének nyomon követésére épül, és a tanulói mérések alapján történik az iskolai munka hatékonyságának megítélése;
- a pedagógusok ismerik és alkalmazzák az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket, és tudatosan fejlesztik a gyermekek társas kapcsolatait, közösségeit;
- tudatosan fejlesztik a család és az iskola közötti kommunikációt, a családot, mint partnert vonják be a gyermekkel kapcsolatos iskolai tevékenységekbe;
- megvalósul a tanulók korszerű és hatékony együttnevelése.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

Alapvető értéknek tekintjük:

A keresztény értékek érvényesülése (szeretet, türelem, tolerancia stb.)

Családias iskola

Örömmel járjanak a tanulóink az iskolába. Nyugodt, harmonikus, toleráns légkör kialakítása, értelmes fegyelem fenntartása. Egészséges, esztétikus környezet kialakítása.

Egyénhez mért elvárások, segítő beszélgetések, tartalmas közösségi programok szervezése.

A tudás tisztelete, megbecsülése

Tudás alatt a tanuláshoz szükséges alapkészségek megszerzését, az ismeretek elsajátítását és alkalmazni tudását értjük, a teljesítményképes tudást.

Mindehhez szükséges a gyermekek természetes kíváncsiságának, alkotásvágyának, kreativitásának megőrzése és a problémamegoldó gondolkodás képességének kifejlesztése.

Cselekvőképes, korszerű tudás, önállóság, önfejlesztés, önnevelés

A tovább építhető tudás alapjainak lerakása (kulcskompetenciák kialakítása), segítség tanulóink önfejlesztő stratégiájának kialakításában. A pedagógusok oktatási módszereinek gazdagítása, a tanulók testi, lelki, szellemi adottságainak feltárása, önismeretük fejlesztése, az esélyegyenlőség biztosítása, tehetséggondozás és felzárkóztatás, a tanulás tanítása IKT eszközök észszerű használata, témahetek, differenciálás, adaptív tanulásszervezés, pedagógus továbbképzések támogatása

Az egyetemes és nemzetközi kulturális értékek tisztelete

Az általános alapműveltség elsajátításához nélkülözhetetlen a kulturális javak iránti érdeklődés felkeltése, a kultúra értékei iránti érzékenység, nyitottság képességének kialakítása.

Törekednünk kell arra, hogy gyermekeink sokféleképpen kerülhessenek kapcsolatba a kultúrával, és olyan kulturális toleranciát közvetítsünk feléjük, ami türelmességet, elfogadást jelent a másság iránt.

A nemzet, mint a legértékesebb átfogó, nevelő közösség

A személyiségfejlesztés csak úgy lehet teljes, ha a kialakuló öntudat egészséges nemzettudattal párosul. A szűkebb és a tágabb környezet kulturális, történelmi

emlékeinek megismerése, ápolása, szeretete és az ezekben való pozitív viszony jelen kell, hogy legyen mindennapi nevelőmunkánkban. Alakuljon ki bennük nyitottság, tolerancia más népek, fajok, kultúrák és szokások iránt.

Nemzeti értékeink, hagyományaink ápolása, őrzése

A hagyománytisztelet, egészséges nemzeti öntudat fejlesztése, a múlt értékeinek megbecsülésére nevelés. A magyarság múltjának, hagyományainak megismertetése közösségi programokon, megemlékezéseken, vetélkedőkön keresztül.

Hagyományos iskolai rendezvényeinken való részvétel. A református vallás, a hagyománytisztelet és a múlt megismerésének összefonódására is törekszünk. Ezért minden egyházi ünnepet, nemzeti gyásznapot és nemzeti ünnepnapot a Református Templomban rendezett megemlékezés keretében tartunk meg, ahol a felső tagozat osztályai adnak elő megemlékező műsort.

Nemzeti ünnepekhez, múltunk nagy eseményeihez, személyeihez kapcsolódó vetélkedők, bemutatók szervezése. Nemzeti értékeink közös ápolása egyre több diákunk számára jelentsen követendő mintát.

A környezethez és a természethez való pozitív viszony

A környezetszennyezés elkerülése, a körülöttünk élő természet elpusztítása elleni fellépés, veszélyeztetett élővilágunk védelme, megszerettetése már kisgyermekkorban fontos szerepet kell, hogy kapjon. Ennek megfelelően az iskola egyik fő irányvonala a környezetvédelmi nevelés gyakorlati művelése. Tanulóink ismerjék meg a helyi és globális környezeti problémákat Óvják helyi értékeinket. Legyenek tudatos vásárlók és fogyasztók.

Az egészséges környezet azonban nemcsak a tiszta levegőt, a dús növényzetet jelenti, hanem egészséges, humanista értékrendet, szabad és termékeny szellemi légkört, optimális terhelést a személyiség fejlődéséhez.

Testi-lelki egészség, egészséges életmód

A mai világban egyre hangsúlyosabb szerep jut a pozitív beállítódásnak és olyan magatartás és szokás kialakításának, amelyek javítják egészségi állapotunkat. Olyan egészséges, humanista értékrendet követünk, amely harmonikus légkörben optimális terhelést biztosít a személyiség fejlődéshez.

Az egészség tudatos megtartására, teherbírásuk, akaraterejük növelésére, önfegyelemre és szabálytudatra ösztönözzük diákjainkat a rendszeres testmozgással.

Az egészséges életmód, a testi és lelki egészség ismérveinek megismertetése, azok fontosságának felismertetése Az egészséges táplálkozás és a mozgás iránti igény felkeltése.

A tisztaság, ápoltság igényének kialakítása Drog prevenciós programok, mentálhigiéniai felkészítés, sportversenyek, állóképességet fejlesztő programok.

Tanulóink bővülő körében válik követendő mintává az egészséges életmód, fejlődik a személyes tisztaság, ápoltság igénye, a mozgás egyre több diáknak jelent örömforrást.

Értéknek tekintjük az egymás egyéniségének tiszteletére épülő emberi kapcsolatokat

Iskolánk gyermekek – pedagógusok - szülők közös iskolája. Mindhárom szereplő személyiségi jogait tiszteletben tartjuk, és érdekeik érvényesítésének színteret biztosítsunk.

Együttműködésünket a humanista alapértékek: a tolerancia, az empátia, a megértés, a türelem, a tisztelet kell, hogy vezérelje. Mindebben alapvető fontossága van a nyílt, hiteles kommunikációnak.

Az együttműködésen, szolidaritáson alapuló közösségi magatartás

Az egyén személyiségének kibontakoztatása csak a közösségi élettérben lehet teljes. Az iskola életét úgy kell megszervezni, hogy minél tágabb teret adjunk mind a gyerekek, mind a szülők, mind a nevelők, közös, szolidáris, együttműködésen, kooperáción alapuló tevékenységének. Olyan demokratikus magatartásmintákat kívánunk közvetíteni, amelyben az egyén és a közösségérdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Demokratizmus és felelősségvállalás

A demokratikus jogok biztosítása az intézmény működésében résztvevők számára. A meghozott döntések következetes végrehajtása, felelősségvállalás a pedagógus és a család együttműködésével a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében.

A legmegfelelőbb ismeret és képzés biztosítása a gyermek számára. Ösztönzés azok igénybevételére a tanuló és a család irányába.

A szükséges feltételek biztosítása az iskolai közösségek működéséhez Lehetőségek biztosítása a jogok és kötelességek gyakorlására (diákönkormányzat munkája) Diákjaink aktívan vesznek részt a közösségi feladatok megtervezésében, megvalósításában.

Autonómia

A tantestület őrizze meg szakmai kompetenciáját a pedagógiai kérdések megválaszolásában. Az egyén viselje döntései felelősségét. Az iskola minden dolgozója tartsa tiszteletben a gyermekek személyiségi és tanulói jogait.

Ösztönző légkör a pedagógus továbbképzéseken való széleskörű részvételre.

Az iskolai feladatok észszerű, arányos delegálása, a pedagógus felelős döntéseinek állandó ellenőrzése. A tanulók szabad véleménynyilvánításának biztosítása az őket érintő kérdésekben.

Nyitottság

Az iskola partnerközpontú működtetése A kisebb közösségek és az egyén felelősségvállalásának kialakítása Együttműködés a partnerekkel Közös programok szervezése az iskola partnereivel. Bővülő partneri kapcsolatok

Az esztétikai szépség, mint fontos személyiségformáló érzelemgazdagító élmény

Ennek szellemében ismertetjük meg a tanulókkal a művészeteket, a különböző művészeti, kiemelten az irodalmi és képzőművészeti alkotásokat. Lehetőségeket teremtünk arra, hogy a vizuális látásmód és gondolkodás gyakorlatában és a különféle képzőművészeti technikákban jártasságot szerezzenek.

I.2. Célok, feladatok

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában dolgozó pedagógusok az evangélium tanításában kifejezett értékek elvekké való átalakítására törekszünk.

Ezek az értékek:

- az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata,
- az egyén fizikai és értelmi képességeinek fejlesztése annak érdekében, hogy rendeltetését betöltse,
- az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek megvalósítására való képesség,
- Isten- és emberszeretet, az emberi élet védelme, igazság és igazságosság,
- az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az egyházban és a hazában,
- az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása,
- az emberek és népek közötti kapcsolatban a szolidaritás és a béke szolgálata,

- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek: a szeretet, a tisztelet, a szolidaritás, a megbocsátás, a tolerancia, a békesség, a tekintély tisztelete, empátia képessége,
- az élet tisztelete és védelme; a természeti környezet megóvása; az állatok és növények védelme, szeretete; fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt,
- környezeti és egészségtudatosság erősödésének képessége, az egészség megőrzésének fontossága; a testmozgás iránti igény; az önellátás képességeinek kialakítása, egészségvédelem az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, balesetek megelőzése,
- fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra; hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség,
- a család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete,
- a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása; a nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése; egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy:

- megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival,
- a hiteles krisztuskövetés vonzó, személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja,
- hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít,
- növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét,
- növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára,
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre,
- a reál és humán tudás átadásával kifejlesztik bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét,

- gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat, megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út,
- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

Az IPR által megkívánt, minden korábbinál hatékonyabb, gyermekek és pedagógusok számára egyaránt lelkesítő sikerélményeket biztosító új pedagógiai rendszer alkalmazása egységesen fejleszti tanulóink kompetenciáit minden területen. Ezáltal alkalmassá válnak az élethosszig tartó tanulás útján való eligazodásra, a mobilitáshoz való alkalmazkodásra.

Az IPR hatékony működtetése eredményeként nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma. Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.

A minden tanuló számára és minden korábbinál eredményesebb együttnevelés az új pedagógiai rendszerben gyökeres szemléletváltást és megújult módszertani kultúrát vár el az oktatás minden szereplőjétől. Ezért szükség van minden pedagógus szemléletváltó továbbképzésen, tréningen való részvételére a képességfejlesztés korszerű módszertanainak megismerése érdekében. Azaz fel kell készülnünk - továbbképzések révén - a kompetencia alapú oktatási programcsomagok alkalmazására.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatása áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	*Közvetett módszerek*
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	➢ követelés ➢ gyakoroltatás ➢ segítségadás ➢ ellenőrzés ➢ ösztönzés	➢ a tanulói közösség tevékenységének megszervezése ➢ közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása ➢ hagyományok kialakítása. ➢ követelés ➢ ellenőrzés ➢ ösztönzés

2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	➢ elbeszélés ➢ tények és jelenségek bemutatása ➢ műalkotások bemutatása ➢ a nevelő személyes példamutatása	➢ a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében ➢ a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből ➢ drámapedagógiai foglakozások
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	➢ magyarázat, beszélgetés ➢ a tanulók önálló elemző munkája	➢ felvilágosítás a betartandó magatartási normákról ➢ vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai a negyedik évfolyam végén:

- önellátásra képesek a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
- iskolai feladataikat önállóan megoldják,
- kialakítottak a koruknak megfelelő tanulási technikákat,
- képesek az idejüket célszerűen beosztani,
- ismerik és alkalmazzák a koruknak megfelelő viselkedési formákat felnőttekkel és kortársaikkal szemben,
- az alapkészségeket megfelelő szinten elsajátították, saját képességeiknek megfelelően teljesítik a tanulmányi követelményeket.

Végzős diákjaink a hatodik vagy nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelelnek az érvényben lévő alapfokú nevelési-oktatási tantervekben meghatározott továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkeznek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedési és magatartásformákat,
- életkoruknak megfelelő jártasságot szereznek a korszerű informatikai, infokommunikációs technikákban,
- nyolcadik évfolyam végére, az arra képes tanulók vizsgát tesznek az ECDL egyes moduljaiból, megtanulják a LEGO- robotprogramozást,

- a nevelő-oktató munka folyamatában (különös tekintettel az emelt számú idegen nyelvi órákra) mélyebb betekintést kapnak más népek kultúrájába,
- nyolcadik évfolyam végén az arra képes tanulók alapfokú vagy középfokú nyelvvizsgát szereznek, ezt segíti a kéttanyelvű oktatás bevezetése is,
- a református vallásnak megfelelő értékrendet sajátítanak el és belső késztetésre településük templomi alkalmait is látogatják,
- elképzeléssel bírnak saját közelebbi jövőjüket és sorsukat illetően.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, a személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

A pedagógiai feladatok között prioritásokat jelölünk meg, amelyeket a napi gyakorlat során érvényesítünk:

- a korszerű alapműveltség elsajátítása,
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása
- kompetencia alapú oktatási program, használható tudás,
- egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása
- az esélyegyenlőség biztosítása, integrációs nevelés-oktatás,
- tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, személyiségfejlesztés,
- eredményes felkészítés a következő iskolafokra,
- a tanulási készségek kialakítása,
    - művészeti oktatás
    - az idegen nyelv-tanulás jó megalapozása
    - két tannyelvű oktatás
    - digitális oktatás

Sikerkritériumok

1–4. osztály

Kialakítottak a koruknak megfelelő tanulási technikák. Az alapkészségeket megfelelő szinten elsajátították. Saját képességeiknek megfelelően teljesítik a tanulmányi követelményeket. Képesek az idejüket célszerűen beosztani. Ismerik és alkalmazzák a koruknak megfelelő viselkedési formákat felnőttekkel és kortársaikkal szemben.

5–8. osztály

Rendelkeznek olyan bővített, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középfokú oktatásban eredményesek lehetnek. Elképzeléssel bírnak saját közelebbi jövőjüket és

sorsukat illetően. Ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.

I.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka-, eszköz- és eljárásrendszere

Alsó tagozat

Az alsó tagozat kezdetének legfontosabb feladataként az első két évben a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését, valamint a gyermekek óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe való fokozatosan átvezetését tekintjük. Pedagógiai feladataink megvalósítása érdekében biztosítjuk:

- az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz szükséges mintákat, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozását.
- a személyiség harmonikus fejlesztését az életkori és az egyéni jellemzők együttes figyelembevételével;
- az életkori jellemzőkből adódó spontán megismerési vágy kihasználását, fenntartását, belső tanulási motivációvá, ismeretek iránti tudatos érdeklődéssé alakítását;
- az önálló ismeretszerzéshez szükséges alapkompetenciák elsajátítását;
- az egyéni képességek megismerését, fejlesztését, az alapkészségek kialakítását;
- az életkornak megfelelően játék-, cselekvés- és tevékenységközpontú tanulást Az alsó tagozat 3-4. évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat.
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és a **digitális oktatásra** épülő tanulásszervezési módokat,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

Felső tagozat

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az új szaktanítási-szaktanári helyzetben a gyerekek önállóságának növelése mellett megfelelő támogatást kapjanak biztonságérzetük megtartásához, az iskola nyújtotta lehetőségeik minél jobb kihasználásához. Továbbra is fontos eleme az iskolai munkának a tevékenységközpontú, együttműködésre alapozó, képességfejlesztésre irányuló tanulási tevékenység.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása, melynek érdekében kiemelt fontosságúnak tartjuk

- az önismeret, együttműködési képesség fejlesztését;
- az egyéni érdeklődés megismerését, fejlesztését;
- a tehetséggondozás és fejlesztés csoportokban, projektekben, szakköri keretben történő megerősítését;
- az önálló ismeretszerzéshez szükséges tanulási képességek, a feladattudat, tanulási motiváció továbbfejlesztését;
- az önálló tanulási technikák tudatos alakítását, differenciált fejlesztését;
- egészséges életmód és életviteli szokások kialakítását;
- a kreatív, érdeklődő gyermeki lét megtartását;

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán feladatunk - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Ennek érdekében biztosítjuk az

- önálló ismeretszerzési technikák tudatos továbbfejlesztését, elmélyítését, az elvont gondolkodással párhuzamosan újabb tanulási, kutatási módszerek elsajátítását;
- aktív tanulási környezet adottságainak kihasználását;
- egészséges életmód, életvitel szokásainak formálását.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

A tanulás egyéni lehetőségei és a személyre szabott nevelés-oktatás biztosítása

Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat,

enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Aktív tanulásra épülő kompetenciafejlesztés

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a problémamegoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a *tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.*

Multidiszciplináris órák szervezése

Az iskolánk tanítási évenként több olyan tanóra megszervezésére törekszik, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

„Boldog Iskola" program

A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet pályázatára jelentkezve, intézményünk a **„Boldog Iskola" cím** elnyerését tűzte ki célul a 2020/2021. tanévben.

A pályázat által kínált módszer segít abban, hogy a programban résztvevő gyermekek olyan technikákat tanuljanak, amelyek segítséget adnak számukra a mindennapi életben. A tanulók különböző megküzdési stratégiákat sajátítanak el, amelyeket különböző problémás helyzetekben tudnak alkalmazni. Ezen kívül személyiségfejlesztő és boldogságszint növelő technikákat tanulnak, valamint a pozitív megerősítés kihat önismeretük egészséges fejlődésére, teljesítményükre, eredményeikre és kapcsolataikra.

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

- A Boldog Iskola program célja boldogságra tanítani diákjainkat a pozitív érzelmek megalapozásával, a gyermeki kíváncsiság, motiváció, figyelem, koncentráció erősítésével.
- A pozitív pszichológián alapuló szemlélet párhuzamosan fejleszti az érzelmi és értelmi intelligenciát úgy, hogy közben a tanulók kognitív és szociális képességei is fejlődnek.
- A Boldogságórák segítenek megőrizni a lelki és testi egészséget, épséget az önbizalomerősítő és kreativitást fejlesztő feladatok álltal.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

- Boldogságfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében

- az igazságosság,
- az esélyteremtés,
- a méltányosság alapelveit szem előtt tartva,
- emberi méltóságuk tiszteletben tartásával,
- az értékelés személyes jellegének figyelembe vételével igyekszünk megvalósítani.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

Megfelelő tanulási környezet biztosítása

A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

Digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ezeknek a módszereknek az intézmény pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe van.

Digitális program indításával színesítjük a tanítási órákat.
Ezzel a módszerrel felkészítjük a tanulókat a jövő munkahelyeinek kihívásaira: mindenkinek a tehetséges oldalát fejlesztjük és a szükséges digitális

kompetenciákra is szert tesznek a gyerekek laptop, vagy tablet használatával. Úgy tanulhatnak, hogy élvezik is, miközben folyamatosan kapcsolatban állnak a pedagógussal, s egyénre szabott feladatokat is kaphatnak.

Fel kell készítenünk gyerekeinket arra, hogy teljesen más környezetben kell majd alkalmazkodniuk, mint amiben ma élnek. Informatikai jártassággal és szaktudással kell rendelkezniük ahhoz, hogy a munkaerő piaci elvárásoknak megfeleljenek. Ahhoz, hogy a jövő munkahelyén majdan megállják a helyüket, három fontos dologra van szükség:

- tudni kell tanulni
- tudni kell angolul
- digitális kompetenciával kell rendelkezni

A programban részt vevő diákok használnak digitálisan előállított tananyagot és tankönyvet, de nyomtatottat és füzetet is.
Megtanulják, hogy tudásuk építése érdekében hogyan kell helyesen használni az internetet és elkerülni a veszélyeket.

Digitális Iskola programunk további megerősítését szolgálják a 2021/2022. tanévtől indított programok

Algoritmikus gondolkodáson alapuló tudástranszfer program

A 2021/2022. tanévtől a Diószegi Refiben a régióban egyedüliként indult el az az innovációs és kutatóprogram, amelyet a Debreceni Egyetemmel és a National Instruments vállalattal közösen valósítunk meg.

A program célja a tudástranszfer alapú tanítás, az algoritmikus gondolkodás fejlesztése tantárgyi összefüggésekben használva, ezáltal informatikai és élménypedagógiai eszközökkel segítjük és tesszük hatékonyabbá a tanulási folyamatokat.

HiperSuli program

A HiperSuli projekt iskolákat fog össze és támogatja a digitális újításra nyitott pedagógusok munkáját, tanári közösséget épít, és szupergyors Hipernet hozzáféréssel segíti az iskolák digitális útra lépését.

HIGH TECH SULI

Digitális tanterem és digitális eszközökkel támogatott pedagógiai program megvalósítása a MÉSZÁROS CSOPORT támogatásával.

A Mészáros Csoport elkötelezett az iskoláskorúak esélyteremtése mellett, amely a társadalmi megújulás, felemelkedés záloga a tehetségek kibontakozásán, a társadalmi és munkaerő piaci integrációhoz szükséges alapkompetenciák biztosításán keresztül. Ennek jegyében kiemelkedő támogatási összegű társadalmi felelősségvállalási programja keretében iskolánkban digitális tanterem és digitális eszközökkel támogatott pedagógiai program működtetése indult el.

A pályázat keretében elnyert támogatás célja az intézmény

- infrastrukturális
- oktatástechnológiai és
- módszertani fejlesztése.

A programban rögzített elvek és célok között kiemelt szerepet kap az idegen nyelvek tanítása, a képzés hatékonyságának növelése. Ennek érdekében a 2019/2020.tanévtől bevezetjük a ***két tanítási nyelvű oktatás***t Az angol, mint az elsődleges világnyelv tanítását helyezzük előtérbe. Általánosságban megfogalmazható, hogy a nyelvtanítás módszerének igazodnia kell a tanulók életkorához, nyelvtanulási tapasztalataihoz és a nyelvi környezet sajátosságaihoz. Célunk a gyakorlati nyelvi készségek elsajátíttatása, az idegen nyelven való szóbeli és írásbeli kommunikációs képességek fejlesztése. Ennek érdekében törekszünk ezen a területen is a kompetenciafejlesztésre építve, a nyelvtanítás új eszközeinek és módszereinek alkalmazására, teret biztosítva a kooperációs technikáknak és digitális eszközöknek is. Az idegen nyelv használatában, tanításában kiemelt jelentősége van az anyanyelvi környezetnek.

Ezért fontosnak tartjuk a célországokba szervezett nyelvi táborokat, valamint anyanyelvi tanár alkalmazását.

A nevelő munka eszközei, eljárásai többértelmű pedagógiai fogalmak, teljes rendszerük kidolgozásával még napjainkban is foglalkozik a neveléselmélet. Általánosságban megállapítható, hogy a nevelési eszközt a köznyelvben gyakran a módszer fogalmával azonos értelemben használjuk. Leggyakrabban a gyermekek fő tevékenységformáit jelenti, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Az eljárás a módszer konkretizációját jelenti.

Ennek megfelelően: a nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos – elemei, tényezői, a nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljából, vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani a célokhoz. Mivel a nevelés céljai között szerepeltek általános és konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok is, így a nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, egyrészt amelyek a nevelési célokon és feladatokon túl igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához felkészültségéhez igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához másrészt mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma gyerek, két egyforma pedagógus, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldhatunk meg.

Ezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi módszerek közül:

A. A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés, minta példakép példakövetés eszménykép bírálat önbírálat beszélgetés felvilágosítás tudatosítás előadás vita beszámoló
B. A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás
C. A magatartásra ható módszerek:

    a) ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, bíztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás
    b) kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés
    c) gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, átterelés

Eszközök:

1. Nyelvi (verbális) eszközök: beszéd, beszélgetés. A nevelés egyik nagyon fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz. Tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés. Szervezettség alapján lehet: spontán vagy tervezett. Formája alapján: egyéni vagy csoportos (interjú).
2. Nem nyelvi (non verbális) eszközök: arckifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközszabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok).
3. Szociális technikák

Ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják el: kezdetben a családban (gyermekkori beidegződés), majd az iskolai közösségben. Ezért nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában.

IPR: A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés: A tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások. Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek.

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése: Tantárgyi képességfejlesztő programok. Kommunikációs képességeket fejlesztő programok. Komplex művészeti programok.

A *művészeti iskolai képzés* közvetlenül kapcsolódik az általános iskolai oktatáshoz.
Célunk és feladatunk a fent említetteken kívül az alapműveltséghez kapcsolódóan a választott művészeti ágban való jártasság biztosítása, a képességek készséggé fejlesztése, tehetséggondozás, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése. Az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése mind a tradicionális, mind a modern művészetekben.

Intézményünk négy művészeti ágon kínál lehetőséget a tehetséges tanulók fejlesztésében:

- zeneművészet
- képző- és iparművészet
- színművészet és bábművészet
- grafika-és festészet

Két tanítási nyelvű oktatás

A *két tanítási nyelvű* osztályokban járó tanulók képesek legyenek az idegen nyelven való ismeretszerzésre, kommunikációra, gondolkodásra. *Az idegen nyelvi kommunikáció* fejlesztése során a tanulók legyenek képesek az üzenetek megértésére, beszélgetés kezdeményezésére, folytatására és lezárására, szöveg olvasására, értésére és alkotására valamint a segédeszközök megfelelő használatára. Tartsák tiszteletben a kulturális sokféleséget! Törekedjenek a nyelvvizsga letételére.
A korai két tanítási nyelvű iskolai oktatásban az angol nyelv oktatása és más szaktantárgyak angol nyelven történő tanulása egyidejűleg kezdődik. A célnyelven tanított tantárgyak kiválasztásakor szem előtt kell tartani a tanulók

életkori sajátosságait. A program tudatosan épít a gyerekek azon tulajdonságára, hogy a nyelvet szinte észrevétlenül, könnyedén, gátlások nélkül képesek elsajátítani. A gyerekek hangképzése rugalmasabb, az angol nyelvű óravezetést természetesebbnek fogadják el, olyan nyelven szólalnak meg, amelyen beszélnek hozzájuk.
A tantárgyak közül a készségtárgyak oktatása azért sikeres, mert vonzó tevékenységekkel (játékos, rajzos stb.) is párosul. A motiváló erőt kihasználva jut el a gyermek egy olyan szintre, ahol a nyelvi kifejezőkészség együtt fejleszthető a tantárgyi tartalommal.
Az általános iskolákban a nyelvoktatás korai bevezetése miatt a beszédértés és beszédkészség fejlesztése elsődleges. A képzés tartalmát és eredményét tekintve nem csupán a nyelvi és tantárgyi tudásról van szó, hanem arról is, hogy az ilyen iskolában tanuló diákok kommunikációja oldottabb. A két tanítási nyelvű program segít abban is, hogy a tanulók elsajátítsák a különféle nyelvtanulási technikákat, megismerjék saját tanulási stílusukat, így könnyebbé válik más idegen nyelvek tanulása.

A két tanítási nyelvű oktatás elvei, céljai, követelményei

A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása.

A magyarországi két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.
A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre.
A célnyelvi civilizáció oktatása során az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

A 2020/2021. tánévtől a Nat módosulása miatt a két tanítási nyelvű általános iskola nyelvi fejlesztési céljait az első három évfolyamon heti négy (évi 144), a felsőbb évfolyamokon heti öt (évi 180) órában kell teljesíteni.
Egyidejűleg és hangsúlyozottan fejlesztjük az anyanyelvi és az idegen nyelvi tudást. Célunk, hogy képessé tegyük a tanulókat arra, hogy meg tanuljanak angol nyelven ismereteket szerezni, képesek legyenek az információk angol nyelven történő feldolgozására, nyelvtudásukat aktívan tudják használni. Ösztönözzük a gyermekeket az idegen nyelvi kommunikáció hatékony alkalmazására, a nyelvtudás hasznosságának a megláttatásával a világról alkotott elképzelésüket fejlesszük, alakítsuk ki az Európához való tartozás személyes érzését. Kapjanak átfogó képet más országok kultúrájáról, civilizációs szokásrendjéről.
Ebben az iskolatípusban az idegennyelv-oktatás elsődleges célja az, hogy a tanulók a megfelelő nyelvi alapok megszerzésével olyan nyelvtudás birtokába jussanak, amely képessé teszi őket a célnyelven történő középiskolai tanulmányok folytatására.

A természetes kétnyelvűség, a funkcionálisan egyenrangú anyanyelv és célnyelv folyamatos használata tágítja a tanulók látókörét. A kettős kötődés segít az előítéletek leépítésében és a saját értékek felfedezésében, s ezzel a közös Európában való gondolkodás eszméjét is megalapozza.

1. A célnyelvi oktatás feladatai

Az idegen nyelvet „második anyanyelvként” tanulóknak - az anyanyelvi beszélőkhöz hasonlóan - a teljes nyelvi spektrum megismerésére és használatára szükségük van. Rendkívül fontos, hogy a tanulók a megtanulandó idegen nyelvnek ne csak szókészletét, hangtanát, nyelvtanát, hanem teljes eszköztárát birtokba vegyék. A nyelvről való gondolkodást a tanulás során egyre inkább a nyelven való gondolkodásnak kell felváltania. A két tanítási nyelvű osztályokban alapkövetelmény a tanulók állandó idegen nyelvi hatásoknak való kitétele mind az iskolai, mind az iskolán kívüli tevékenységek során.

A két tanítási nyelvű osztályokban folyó nyelvtanítás tartalmi és formai tekintetben a következő pontokban különbözik a hagyományos nyelvtanítástól:

- emelt óraszám,
- 16 fő vagy 16 főnél kisebb csoportok,
- rendkívüli intenzitás,
- a tanórán kötelező idegennyelv-használat,
- autentikus szövegek,
- integrált szaknyelvi szövegek,
- a két tannyelvűség igényeihez igazított differenciált feladatok,
- folyamatos (mindennapos) nyelvtanulás,

- nagyobb tanulói felelősség,
- több egyéni tanulás,
- felkészítés a nyelvvizsga vizsgakövetelményeire,
- az idegen nyelven tanulás módszertanának elsajátítása, a tanulás tanulása.

Az ehhez elengedhetetlen önálló tanulási stratégiák kialakítása:

- kognitív, affektív, motorikus készségek fejlesztése
- tanulói alaptípusok meghatározása: vizuális, auditív stb.
- memóriafejlesztési feladatok gyakoroltatása
- szótanulási technikák közvetítése, illetve

Kommunikációs stratégiák alkalmazása:

- tervezés, kivitelezés, értékelés-javítás
- nyelvi hézagok kitöltésére irányuló stratégiák,
- állandó interkulturális közelítés,
- az anyanyelv és célnyelv szemléletbeli különbségeinek tudatosítása.

2. Alapelvek

Ahhoz, hogy a fenti célkitűzések megvalósulhassanak,

- figyelni kell a tanuló személyiségére, érdeklődésére, élettapasztalataira,
- törekedni kell, hogy szembesülhessen a nyelvtanulás során valós problémákkal, önálló véleményt alkothasson és nyilváníthasson,
- valós élethelyzetekben próbálhassa ki magát.

A tanulási folyamatban fontos szerephez jut

- a tanulói közreműködés és az önálló tanulás,
- a különböző tanulási stratégiák elsajátítása,
- az oktatási formák, módszerek, médiumok (újság, magnó, videó, internet stb.) sokszínűségének megismertetése.

3. A célnyelvi tanítás céljai az általános iskolában

- Tudatosítsuk, hogy a tanulók anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak, idegen nyelven is kifejezhetik magukat.
- Alakítsuk ki a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállást.
- Ösztönözzük a tanulókat az idegen nyelven való kommunikációra, s ehhez teremtsünk olyan légkört, amelyben önbizalmuk fokozatosan fejlődik.
- Fejlesszük kiemelten beszéd- és hallásértési készségüket életkoruknak és gondolkodási szintjüknek megfelelően.

- Érjük el, hogy tanulóink életkoruknak és egyéniségüknek megfelelően sajátítsák el az idegen nyelv tanulásának célravezető módszereit.
- Kapjanak segítséget a tanulási stratégiák elsajátításában, és legyen lehetőségük gyakorolni mind az önértékelést, mind a társértékelést.
- Emeljük készségszintre az idegen nyelv jellegzetes hangjainak képzését, mondatdallamának, ritmusának és hangsúlyozásának helyes használatát.
- Az életkori sajátosságuknak megfelelő témákban tudjanak a tanulók írásban és szóban megnyilvánulni, véleményt nyilvánítani.
- Az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogírás élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat.
- Tudjanak beszélgetést kezdeményezni, folytatni és az idegen nyelvet a hétköznapi kommunikációs helyzetekben használni.
- Bővítsük a világról alkotott elképzelésüket, alakítsuk ki bennük az Európához tartozás érzését. Ismertessük velük azt a tényt, hogy ma már Európában alapkövetelmény egy idegen nyelv kommunikációképes ismerete.
- Adjunk betekintést a célországok kultúrájába és civilizációjába, hogy ezek értékeinek megismerésével és megbecsülésével, azokat a saját kultúrájukkal összehasonlítva a magyar kultúrát is tágabb összefüggéseiben lássák.
- Alakítsuk ki bennük más népek és etnikumok, társadalmi csoportok elfogadását, tolerálását, és hívjuk fel a figyelmüket a hasonlóságokra és különbségekre.
- Hangsúlyozzuk, hogy egy idegen nyelv tudása alapja lehet egy újabb elsajátításának, és eszköze más ismeretek szerzésének.
- Jelentsen számukra örömet az idegen nyelvű kommunikáció, információszerzés, olvasás.
- Fejlesszük a tanulók önbizalmát az idegen nyelv használatában, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőségeket, hogy a célnyelvet szóban (televízió, diákcsere) és írásban (olvasás, levelezés) használhassák és ezzel személyiségükben is gazdagodjanak.
- A tanulók a más műveltségi területeken szerzett készségeket és ismereteket alkalmazzák idegen nyelven, valamint az idegen nyelvi órákon szerzett ismereteiket más tantárgyak tanulása során.
- Fejlesszük kreativitásukat különböző projektek készítése által is.
- A tanulók vizuális vagy auditív eszközök felhasználásával önállóan, párban vagy csoportban tudják kifejezésre juttatni egyéni elképzeléseiket, kreativitásukat.
- Juttassuk el a tanulók többségét a 8. osztály végére középfokú B2-es nyelvvizsgát biztosító középhaladói nyelvtudáshoz, valamint minden tanulót a B1-es szintre.

- A korai kétnyelvűség és az általános értelmi fejlődés kapcsolatáról azt állapították meg, hogy egy második idegen nyelv korai megismerése elősegítheti az általános értelmi fejlődést.

Az alsó tagozaton az életkori sajátosságok miatt a tanult anyag gyakorlására és a folyamatos ismétlésre helyezzük a hangsúlyt.

A felső tagozaton nagyobb hangsúlyt kap a különböző készségek fejlesztése, valamint a tanult ismeretek rendszerezése és tudatosítása.

Cél, hogy a tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt. A két tanítási nyelvű oktatásban anyanyelvi lektor is részt vesz, aki kiemelkedő szerepet játszik a tanulók mindennapi szóhasználatának, kommunikációs készségének, valamint kommunikációs stratégiáinak kialakításában és fejlesztésében. Jelenléte segíti az autentikus kommunikációs helyzetek kialakulását, a tanulók hozzászoknak ahhoz, hogy olyan embereket is meg kell érteniük, akik csak az angol nyelvet beszélik. Az anyanyelvi lektor feladata elsősorban a kommunikációs készségek fejlesztése, de meghatározó szerepe van a kultúraközvetítés, az interkulturális kompetencia fejlesztésében is.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása:

Cél, hogy a tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni. A két tanítási nyelvű oktatás folyamatában a tanulók több tantárgyat angol nyelven tanulnak. Korán megkezdődik a nyelv használata információszerzésre, átadásra, és nyilvánvalóvá válik a nyelvórán kívüli nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók az angol nyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre és személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a nyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, valamint számos területen alkalmazható.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a Nemzeti alaptanterv (Nat) *hangsúlyozza a tantárgyközi integráció szerepét.* A két tanítási nyelvű oktatás folyamatában a tanulók több közismereti tantárgyat célnyelven tanulnak, célnyelven szereznek új ismereteket. Korán megkezdődik a célnyelv használata információszerzésre és -átadásra, és nyilvánvalóvá válik a nyelvórán kívüli nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók a célnyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre és személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a célnyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, és számos területen alkalmazható. Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak. Ezek ismerete és

alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

4. A célnyelvi oktatás keretei, formái

1. A tevékenységi területek: közélet, a magánélet, a munka világa, az oktatás világa.

2. Szituációk: hely, idő, személyek, tárgyak, események, műveletek

Kommunikációs alaphelyzetek és a hozzájuk tartozó leggyakoribb szerepek:

- családi kapcsolatok: családtag, gyermek, rokon,
- ismeretség: barát, ismerős, szomszéd,
- külföld: idegen, cserediák,
- tanulás, munka: tanuló, szervező,
- nyilvánosság: - tömegkommunikáció: olvasó, hallgató, néző,
- hivatal: polgár, ügyfél,
- szolgáltatás: vásárló, páciens, igénylő, bérlő,
- gazdaság (üzem, bank): érdeklődő, ügyfél, munkatárs,
- szabadidő: kezdeményező, utazó, vendég.

3. Tevékenységei, formái:

- produktív (önálló nyelvi produktum létrehozása írásban és szóban),
- receptív (mások által létrehozott szóbeli vagy írásbeli szöveg értelmezése),
- interaktív (társas megnyilatkozásban való közreműködés: levelezés-társalgás),
- mediatív (vegyes nyelvi közegben való közvetítés: fordítás-tolmácsolás).

5. Szükséges eszközök

Feladatok: A helyi tantervünk tantárgyi rendszerének eredményes tanításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Fontos, hogy a két tanítási nyelvű osztályok minden tanulója iskolai feladatai teljesítése és iskolán kívüli nyelvi kapcsolatai ápolása közben folyamatosan mozgósíthassa nyelvtudását.

A nyelvi alapok elsajátítása után valamennyi tanulónak lehetőséget szeretnénk nyújtani, hogy nyelvi táborokkal vagy ösztöndíjjal valódi anyanyelvi környezetbe kerüljön.

A két tanítási nyelvű osztályokban folyó nyelvtanítás színvonalának biztosításához nélkülözhetetlen:

- Mivel a jogszabály előírja, a két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak között olyan pedagógus alkalmazását, akinek a célnyelv az anyanyelve, az intézménynek a 2019/2020. tanévtől anyanyelvi tanárok alkalmazása szükséges, amely többlet álláshelyek és ezek többlet-finanszírozásával valósul meg, melyet a fenntartó biztosít,

A 2020/2021. tanévtől a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz dokumentum úgy rendelkezik, hogy

- A két tanítási nyelvű oktatásban **anyanyelvi lektor is részt vehet,** aki kiemelkedő szerepet játszik a tanulók mindennapi szóhasználatának, kommunikációs készségének, valamint kommunikációs stratégiáinak kialakításában és fejlesztésében. Jelenléte segíti az autentikus kommunikációs helyzetek kialakulását, a tanulók hozzászoknak ahhoz, hogy olyan embereket is meg kell érteniük, akik csak a célnyelvet beszélik. Az anyanyelvi lektor feladata elsősorban a kommunikációs készségek fejlesztése, de meghatározó szerepe van a kultúraközvetítés, az interkulturális kompetencia fejlesztésében is. Illetve a tanulóknak olyan tanulási környezetet biztosít, mely által megszokják, hogy idegen nyelven külföldi személyekkel beszélnek, így szerezve magabiztos nyelvhasználati rutint.
- az anyanyelvi tanárok számára szolgálati lakást kell biztosítani, ennek beszerzését, állagmegóvását, rezsi és mindennemű költségeit a fenntartó többlet-finanszírozással biztosítja,
- az iskolai könyvtár angol könyvekkel, angol interaktív anyagokkal való fejlesztése, melyet a fenntartó többlet-finanszírozással biztosít,
- a két tanítási nyelvű oktatás megvalósításához szükséges további eszközök, berendezések beszerzését a fenntartó többlet-finanszírozással biztosítja,
- pedagógusok továbbképzése, másod diploma szerzése,
- szaktanteremként működő megfelelő technikai eszközökkel ellátott nyelvi termek,
- autentikus célnyelvű szövegek használata,
- a követelményeknek megfelelő, de anyanyelvi beszélő által fogalmazott (vagy átfogalmazott) tankönyvek használata,
- egyéni fejlesztés megvalósítása,
- tanulmányi utak, pályázatok által adott lehetőségek kihasználása.
- a diákcsere programok támogatása,
- felkészítés a nyelvvizsgára,
- versenyeztetés megvalósítása,
- a célnyelvi tanárok rendszeres továbbképzése,
- a lehetőségek figyelembe vételével a célnyelvi tanárok nagyobb felkészülési szükségletét kompenzáló órakedvezmény biztosítása,

A helyi tantervben meghatározott órák angol nyelven történő oktatása. Anyanyelvi lektor, angol műveltségi területtel rendelkező tanítók és szakos tanárok közreműködésével az angol nyelv megfelelő színvonalú tanítása.

A pedagógusok alkalmazása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerint történik.
Az 1-4. évfolyamon az oktatást képzett pedagógus: angol műveltségi területtel rendelkező tanító végzi.

Az 5-6. évfolyamon az oktatást képzett pedagógus: angol és a tantárgynak megfelelő műveltségterülettel rendelkező tanító vagy a megfelelő tanári végzettséggel rendelkező angol- bármely szakos tanár végzi.

A 7-8. évfolyamon az oktatást képzett pedagógus: megfelelő tanári végzettséggel rendelkező angol-bármely szakos tanár végzi.

A célnyelv hatékony oktatását minden évfolyamon anyanyelvi lektor segíti.

6. Eredményesség:
Az életkori sajátosságuknak megfelelően a gyermekek megfelelő kommunikációs szintet érjenek el. Tudjanak beszélgetést kezdeményezni, a hétköznapi kommunikációs helyzetekben képesek legyenek angol nyelvi tudásukat hasznosítani. A nyelvtanulás iránti belső motiváltság magas szintre fejlődjön, az idegen nyelvi tudás kompetenciái erősödjenek.

1. Mérhetőség:

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a Nat-ban és a „Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvében” (a továbbiakban: Irányelvek) azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban is mérceként használt KER határoz meg.
A két tanítási nyelvű iskoláknál a KER szerinti legalacsonyabb követelményszint a 4. évfolyam végén jelenik meg először. Ennek sikeres teljesítése érdekében a kerettanterv meghatározza a 2. évfolyam végére elérendő készségeket is, a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció területén.
A Nat és az Irányelvek által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	A	B	C	D	E
1		**2. évf.**	**4. évf.**	**6. évf.**	**8. évf.**
2	**Két tanítási nyelvű képzés**	**KER-szintben nem megadható**	**A1**	**A2**	**B1**

A tanulók legalább hatvan százaléka a célnyelvből a hatodik évfolyamon a KER szerinti A2, nyolcadik évfolyamon a KER szerinti B1 szintet elérje. Angol alapfokú és középfokú komplex nyelvvizsga megszerzése, nyelvi versenyeken való eredményes szereplés, projekt munkákban való közreműködés, a középiskolákban történő beiskolázás mutatói.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget. Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is. A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- Az értelem művelése
- Segítő életmódra nevelés
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés
- Multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva.

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

a) Az értelem művelésénél fontos *a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet* és *az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt,* valamint *a tapasztalati és értelmező tanulást,* mindezt a *következetes kompetencia alapú oktatáson* keresztül.
b) A segítő életmódra nevelés *a keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását*, valamint *a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott: „Példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek,

ti is úgy tegyetek.” (Jn 13,15) *Jézus példájának megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok) Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése. Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat. *A segítőképesség fejlesztéséhez* az iskolának fel kell kínálni a segítés sokféle lehetőségét és módját. *Az együttműködési képesség fejlesztéséhez* a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c) Egészséges és kulturált életmódra nevelés. A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni. Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk, hogy:

- minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át,
- meglássuk, megláttassuk és tovább fejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzen olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,

- elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

IPR: Szociális kompetenciák fejlesztése.

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok, mentálhigiénés programok.

III. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréséért, használja fel. Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet – igazi értelmében véve. „Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35)

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon (napközi, kirándulás, tábor, szakkörök…) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett ezt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a

társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, késztessük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.
- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

Új tanuló érkezése az osztályba

Egyes iskolák tárgyi és személyi ellátottsága eltérő. Ha új tanuló érkezik az osztályba, külön figyelmet kell fordítani a következőkre:

- A tanuló családi hátterének megismerése. Gyülekezethez fűződő viszonyának áttekintése.
- A tanuló megfigyelése, megismerése.
- A tanuló személyiségének megismerése. Egyéni beszélgetések. A tanuló magatartásának megfigyelése osztályközösségben
- A tanuló tudásszintjének megállapítása

Tanítási órákon a nevelő fokozottabban figyeljen az új tanulóra.

Az új tanuló ismereteinek felmérése egyénileg történhet szóban és írásban.

- A szóbeli ellenőrzés történhet kérdés-felelet, vagy összefüggő szóbeli beszámoló formájában. A beszélgetés folyamán felmérjük, hogy mit és mennyit tud a diák, ismeretei mennyire tudatosak, hogyan képes önállóan felhasználni az eddig tanultakat.
- Írásbeli felmérés során tudásszint felmérő dolgozatokat állítunk össze, melyek igazodnak a tantervi követelményekhez. A dolgozatot nem osztályozzuk, hanem annak eredményére, tanulságára tervezzük a szükséges felzárkóztatást.
- A szóbeli és írásbeli beszámolók adnak képet a tanuló ismeretéről, esetleges hiányosságairól. Megállapítjuk, melyek azok az alapok, amelyekre

építhetünk. A kapott eredmény után tudjuk meghatározni, hogy milyen felzárkóztatást nyújtunk a tanulónak sikeres továbbtanulása érdekében.

IV. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák, javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – a főigazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnökök kiválasztása, megbízása

1. Az osztályfőnököt – az iskolavezetés és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslata alapján – a főigazgató bízza meg.
2. Osztályfőnöki megbízás elsősorban annak adható, aki
   a) az intézmény főfoglalkozású tanára, és
   b) legalább egy éves tanári gyakorlattal rendelkezik. (Ha olyan tanár kap osztályfőnöki megbízást, aki nem tesz eleget a fenti feltételeknek, akkor a főigazgató köteles döntését a nevelőtestületnek megindokolni.)
4. A tantárgy felosztásnál kiemelt szempont, hogy az osztályfőnökök – ez irányú kérésük esetén – lehetőleg alapóraszámhoz közeli óraszámban tanítsanak.
5. Az osztályfőnöki munka végzéséért osztályfőnöki pótlék jár.

A főbb tevékenységek összefoglalása

- feladatairól és hatásköréről irányadóak az SzMSz megfelelő fejezetében leírtak,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: napló, anyakönyv, bizonyítványok stb.
- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,
- előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, CD-k, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diák önkormányzati tagjaival,
- biztosítja az osztály képviselőinek a diák önkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközgyűlésen való részvételét,
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,
- a konferenciát megelőzően legalább 3 nappal bejegyzi javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,
- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel és tanulókkal kapcsolatos tevékenységében,

- közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában,
- részt vesz osztálya, iskolai ünnepi, templomi műsorának előkészítő munkálataiban,
- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulónak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését
- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására,
- minden év szeptemberének 10. napjáig leadja az ifjúságvédelmi felelősnek a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákok névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzi a naplóba
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását, a napközisek, a menzások adataiban bekövetkező változásokat
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláíratja a tanulókkal.

Az osztályfőnökök tevékenységével kapcsolatos elvárások és feladatok:

- A keresztény pedagógia elvei és gyakorlata szerint nevelik tanítványaikat.
- Célzatosan összehangolják osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesznek azért, hogy osztályuk jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
- Tanítványaik családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, aminek érdekében ajánlatos a családlátogatás, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálják személyiségüket, segítik önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Megkülönböztetetten figyelnek azokra, akik képességeik alatt teljesítenek, felderítik az okokat és segítenek kiküszöbölni őket. Keresik a szegényebb tanulókon való segítés módjait, gondoskodnak a hivalkodó öltözködés, viselkedés elkerüléséről.
- Igyekeznek folyamatos jelenlétükkel is kifejezni az osztályukkal való törődésüket (szünetekben, istentiszteleteken, iskolai programokon való részvételükkel).
- Figyelemmel kísérik tanítványaik tanulmányi eredményeit, ellenőrzik, hogy be van-e írva minden osztályzat ellenőrzőjükbe.
- Koordinálják és segítik az osztályukban tanító pedagógusok munkáját, látogatják óráikat.

- Gondot fordítanak arra, hogy a tanulók tanulmányi elfoglaltsága arányos legyen, hogy egy napon kettőnél több átfogó, számon kérő dolgozatot ne írjon az osztály.
- Szükség esetén tanácskozást hívnak össze az osztályukban tanító pedagógusok számára.
- Gondot fordítanak arra, hogy tanítványaik teherbírásukkal összhangban vállaljanak részt a tanórán kívüli szabadon választható (szakköri) elfoglaltságokból.
- Minősítik a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesznek a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- A házirend „tanulók büntetése" című melléklete szerinti fegyelmező intézkedéseket szükség esetén meghozzák.
- Engedélyt adhatnak egy-egy tanuló egy-két tanórai távolmaradására.
- Rendszeresen tájékoztatják osztályukat az iskolai feladatokról.
- Tanítványaikkal tanulmányi kirándulást szerveznek, kulturális programokon tanulói kíséretet látnak el.
- Gondoskodnak osztályuk kötelező orvosi vizsgálaton való részvételéről.
- Évente legalább két szülői értekezletet tartanak, szoros kapcsolatot tartanak fenn az osztály szülői munkaközösségével.

Ellenőrzési kötelezettségei

- Minden hónapban ellenőrzi a napló osztályozó részének állapotát, az osztályzatokat érintő hiányosságokat jelzi az intézményegység-vezetőnek és az intézményegységvezető-helyettesnek.
- Figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 7 napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket.
- A házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén levélben értesíti a szülőket.
- Értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén.
- Az SzMSz előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, ha a tanuló bukásra áll, valamint a 200 órát meghaladó éves hiányzás esetén.
- A konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Különleges felelőssége

- Felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért.

- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat.
- Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat.
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az intézményegységvezető-helyettesnek vagy az intézményegységvezető-helyettesnek vagy a főigazgatónak.

Osztályfőnöki pótlék:

A 2011.CXC törvény 8. sz. melléklete szabályozz és a 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény 102. § (3. bekezdés B pontja) szabályozza.

V. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.
A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal. A megfelelő szemléletmódot és kompetenciákat továbbképzéseken való részvétellel biztosítjuk és fejlesztjük.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.
Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.
E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét

határán − tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte − kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos.
Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat.
Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.
Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez

- a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű,
- a sajátos nevelési igényű (SNI),
- valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozatiösszefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.
A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében **a közös felelősségvállalásnak** lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége.
A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt

- gyógypedagógus,
- gyógytestnevelő,
- iskolapszichológus,
- szociális munkás,
- fejlesztő pedagógus,
- tehetséggondozó pedagógus,
- gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere

kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Lehetőség szerint az intézmény törekszik a teamtanításnak olyan alkalmazására, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósításakor az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülését tartjuk szem előtt. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő

- módszertani eljárások eszközöket, módszereket,
- terápiákat,
- a tanulást-tanítást segítő speciális eszközöket,
- a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítését,
- egyéni fejlesztési tervet

is alkalmazunk.

A tanulói szükségletek ismeretében együtt működünk és igénybe vesszük **a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény** szakembereinek szolgáltatásait, ezzel is kiegészítve a tanulók és pedagógusok szakmai támogatását.

Mind ezek jelentősen elősegítik az integrációt annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

Intézményünkben a BTMN tanulók száma a legjelentősebb.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit. (Ebben hatékony segítséget jelent az IPR programban való részvétel!) Beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő feladatok: integrált nevelés konfliktuskezelés elvei.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.
- a problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.
- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők
- deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl
- szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszégyenítés, túlzottan
- engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye
- az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a gyógypedagógia és a nevelési tanácsadó szakembereivel.
- a beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az
- alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely
- lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus
- élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési
- elvek alkalmazásával;

- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű
- tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer
- kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának
- rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

V. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

A tehetséges tanulók tekintetében a tanulási fókuszt és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulókban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Intézményünkben **célirányos tehetséggondozás** folyik.

Együttműködünk a református EGYMI Értéktermő Tehetségközpontjával.

Tehetségazonosítást végeznek minden tanulóval.

A kiszűrt gyerekek tehetséggazdagító programokon vehetnek részt iskolánkban. Amennyiben a pedagógusok szakmailag indokoltnak tartják a gyerekek tehetséggondozó foglalkozásokon vehetnek részt.

Heti 1 órában biztosítunk gazdagító tehetséggondozó foglalkozásokat a következő évfolyamokon és tantárgyakból:

természetismeret 1-2. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

matematika 3-4. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

magyar 3-4. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

természetismeret 3. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

történelem 5-6-7. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

matematika 5-8. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

magyar 5-6-7. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő, program

angol 5-6. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő, program

fizika 7-8. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

biológia 7-8. évfolyamra kidolgozott tehetségfejlesztő program

A tehetséggondozó csoportok a Református EGYMI Értéktermő Tehetségközpont által kidolgozott gazdagító programokban részesülnek.

A gazdagító programok egymásra épülnek, megjelennek bennük a református elemek. A gazdagító programok mellett cél a tehetséges gyermekek tehetségével összefüggő „gyenge" oldalának kiegyenlítése is. A gazdagító programok lezárása kimeneti vizsgálattal történik.

Az iskola fenntartója egyetértésben az intézmény tantestületével, szülői közösségével, diák önkormányzatával elhatározta, hogy a 2011/2012-es tanévtől kiemelt területként kezeli az idegen nyelv és az informatika oktatását.

- A 2019/2020. tanévvel kezdődően első osztálytól az idegen nyelvi képzés magas szintű biztosítása érdekében **magyar-angol két tanítási nyelvű oktatást** szerveztünk. E képzés keretében alsó tagozaton a vizuális kultúra, az ének-zene, a technika és tervezés és a környezetismeret, felső tagozaton a célnyelvi civilizáció, a természettudomány, az informatika és a földrajz tantárgyak oktatását angol nyelven tervezzük.
- A **művészeti nevelés** a tehetséggondozás egyik kiemelt területe. Intézményünkben a néptánc, a színjáték és a képzőművészet és zeneművészet biztosítja a képességek és készségek fejlesztését.
- **LEGO – robotika** program keretében a tanulók a legjobb robotok megalkotására törekednek, megismerve a matematika jó néhány felhasználási területét, a fizika megannyi törvényszerűségét. Megtanulják a robotok mozgását számítógép, táblagép vagy telefon segítségével programozni.
- A 2019/2020. tanévtől **Digitális program** indításával tesszük érdekesebbé a tanítási órákat.

Ezzel a módszerrel mindenkinek a tehetséges oldalát fejlesztjük és a szükséges digitális kompetenciákra is szert tesznek a gyerekek laptop, vagy tablet használatával. Úgy tanulhatnak, hogy élvezik is, miközben folyamatosan kapcsolatban állnak a pedagógussal, s egyénre szabott feladatokat is kaphatnak. A tanulók a tananyagot digitális formában kapják. Az órán mindenki érintőképernyős laptopon dolgozik. Az órát tartó tanárnak valós időben lehetősége van bármikor bármelyik tanuló munkájába betekinteni, belejavítani valamint a többiek számára is láthatóvá tenni.

A tananyag otthonról is bármikor elérhető, a házi feladat kiadása és megoldása is elvégezhető. Ehhez a Microsoft 365 csomag OneNote programját használjuk, amely sok egyéb mellet lehetővé teszi egy adott feladat egyidejű közös megoldását is.

Célunk, hogy idegen nyelvből alapfokú (vagy magasabb szintű) nyelvvizsga szintet elérő tudáshoz, informatikából az ECDL vizsga korosztálynak megfelelő moduljainak megszerzéséhez jutassuk el a tanulókat.

Digitális Iskola programunk további megerősítését szolgálják a 2021/2022. tanévtől indított programok

- Algoritmikus gondolkodáson alapuló tudástranszfer program
- HiperSuli program
- HIGH TECH SULI - Digitális tanterem és digitális eszközökkel támogatott pedagógiai program megvalósítása a MÉSZÁROS CSOPORT támogatásával

- A Polgár Judit nevével fémjelzett Sakkpalota képességfejlesztő programon 1-5. osztályig minden tanuló részt vesz.
- Sikeres pályázatok esetén tehetséggondozó műhelyek, nyelvi és egyéb táborok szervezése.
- Az iskolában szervezett tanórán kívüli szabadidős rendezvények /kirándulások, múzeum, színházlátogatások, nyelvi délután, egészséges táplálkozással kapcsolatos vetélkedők, diákönkormányzat rendezvények, erdei iskola, művészeti bemutatók, stb. / elősegítik különböző tehetségek kibontakoztatását.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,

- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.
- Folyamatosan részt veszünk a református iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a vers- és prózamondó versenyeket.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetők iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diák önkormányzati tevékenység, iskolai újság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projektmódszer alkalmazása.
- IPR: Az integrációt segítő módszertani elemek: Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, kooperatív tanulásszervezés, projektmódszer, drámapedagógia

A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak, a diákok nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére. A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Ennek érdekében biztosítjuk tanulóink intelligenciájának, képességeinek, kreativitásának megfelelő motiválását, életkorának megfelelően fejlesztjük személyiségét, aktiváljuk feladat iránti elkötelezettségét, biztosítjuk a pozitív környezetet.

Céljai:

- diákjaink tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, önképzésre való buzdítása.

Feladatai:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny előkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások, szakköri foglalkozások

Módszerei:

- dúsítás,
- léptetés,
- motiváció, versenyek.

A pedagógiai értékelés első visszajelentési körében a tanulókról, illetőleg a tanulás eredményeiről a tanuló felé áramlanak az információk. Az információk általában egy személy révén - a pedagógus révén - válnak minősítő információvá. Ezzel a pedagógus célja, hogy a tanulót, ha szükséges, korrekcióra szorítsa, illetve további tanulásra serkentse, így az értékelésnek fontos motiváló szerepe is van. A tanulók motiválásának egyik fontos eszköze a versenyeztetés. Különböző szintű és rangú versenyeket szervezünk, így elérhető, hogy a tanulók jelentős része valamely területen pozitív sikerélményhez jut.

A legszélesebb tanulói réteget a háziversenyek érintik. Ezek a versenyek kiváló lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanulók el tudják helyezni önmagukat egy nagyobb tanulói közösségben. Fontos feladatuk a tanulói ismeretek bővítése.

A legrangosabb versenyek a szaktárgyi városi, megyei, országos tanulmányi versenyek illetve egyéb országos szervezésű versenyek. Ezek a versenyek nemcsak a tanuló, hanem az iskola presztízsét is növelik. Külön gondot fordítunk a református iskolák által szervezett versenyeken való részvételre.

A versenyekre való felkészüléshez az iskola az SzMSz-ben rögzített módon kedvezményeket nyújt. A kiemelkedő eredményt elért tanulókat az iskola vezetése elismerésben, jutalomban részesíti.

Személyiségfejlesztés, tehetséggondozás

A tehetséggondozás iskolánkban a kiemelt pedagógiai programok közé tartozik. Önmeghatározásunk szerint: személyiségfejlesztő és tehetséggondozó iskola vagyunk. Ezek a tevékenységek tágabb értelemben iskolánk arculatát is meghatározzák.

A tehetségfejlesztő program céljai

- a tanulók egyéni adottságainak, képességeinek feltárása
- ezek fejlesztése a leghatékonyabb pedagógiai módszerek alkalmazásával
- a személyiség fejlesztése
- a tanulók megfelelő külső és belső motiválása – reális önértékelés kialakítása
- egyéni differenciálás

Elsődleges feladatok

- A tantervi követelmények minél magasabb szintű teljesítése.
- A tehetséges tanulók részére sokféle fejlesztési forma alkalmazása.
- A pedagógus ismerje fel, támogassa a tehetséges tanuló fejlődését, fejlesztését.

Tehetséggondozás főbb útjai

- gyorsítás, léptetés (maximum 1 vagy 2 év) tantárgyanként
- emelt szintű oktatás
- gazdagítás, dúsítás

Módszerei:

- mást és másképp 1 – 1 témával elmélyült foglalkozás
- speciális fejlesztés
- gyermeki felfedezés segítése
- interdiszciplináris megközelítés
- gondolkodtatás
- kreativitást segítő feladatok
- vezetői készség fejlesztése

Tanulástechnika

- A tanulási stratégia és önismeret segíti a biztos, értő befogadást, kiküszöbölve a mechanikus tanulást.
- A fejlesztendő gyermek motivációjának erősítése.

Színterek a megvalósításhoz:

Tanórán:

- két tanítási nyelvű oktatás
- digitális program megvalósítása

- emelt szintű csoportok szervezése – angol nyelvek
- differenciált foglalkozás
- 5. évfolyamtól magyar és matematika tantárgyakból sávos oktatás.
- digitális taneszközök használata

Tanórán kívüli iskolai programok

- délutáni foglalkozások kiegészítik a tantervi anyagot, lehetőséget kínálnak a speciális képességek kibontakozásához

- a Református EGYMI Országos Értéktermő Tehetségközpont gazdagító programjai
- szakkörök
- Boldogság órák
- LEGO-robotika
- Sakkpalota képességfejlesztő program Polgár Judit kidolgozásában
- tanulmányi versenyekre való felkészítés
- iskolai könyvtár használata
- sportfoglalkozások, Diószegi Fociakadémia, kézilabdaedzés, atlétika
- Diószegi Gála
- Nyári táborok, Határtalanul program
- felkészítés a felvételire
- projektmunka
- Ki mit tud?

Iskolán kívüli programok: kiállítás, színház, mozi látogatás, bakancsos túrák városnézés, nyári táborok, Határtalanul program.

A Diószegi Nyelviskola a kéttanítási nyelvű oktatás keretei közzé épült be. A felmenő rendszer eredményeképpen a 2024/2025-ös tanévben már a 6. osztályosok is kéttanítási nyelvű oktatásban vesznek részt. Ennek eredménye, hogy a magasabb óraszám, a földrajz és a digitális kultúra tantárgyak angol nyelven történő tanítása miatt, a gyerekek olyan többlettudásra tesznek szert, mely által már nem szükséges a Diószegi Nyelviskola megtartása.

A szabadidő hasznos eltöltését, kulturális szórakozást kívánja elősegíteni a nevelőtestület a tanulókkal szervezett programokkal, pl. túrák, nyári táborok, színház és mozi látogatás, a nyelvi, a környezetvédelmi és a balatoni táborok.
Ezeken a részvétel önkéntes és önköltséges, vagy pályázati úton lehet részt venni rajtuk.

Tanulmányi kirándulások, táborozások:

A tanulmányi kirándulás során a pedagógusok és a tanulók hosszabb-rövidebb időre elhagyják az iskola falait a való világgal való ismerkedés, új tapasztalatok megszerzése érdekében.

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal (május, június hónapban) maximum két tanítási nap igénybevételével tanulmányi kirándulást szervezhetnek a lakóhely és környékének, illetve szülőhazánk természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Egy- vagy többnapos tanulmányutat szervezünk egy-egy konkrét téma, egy-egy terület, táj részletesebb megismerésére. Kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal ellátogatunk tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.
A tanulók életkorának és a kirándulás tárgyának függvényében a kirándulás időtartama maximum két napra terjedhet ki.

A tanulmányi kirándulás célja, hogy olyan valóságos ismereteket nyújtson, olyan attitűdöket alakítson ki, olyan tapasztalatokat jelentsen, amelyek az iskola falai közt nem elérhetők.
A tanulmányi kirándulás megfelelő szervezés esetén semmivel sem pótolható élményt nyújthat. Ennek érdekében a pedagógusnak tartalmilag és szervezés tekintetében nagyon alaposan elő kell készítenie a kirándulást.
Meg kell határoznia az elérhető célokat, számba kell vennie a látogatás és az oktatási folyamat egészének kapcsolatát, a tanulók rendelkezésére kell bocsátania, össze kell gyűjtetnie a szükséges előismereteket, tájékoztatnia kell a tanulókat a látogatás körülményeiről, a viselkedési szabályokról, lehetőségeikről.
Biztosítani kell a fogadókészséget, ismertetni kell a fogadó féllel az elvárásokat, a tanulók szintjét, igényeit, gondoskodni kell az utazásról, szállásról, kíséretről stb.
A tanulmányi kirándulás során a pedagógusnak vezetőként, az információgyűjtés segítőjeként, szükség esetén a hiányzó ismeretek forrásaként kell közreműködnie.
A kirándulás után meg kell beszélni a szerzett tapasztalatokat, meg kell teremteni a kapcsolatot ezek és az oktatás céljai, illetve a korábbi ismeretek között. A későbbiekben is gondoskodni kell a gyűjtött tapasztalatok felelevenítéséről, a lehetséges esetekben beépítésükről az oktatás folyamatába.

Táborozás

A tananyag élményszerűbb feldolgozását segítik az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó szünidőkben szervezett táborozások.
A táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek (pld. Erzsébet program) minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

33. § (3) Ha a pedagógus, feltéve, hogy a munkaidő-beosztásból más nem következik - a pedagógiai programban meghatározottak szerint tanulmányi kiránduláson vagy más, a pedagógiai, nevelési programban meghatározott, nem az iskolában szervezett programon vesz részt, munkanapon tizennégy órától másnap reggel hat óráig, heti pihenőnapon és munkaszüneti napon nulla órától huszonnégy óráig tartó időszakban teljesít ügyeletet.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
Az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat, tanítási napnak minősül.

VI. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A tanulási kudarcok jelentős része a tanulási zavarokból következik.

A tanulási zavarok értelmezése:

Tágabb értelemben minden olyan zavar, lemaradás, amely az iskolai tanulást hátrányosan befolyásolja. Szűkebb értelemben a tanulási képesség specifikus vagy globális zavarait jelenti.

Típusai:

A. Neurogén tanulási zavarok:

- Dysphasia, (nyelvi fejlődési zavar)
- Dyscalculia (specifikus számolási zavar)
- Dyslexia (olvasási és helyesírási gyengeség)
- Dysgraphia (írászavar)
- Dyspraxia (mozgászavar)

Ezek a gyermek fejlődésében időbeni változásokat idéznek elő, lassítják az észlelési, mozgásos, emlékezeti folyamatok integrációját, a képességstruktúrán belül különböző mértékű különbségeket idéznek elő.

B. Pszichoreaktív, környezetfüggő tanulási zavarok:

Főként a korai szakaszban elszenvedett környezeti ártalmak hatására jön létre.

Jellemzői:

- Motiválatlanság
- Szorongás
- Túlkövetelés
- Kudarc orientáltság

C. Jó képességekkel rendelkező, kiemelkedő intelligenciával bíró tanulóknál is felléphetnek tanulási zavarok.

Ezek okai lehetnek:

- Hátrányos szocio-ökonómiai státus,
- Korai szocializációs probléma,
- Rossz családi interakció,
- A szülők oktatás- nevelés iránti nem megfelelő attitűdje,
- A nem megfelelő tantervek,
- A nem megfelelő oktatási módszerek,
- A nem megfelelő stratégiák.

Feladatok:

Differenciált eljárással, felzárkóztató, tehetséggondozó programmal megteremthető az a bázis, amely a tanulási zavarok enyhítését, megszüntetését eredményezheti.

- Az iskola sokat tehet azért, hogy a gyermek kellemes élményként élje meg az ismeretszerzést, amely biztosítja számára az önkibontakozás lehetőségét. A megelégedettség - mint érzelmi – gondolati - erkölcsi értékelés - aktivitást vált ki. Ébren kell tartani a tanulóban az érdeklődést, bővíteni kell a tanuló motivációs bázisát!
- A tanuláshoz való viszony szorosan összefügg az iskola pszichés klímájával, az iskolai túlterheléssel, a tanár és diák viszonyainak jellemzőivel, a tantárgyi kötődéssel.
- Nagyon sokat javít a tanulás iránti pozitív viszony kialakításában a szorongás-és stresszmentes iskolai légkör, a kölcsönös kommunikációra épített didaktikai szituáció.

Eszközök:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek
- egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.
Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.
E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán − tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte − kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos.
Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat.
Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

A differenciálás speciális megvalósításakor az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülését tartjuk szem előtt. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő

- módszertani eljárások eszközöket, módszereket,
- terápiákat,
- a tanulást-tanítást segítő speciális eszközöket,
- a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítését,
- egyéni fejlesztési tervet is alkalmazunk.

A tanulói szükségletek ismeretében együtt működünk és igénybe vesszük **a** *Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és a Bihari Szociális Szolgáltató Központ* szakembereinek szolgáltatásait, ezzel is kiegészítve a tanulók és pedagógusok szakmai támogatását.

A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt

- gyógypedagógus,
- gyógytestnevelő,
- iskolapszichológus,
- szociális munkás,
- fejlesztő pedagógus,
- tehetséggondozó pedagógus,
- gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere

kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Mind ezek jelentősen elősegítik az integrációt annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

VII. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez. Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Ezt a feladatot az alábbi rendszer szerint végezzük:

1. Az iskolában védő, óvó, pártfogó rendszert működtetünk ifjúságvédelmi felelős megbízásával. Az ifjúságvédelmi felelős munkája során személyes, közvetlen kapcsolatot tart a diákokkal, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a szülőkkel, gyermekjóléti szolgálattal, folyamatosan konzultál az érintett osztályfőnökökkel, szaktanárokkal.
2. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök, és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrik a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.

3. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen:

- az osztályokat felkeresve tájékoztatni a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,
- gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy a főigazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola főigazgatója indítson eljárást a illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon stb.) címét, illetve telefonszámát,
- az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola főigazgatójánál, a tanulók, a szülők és a pedagógusok tájékoztatása.

4. A gyermek- és ifjúságvédelmi munka keretében az osztályfőnökök feladatai különösen

- évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése,
- a gyerekek illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély, tankönyvtámogatás)
- kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján,
- információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik,

- a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, közreműködés az osztályban tanító tanárokkal és az ifjúságvédelmi felelőssel.

5.Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiemelt, komplex támogatása

A végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának csökkentésére irányuló EU 2020 stratégia célkitűzéséhez kapcsolódva hazánk – más európai országhoz hasonlóan – a végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának 10%-ra csökkentését vállalta 2020-ig. A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésének alapja a köznevelési rendszerben tanulmányokat folytató, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiemelt, komplex támogatása, ami a köznevelési rendszer szintjén elsősorban a korai iskolaelhagyással kiemelten érintett nevelési-oktatási intézmények fejlesztésével, illetve az ezen intézmények és pedagógusaik számára nyújtott szakmai szolgáltatások biztosításával érhető el.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 37. pontja értelmében – az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. vhr.) 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében a köznevelési információs rendszer (a továbbiakban: KIR) részeként működtetett korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer célja, hogy a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében pedagógiai-szakmai támogatást nyújtson az érintett tanulók, pedagógusok, intézmények és fenntartóik számára.

A korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerbe az Nkt. vhr. 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében kizárólag a nappali rendszerű oktatást, illetve a nappali munkarend szerinti felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmények szolgáltatnak személyazonosításra alkalmatlan, statisztikai adatokat a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókról, illetve a lemorzsolódás csökkentése érdekében tett intézményi beavatkozásokról.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló informatikai rendszerbe rögzítendő statisztikai adatokat kizárólag a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók vonatkozásában kell értelmezni. A köznevelési intézmények adatszolgáltatása tehát kizárólag azokat a tanulókat érinti, akiknél az Nkt. 4. § 37. pontjában meghatározott feltételek fennállnak, így nem terjed ki pl. az itthoni magántanulói jogviszony mellett külföldön tanulmányokat folytató, vagy a versenyszerű

sportolás miatt magántanulói jogviszonyban álló, de az Nkt. 4.§ 37. pontja szerinti rendelkezés alá nem eső iskolai eredménnyel rendelkező tanulókra.

Az Nkt. vhr. 26/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az intézmény a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók adatait, valamint az alkalmazott intézkedéseket feladatellátási helyenként összesített formában, évfolyamonkénti és tantárgyankénti bontásban évente két alkalommal, az adott tanév első félévére vonatkozóan február 10-éig, az adott tanév második félévére vonatkozóan június 30-áig továbbítja az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) számára. Az adott jelentési időszakhoz kapcsolódó iskolai lemorzsolódás csökkentését célzó intézményi beavatkozásokat KIR feladatellátási helyenként rögzítjük a rendszerben.

VIII. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A tevékenység célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve, tartós betegségük miatt vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek (HH-s és HHH-s tanulók), így különösen a csonka családban felnövő gyermekek vagy munkanélküli szülők gyermekei. Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához.

Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakókörzet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).
- A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Mentor program működtetése
- Drog- és bűnmegelőzési programok (pl. DADA-program).
- Mentálhigiénés programok.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés (faliújság, szülői levél).
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.

- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása.
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- Szociális hátrány enyhítése: IPR forrásokkal hátránykompenzálás…(helyi sajátosság szerint…)
- IPR: továbbhaladás feltételeinek biztosítása: A tanulók egyéni életpálya-építési stratégiáját fokozatosan építjük ki velük együtt. Ennek felmenő rendszerét kívánatos szabályozni IPR-programunkban. Továbbtanulásra felkészítő programok szervezése. Másrészt biztosítjuk a középiskolák úgynevezett nyílt napjain való részvételt, a személyes tájékozódást, elősegítik a végleges döntést a továbbtanulásra. Ennek a többoldalú, komplex programnak a megalkotása és megvalósítása kívánatos a lehető legteljesebb és legsikeresebb középfokú – középiskolákban a felsőfokú – tanulásra való felkészülés érdekében.

X. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A DÖK saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik. Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára. A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A DÖK SZMSZ-ét a DÖK készíti el és a nevelőtestület hagyja jóvá.

Az iskolai DÖK élén, az SZMSZ-ben meghatározottak szerint, választott DÖK-vezető, illetve az iskolai diákbizottság áll.

A DÖK tevékenységét a DÖK segítő tanár támogatja és fogja össze, akit ezzel a feladattal a diákközösség javaslatára, a főigazgató bíz meg határozott, legfeljebb

5 éves időtartamra. A DÖK minden tanévben az iskolai munkarendben meghatározott időben diákközgyűlést tart, melynek összehívását a DÖK vezetője kezdeményezi. A DÖK közgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A DÖK SZMSZ-ét az intézmény belső működésének szabályai között kell őrizni.

A DÖK az iskola helyiségeit, berendezéseit a főigazgatóval való egyeztetés után szabadon használhatja.

A DÖK véleményét a hatályos jogszabályok szerint be kell szerezni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény főigazgatója felelős.

A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a DÖK véleményét.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

Diák önkormányzati gyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete a DÖK vezető közvetítésével rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről.

Diákfórum

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a

legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

IX. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, tovább fejlesztésének lehetőségei

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai nevelés-tanítás-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos feltétele, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola nevelési programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait határozza meg. Ez adhatja meg a tartalmát az együttműködésnek.

A) A szülő és az iskola együttműködésének formái

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a szülő az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a szülőnek gyermeke helyes neveléséhez.

1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- Két tanítási nyelvű programban való részvétel lehetőségét.
- Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel lehetőségét.
- Nyelvi emeltszintű képzést.

- Tehetséggondozó programban való részvételt.
- Napközi otthonos ellátást.
- Tanórán kívüli foglalkozások lehetőségét.

A szülő, mint tanulási folyamat segítője:

- Támogathatja az iskolai alapítványt (pénzbeli támogatás).
- Gazdagíthatja az iskola eszköztárát (tárgyi támogatás).
- Segítheti az iskola esztétikai arculatának kialakítását (szellemi, társadalmi munka).

Az iskolában működő szülői szervezetek:

- Szülői szervezet: Szülői Munkaközösség /SZMK/
- Szülői Munkaközösség reprezentatív mintája: Szülői Közösség (SZK)
- Iskolai egyesületek: DOKSHE, Toldi Baráti Kör

Az iskolai egyesületek támogatják a tanulók versenyeztetését, nyári táborokban való részvételét. Lehetőség van arra is, hogy a tanórákhoz és tanórán kívüli tevékenységekhez szükséges eszközök vásárlását, hátrányos helyzetű tanulók támogatását az egyesület anyagilag segítse. A pályázati lehetőségek kihasználásával támogassák az intézmény nevelő-oktató munkáját.

2. Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- osztály szülői értekezletek, (évente minimum kettő)
- fogadó órák, (hetente)
- a tanuló értékelésére összehívott megbeszéléseken,
- vagy előre egyeztetett egyéb időpontban
- e-mailen / iskolai hírlevélen / honlapon keresztül
- családlátogatások, (szükség esetén)
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás.
- IPR: Értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok, hospitálásra épülő együttműködés, szükség esetén: Családsegítő és Gyermekjóléti szakemberek bevonásával. Kompetencia alapú árnyalt értékelés.

Jól segíthetik az együttműködést az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepségek egyéb rendezvények is.

Hétkezdő áhítat, heti két hittanóra, valamint 4. és 5. évfolyamban egy-egy egyházi énekóra.

Tanévnyitó és tanévzáró istentiszteleteinket, valamint egyházi ünnepeinket az iskolát életre hívó gyülekezet iránti kötődés kifejezéseként a templomban tartjuk. A tanulók hozzászoknak a nyilvános szerepléshez, az előadás felelősségéhez, a műsor közbeni egymásra figyeléshez.

A város rendezvényein felkérésre veszünk részt, amennyiben pedagógiai elveinkkel összeegyeztethető. Tanítványaink fellépnek, szerepelnek intézmények és civil szervezetek rendezvényein. Minden ilyen alkalom gyermekeink számára is ajándék lelki fejlődésükhöz.

Állandó alkalmaink tanévenként a következők:

- tanévnyitó
- iskola polgárrá avatás
- őszi és tavaszi papírgyűjtés
- családi istentisztelet két alkalommal
- megemlékezés nemzeti ünnepeinkről (okt. 6., okt. 23., márc. 15.)
- Reformáció napi ünnepi istentisztelet
- bolhapiac, ajándéknap
- karácsonyi istentisztelet
- karácsony est
- jótékonysági est
- áldozócsütörtöki istentisztelet
- anyák napi megemlékezés a templomban és az imaházban
- erdei iskola szervezése (pályázat útján)
- DÖK nap
- nyári tábor, Határtalanul program
- ballagás
- szülők, nevelők közös munkája iskolánkért
- tanévzáró istentisztelet

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő-oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

Szimbólumaink:

- Iskolai egyenruha és nyakkendő: sötét nadrág/szoknya, fehér ing/blúz, feliratos, emblémával ellátott nyakkendő.

- Az első évfolyamon iskolanyakkendővel fogadjuk iskolánk tanulóivá az első osztályosokat.
- Diószegi póló (sárga színű, feliratos, emblémával ellátott pamut póló)
- Oklevél és könyvjutalom a 8 évig kitűnő tanulóknak, a búcsúzó Szülői munkaközösségi vezetőnek.
- A havonta megjelenő Diószegi Krónika őrzi az iskolák életének emlékeit, melyben a legfontosabb események találhatók meg havi bontásban.

B) A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmai, lehetőségei:

- kötelező tanítási órák,
- digitális órák,
- boldogság órák,
- nem kötelező iskolai órák, napközi otthon,
- szakköri foglalkozások,
- énekkari órák,
- közös kirándulások,
- közösen végzett társadalmi munkák,
- diák sportköri órák,
- sportversenyek, vetélkedők,
- diák fórumok,
- személyes megbeszélések.

A szülők közösségének képviseleti szervei: osztály és iskolai szülői szervezet választmányok.

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

X. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A Vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-75. § paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a Pedagógiai Program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni
- a Pedagógiai Programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra – osztályozó, különbözeti, javító és pótló vizsgákra – vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Vizsgakötelezettség

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat

megállapításához, ha

- Az OH engedélyével egyéni munkarendben tanul, felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Vizsgaidőszak

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban,

Osztályozóvizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A vizsga körülményei

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-72. § alapján szervezi meg intézményünk.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait a főigazgató bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

A tanulmányok alatti vizsgák követelményei, részei és az értékelés szabályai

Az osztályozó vizsga követelményei

Az osztályozó vizsga tantárgyi és évfolyamonkénti követelményeit az iskola

nevelőtestülete a szakmai munkaközösségek véleményének figyelembe vételével az intézmény helyi tantervében határozza meg. Minden vizsgatantárgy követelményei megegyeznek az intézmény helyi tantervében található követelményrendszerrel.

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott – kérelmére – a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a Knt. 45.§ (5) bekezdése szerint sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját a főigazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén a Knt. 64.§ (7) a pontja alapján – maximum 3 tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között – szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 65. § (3) bekezdése a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a Kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI

A főigazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A vizsgabizottság minimum három főből áll: elnök, kérdező tanár és ellenőrző tanár.

Az általuk ellátandó feladatok:

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli Vizsgák Általános szabályai

- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- A feladatlap megoldásának ideje 45 perc, kivétel a nyelvi előkészítő évfolyamon a célnyelv ahol 60 perc áll a tanuló rendelkezésére.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.
- Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti a főigazgatónak
- Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot,
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti a főigazgatót.

A SZÓBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- Egy napon három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- A vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre.
- A felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő.
- A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A felelet maximum 10 percig tarthat.
- Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz.
- Két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.
- Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti a főigazgatót, aki a törvények alapján dönt.

GYAKORLATI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A Vizsgatárgyak részei

Irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
Első élő idegen nyelv (angol)	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Állampolgári ismeretek	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga

Amennyiben az elégséges szintet nem, de minimum 20%-ot elért, szóban felelhet a 2-es osztályzatért.

Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természettudomány	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Digitális kultúra	írásbeli + szóbeli vizsga
Hit- és erkölcstan	írásbeli + szóbeli vizsga
Vizuális kultúra	elméleti + gyakorlati vizsga
Ének – zene	elméleti + gyakorlati vizsga
Technika és tervezés	elméleti + gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga

Csak akkor van szóbeli vizsga, ha az írásbeli elégtelen.

A vizsgák értékelése

Jeles (5)	90 %-tól
Jó (4)	75-89 %
Közepes (3)	50-74 %
Elégséges (2)	30-49 %
Elégtelen (1)	0-29 %

XI. Az iskolába való felvétel szabályai

Az iskolánkban a tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel létesül. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.

A felvételi eljárásban a 2011. évi CXC., a nemzeti köznevelésről szóló törvény 51.§ (1), (2) bekezdésében foglaltak alapján jár el iskolánk.

Az iskola 1. évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola és a város vonzáskörzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki iskolánk közelébe költözött, a szülő református nevelésben-oktatásban szeretné részesíteni gyermekét
- ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

Az iskola főigazgatója a felvételi eljárásban a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola főigazgatója köteles értesíteni a felvételi átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indoklással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola főigazgatója is. Az iskola főigazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírálására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

Az első évfolyamra történő felvétel szabályai:

A beíráshoz szükséges okiratok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcímkártyája, TAJ kártyája,
- az iskola érettséget igazoló szakvélemény,
- lelkészi ajánlás,
- a gyermek felügyeleti jogát ellátó szülői személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája.

Ha a gyermek rendelkezik olyan nevelési tanácsadói vagy gyógypedagógiai szakvéleménnyel, amely különleges gondozását, fejlesztését javasolja, akkor azt a szakvéleményt a beíratás alkalmával kérjük bemutatni, annak érdekében, hogy az iskola a tanév kezdetére biztosítani tudja az ellátást.

Iskolánk a Tiszántúli Református Egyházkerület fenntartásában álló intézmény így körzete Berettyóújfalu egész közigazgatási területe.

Az intézmény felvételi vizsgát nem szervez, de a keretlétszámon felül vagy a határidőn túl jelentkezett tanulókat a szülővel együtt behívja, és elbeszélgetés után dönt az iskolába való felvételükről.

A döntésről (felvétel átvétel elutasítás) 3 napon belül értesíti a tanuló törvényes képviselőjét.

Az osztályba sorolás elsődlegesen az első osztályba történő beiratkozást követően zajlik.
Osztályba sorolás az iskolakezdéskor:

Az iskolába felvett tanuló osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével, az intézményvezető dönt. Az osztályba sorolás szempontjai:

- az óvodában eltöltött idő,
- az óvónők javaslatai,
- a szülői igények, baráttal, testvérrel, óvodástárssal együtt történő elhelyezési iránti, vagy ennek ellenkezőjét tartalmazó kérés
- a Nevelési Tanácsadó véleménye (ha rendelkezik ilyennel a tanuló),
- az osztálylétszám,
- a nemek aránya.

Általános tantervű osztályok kialakításának elvei

Általános elv, hogy osztályainkban a tanulók a fejlettség és képességek, továbbá nemük tekintetében normális eloszlással legyenek jellemezhetők.

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíti. A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladat ellátási helye található. A hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található. Felvételi, átvételi kérelmek teljesítésekor felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

a. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
b. testvére az adott intézmény tanulója, vagy
c. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
d. az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A két tanítási nyelvű oktatásba jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei:

A két tanítási nyelvű oktatásba felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni. A tanulói jogviszony létesítéséről, a felvételről és az átvételről az iskola főigazgatója dönt.

A korai két tanítási nyelvű oktatásban tapasztalataink szerint a viszonylag jó értelmi képességek mellett olyan egyéni tulajdonságai is befolyásolják tanulmányi teljesítményét, mint pl. jól terhelhető, motiválható, közösségben jól dolgozó, megfelelő figyelem koncentrációval rendelkező, feladatkövető, stb.

A fent említett nyelvi képességek és egyéb adottságok hiánya mellett a kognitív funkciók (gondolkodás, emlékezés, észlelés, figyelem) deficitjei, vagyis a részképesség zavarok is megnehezítik az idegen nyelv tanulását. Ha a kognitív folyamatok bármelyike sérült vagy alulműködik, akkor a gyermek számára a nyelvtanulás örömteli, sikerélményt nyújtó tevékenység helyett kínkeserves és csekély eredménnyel járó gyötrődéssé válik.

Ezért a fentebb leírt speciális igények szükségessé teszik a gyermekek képességeinek megismerését, ami a hetente tartott iskola előkészítő foglalkozásokon folyamatosan történik.

Az iskola jogosult arra, a Pedagógiai Programot betartva, hogy a gyermek képességeinek ismeretében a törvényes képviselő részére javaslattal éljen a gyermek felvételét illetően.

Intézménybe lépés az iskola első évfolyamán:

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- lelkészi ajánlást,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;

Túljelentkezés esetén az elbírálás szempontjai:

- lakóhely távolsága
- óvodavezető szakvéleménye - testvér tanulói jogviszonyban áll az iskolával
- pedagógus gyermek

A magyar-angol két tanítási nyelvű program választása előtt – a szülőnek – írásban kell nyilatkozni a feltételek vállalásáról és a jegyzetek, tankönyvek esetleges többletköltségének vállalásáról.

XII. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

a) Az átvétel eljárásrendje:

- Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről a főigazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével. Az átvételhez szükséges a tanuló lakhelyén szolgáló lelkész, lelkészi ajánlása.
- Ha a főigazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, a főigazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.

- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be iskolánkba, ezért a tanköteles tanulónak eredeti iskolájában fenn kell tartania a tanulói jogviszonyát.
- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet a főigazgató, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy nehézségi foka alapján biztosítottnak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi vizsgát kizárólag a fenti esetben tartunk, egyébként általában az augusztusi vizsgaidőszakban szervezzük meg.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.
- Intézményünkben angol idegen nyelvi oktatás folyik.

- Abban az esetben, ha az átvétel előtt a tanuló nem tanulta az angol nyelvet, a hiányok pótlását és a tovább haladást a szaktanár egyénileg tervezi meg.

Az osztályba sorolás más iskolából történő átiratkozáskor:
Más iskolából történő átiratkozás esetén az osztályba sorolás a következő szempontok szerint történik:

- meglévő évfolyami létszám, ezen belül osztálylétszámok
- az érintett évfolyam osztályaiban a nemek aránya

Az osztályba sorolásról az iskola főigazgatója dönt. A csoportbontások a 2011. évi CXC. Törvény A nemzeti köznevelésről 6. mellékletében tartalmazott osztályok, évfolyamok órakeretének terhére történik.

A két tanítási nyelvű képzésbe átjelentkező 2-8. évfolyamos tanuló szintfelmérő vizsgát köteles tenni angol nyelvből, valamint a pedagógiai programunk alapján, angol nyelven tanított tantárgyak szakszókincséből. A vizsga anyagát az adott évfolyam követelményeinek megfelelően az angol munkaközösség-vezető állítja össze és a tagozatvezető hagyja jóvá. Ha a szintfelmérő eredménye legalább a 60%-ot eléri a tanuló átvehető a két tanítási nyelvű osztályba.

Átvétel feltételei a két tanítási nyelvű oktatásban

A magyar-angol két tanítási nyelvű osztályba akkor kerülhet be tanuló a felsőbb évfolyamokon, ha korábban is hasonló osztályba járt. Mivel bizonyos tantárgyakat a célnyelven tanulnak a tanulók, így nem célszerű hagyományos

osztályban tanuló gyermek behelyezése a két tanítási nyelvű osztályba. Rendkívüli esetben: angolul beszélő országból érkező, anyanyelvi szinten beszélő gyermek, vagy sikeres különbözeti vizsga letétele után kivétel tehető az átvételkor. Más esetben az intézményvezető egyéni elbírálás alapján dönt a két tanítási nyelvű osztályba kerülésről.

A két tanítási nyelvű osztályban folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki a célnyelvet az adott osztály/évfolyam szintjén tudja alkalmazni, s erről különbözeti vizsgát tesz.

Átvétel biztosítása az általános tantervű osztályba

Az olyan tanulók átvétele, akik korábban nem tanultak angolul, türelmi idő biztosításával történik.

Az iskolaváltás elutasítása:

- Ha a két iskola tantervei között nem nagyok a különbségek, esélyteremtő iskola révén nem zárkózunk el a tanulási kudarccal küzdő, gyengébb eredményű tanulók átvételétől, de az iskolaváltást kizárja, ha a tanuló magatartásával komoly gondok vannak, vagy ha sokat mulasztott igazolatlanul. Ennek megállapítására a tanulónak az átvétel kérelmezésekor be kell mutatnia az ellenőrzőjét.
- Ha a két iskola tantervei között jelentősek a különbségek, nem tudjuk átvenni – különösen a felsőbb évfolyamokra – azt a tanulót, akinél az eddigi teljesítménye alapján nem feltételezhető, hogy eredményes különbözeti vizsgát tesz.
- Ha a tanuló az augusztusi különbözeti vizsgán bármely tantárgyból nem teljesítette az elégséges szintet, az átvételét elutasítjuk.
- A magyar-angol két tanítási nyelvű osztályba akkor kerülhet be tanuló, ha korábban is hasonló osztályba járt.

XIII. Napközi és tanulószoba

Az alsó tagozaton évfolyamonként működnek a napközis csoportok. A felső tagozaton tanulószoba biztosít lehetőségek a tanulók számára, hogy írásbeli vagy szóbeli házi feladatukat megoldják pedagógus felügyelete és segítsége mellett.

Célok és feladatok

Az általános iskolai nevelés céljának megvalósítása, a családi nevelés részbeni pótlása, a szocializációs és személyiségformáló, valamint a rendkívül fontos gyermekvédelmi funkció betöltése érdekében az alábbi feladatokat kell elvégeznie a napközinek:

- A napközi járuljon hozzá az iskolában folyó értelmi nevelés feladatainak megoldásához, a gyermek értelmi képességeinek maximális fejlesztéséhez, a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlődésének segítéséhez. Biztosítsa a tanulók számára az iskolai feladatokra való naponkénti nyugodt és eredményes felkészülés lehetőségeit, a hiányok pótlását. Az iskola nevelőtestületének hatékony közreműködésével hathatós segítséget adjon a tanulmányi munkában való előrehaladáshoz, a tanulmányi színvonal emeléséhez. A napközi nevelje a tanulókat az iskolában szerzett ismereteik gyakorlati életben való alkalmazására, felhasználására. Erősítse a tanulókban az aktivitást. A mindennapi munka körültekintő megszervezésével alakítsa a napközis gyermekekben a pozitív munkaszokásokat, és a fizikai, szellemi munkához való helyes viszonyt.
- A napközi segítse és mélyítse el a tanulók erkölcsi nevelését.
- A napközi változatos, gazdag tartalmú kulturális foglalkozásokkal és az életkorhoz méretezett elégséges, igényes szabadidő biztosításával járuljon hozzá a művelt, szabadidejét kulturáltan eltöltő gyermek neveléséhez.
- A napközi tevékenyen vegyen részt az egészséges, erős, edzett, lelkileg, érzelmileg gazdag ifjúság nevelésében.
- A napközi magas színvonalú higiénikus, esztétikus, otthonias környezetet biztosítson.

Az alábbi értékeket tartjuk fontosnak:

- a keresztyén értékrend,
- a magyarságtudat,
- a tudás,
- a kulturális érdeklődés és tolerancia,
- az akarat és a jellem,
- a másik emberrel való törődés,
- a rászorulók segítése.

A napközi és a tanulószoba az iskolával és a családdal összhangban a teljes személyiség nevelésére törekszünk. A nevelés folyamatában a játéknak és a munkának, mint mindennapos tervszerű, szervezett tevékenységnek kell helyet kapnia. Igyekszünk kihasználni a játék óriási nevelőszerepét.

A napközi és a tanulószobai tevékenységek szerves részévé igyekszünk tenni a gyerekek által szabadon választott értelmes tevékenységeket. A kötelező és a szabadon választható tevékenységek során törekszünk az önállóság, az alkotóképesség és az önfejlesztés igényének, képességének fejlesztésére.

A napközi és tanulószobai nevelőmunka rendszere

A nevelőmunka középpontjában a tanulás, az iskolai feladatok megszilárdítása áll. A tanuláshoz kapcsolódik a sokszínű kulturális nevelőtevékenység. A tanulók technikai nevelésének fontos helye van, ez a helyes pályaválasztást is segíti. A játék és a sport a legfontosabb tevékenység. Ugyanezt mondhatjuk a sétáról, a kirándulásról. A szabadidő hasznos eltöltése a napközi és tanulószobai nevelőmunka rendszerében rendkívül jelentős helyet foglal el.

A nevelőmunka rendszerének fejlesztését elsősorban az egészséges életmódra nevelés és a viselkedéskultúra fejlesztése terén tartjuk szükségesnek. Ennek alapján a napközi és tanulószobai nevelőmunka rendszerét az alábbi módon lehet összegezni:

- tanulásirányítás,
- egészséges életmódra nevelés,
- szabadidő irányítása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése,
- játék,
- sport,
- séta,
- kirándulás,
- társadalmi és termelőmunka.

Otthonosság a napközi otthonban

A napközi és tanulószoba nem pótolhatja a jó családi otthont, hiszen itt jelentősen mások a nevelési körülmények. Azonban biztosítania lehet a gyermekek számára a sokoldalú érzelmi, tartós személyi kapcsolatokat, a védettséget, a biztonságérzetet és a pozitív irányú személyiségfejlődéshez szükséges nevelő hatásokat. Egyértelműen a napközi és tanulószoba légköre határozza meg, hogy a gyerekek otthon érzik-e magukat. A legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a nevelő és a gyerekek között bensőséges érzelmi kapcsolat alakuljon ki.

XIV. Általános elvek a sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) neveléséhez, oktatásához

1. A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelő-oktató munkáját a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják. A sajátos nevelési igényű gyermekek foglalkoztatása iskolánkban integráltan történik.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni. A tanköteles korú sajátos nevelési igényű tanulók képzésének során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása,
- sajátos tanulási képességek,
- egyéni szükségletek,
- a felnőttkori élet behatárolt lehetőségei.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

1.1. Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén

1.2. Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a testi fogyatékos, a nagyothalló, a gyengén látó és a beszédfogyatékos tanulók képességfejlesztése,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása a fogyatékosság, életkor és osztályfok figyelembe vételével,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

1.3. A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

1.4. A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai.

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

Közös követelmények a tanítási órákon

A SNI tanulókra vonatkozó helyi tantervben megvalósításra kerülő közös követelményeket az iskolai pedagógiai programban megfogalmazott követelményekre építettük, összhangot teremtve az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók fejleszthetőségével, s az Irányelvekben megfogalmazottakkal. A közös követelmények megvalósítását valamennyi tantárgyra és pedagógiai szakaszra átfogó gyógypedagógiai feladatként értelmezzük.

A közös követelmények területei:

- társadalmi beilleszkedés,
- a gondolkodás, a megismerés
- hon és népismeret,
- kapcsolódás Európához,
- környezeti nevelés,
- kommunikációs kultúra,
- testi és lelki egészség,
- tanulás,
- pályaorientáció (énkép és én tudat)

Részletes követelmények:

Törvényi kereteit az Irányelvekben megfogalmazott, évfolyamokra bontott követelmények tükrében kívánjuk megvalósítani, szükség szerint kihasználva az

évfolyamok és osztályok közötti átjárhatóság lehetőségét. A nevelési funkciók viszonylatában - kiegészítve az oktatás területét- a személyiség diagnosztikus eljárásokkal történő szűrését célozzuk meg. Ennek jelentőségét a sokoldalú információszerzésben látjuk.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók fogyatékosságának megfelelő, legmagasabb szintű képzés mellett a sajátos nevelési igénynek megfelelő személyiségfejlesztést is meg kell valósítanunk.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő- és oktató munka során a tanulók alapkészségeit fejleszteni és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújtani,
- az iskola olyan- az emberre, társadalomra, művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó-ismereteket közöl, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató- és nevelő tevékenységének célja a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztése,
- fontosnak tartjuk, hogy a diákok elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- a tanulók között a szorgalom, a tudás, és a munka nyerjen nagyobb becsületet,
- törekedni kell a humánumra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segíteni kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- megismertetjük tanulóinkat a nemzeti kultúra és történelem fontos eseményeivel.

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- Az emberi, a gyermeki természetet figyelembe véve elvárható az alapiskolázás során, hogy a tanulók a mindennapi együttélésben a társadalom által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítsanak el.
- Az őket körülvevő személyek, valamint az elődök (irodalmi, történelmi hősök) cselekedetei magatartási mintaként épüljenek be, amelyek közül egyéniségüknek megfelelően tudnak választani.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

- A magatartási normák, minták megismerése nyomán jussanak el a szabálytudatig, az elfogadásig, a szabályazonosulásig.
- Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdekütköztetések és léteznek kompromisszumos megoldások. Ítéljék el a testi erővel, a hatalommal, a tekintéllyel való visszaélést.
- Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.
- Tevékenységeik, cselekedeteik során mutatkozzon meg az együttműködés, az önzetlen segítés, az egészséges versenyszellem a játékban, az alkotásban, a sportban.
- Iskolánk kapcsolatait tágabb társadalmi szférára is kiterjesztjük a közösségfejlesztés érdekeinek megfelelően.

4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő sajátos pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő pedagógiai eljárásokra és tevékenységekre helyezzük a hangsúlyt.

- Produktív együttműködés és kapcsolatkiépítés az óvodákkal.
- Az egyéni haladási ütemre építkező, s az ahhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A sérülés specifikus felzárkóztatási lehetőség biztosítása a habilitációs és rehabilitációs órák keretében.
- Napközis ellátás biztosítása az arra igényt tartó tanulók számára.
- Az életviteli gondok, nevelési nehézségek segítése a családok és a szülők vonatkozásában.

5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A sajátos nevelési igényű gyermekek képességei fogyatékosságuk és mentális sérüléseik tekintetében is nagyon eltérőek. Nevelőközösségünk azt a célt tűzte ki e tekintetben maga elé, hogy a korlátok és lehetőségek szinkronjának megteremtésével hozzásegítse a tanulókat egyéniségük kibontakoztatásához, személyiségük teljessé tételéhez. Azt az egyszerű pedagógiai szemléletet tartjuk szem előtt, hogy minden ember egyedi és megismételhetetlen, éppen ezért minden lehetséges eszközzel és színtéren a pozitív értelemben vett másság hangsúlyozására törekszünk. Részletes lehetőségeket a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek fejezeténél ismertetünk.

6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Pedagógiai programunkban kiemelkedő szerepet szánunk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatoknak. Tanulóink közül néhányan a társadalom perifériáján élő családból érkeznek nap, mint nap az iskolába. A beszűkült környezetben élő szülők, de gyerekeik is vágynak egy stabil

kapcsolatra. Egyre több a szorongó, a bizonytalanság érzésével küzdő, szeretetre, védettségre vágyó gyermek. Épp ezért az iskolának kell vállalnia, hogy színtere lehessen a szülőtársakkal, pedagógusokkal, intézményvezetőkkel történő találkozásnak, és adjon lehetőséget a nyomasztó gondok megosztására.

Feladatainkat a következőkben határozzuk meg:

- a család, és a gyermek közvetlen környezetének megismerése,
- a gyermek kapcsolatainak feltárása (kortársközösség, tágabb környezet) és ennek ismeretében a veszélyeztető faktorok kiszűrése,
- napközi, tanulószoba szervezése annak érdekében, hogy a gyermek idejének nagy részét szervezett és ellenőrzött keretek között töltse,
- a helyi lehetőségek kihasználásával a szabadidő hasznos eltöltésére törekvés (kirándulások, üzem, múzeumlátogatások, vetélkedők stb.),
- napi kapcsolatteremtés a családsegítőkkel, a gyermekjóléti szolgálattal, a rendőrséggel, a gyermekorvossal, védőnőkkel, a gyámügyi feladatokat ellátó kollégával, az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével, a gyülekezetekkel.

7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Fokozott figyelmet fordít a tanulási kudarcnak kitett tanulókra. Nem könnyű enyhíteni azokat a kudarcokat, amelyek a gyermekeket érték. Sokszor nagyon kell ügyelnünk, hogy az elsődleges tüneteket ne kövessék a másodlagos tünetek (magatartási problémák, önértékelési zavar, alacsony toleranciaszint, stb.).

Ezeknek a problémáknak a megelőzése érdekében a hozzánk kerülő tanulóknál mindig megkeressük azt a fejlődési szintet, amelyre még építhetjük munkánkat. Kis lépésekkel haladunk előre, ügyelve arra, hogy minél több sikerélmény érje a tanulót. Ennek a munkának a nevelés- és oktatás minden területe színteret biztosít.

8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a tanulók felzárkóztatása

Az SNI-s tanulók közül néhányan a társadalom perifériáján élő hátrányos helyzetű családi miliőből érkeznek. Munkanélküliek, a létminimum alatt élő rokkantnyugdíjasok. Jelentős a nagycsaládban élők száma.

Az iskoláskorú gyermek életének színtere nagy részben az iskola. A hátrányos helyzet kompenzálásának is itt kell történnie. Ehhez a munkához meg kell nyerni a szülőt, segítő érdeklődésüket gyermekük előrehaladása iránt.

A következő eljárásokkal igyekszünk enyhíteni tanulóink szociális hátrányain:

- napközi szervezése,
- segítség a taneszközök vásárlásához,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,

- a nevelők segítő szándékú odafordulása a gyermekek felé,
- családlátogatások,
- a szülők nevelési gondjainak segítése, felvilágosító munka a szociális juttatásokról szülői értekezleteken,
- szükség szerint az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájának igénybe vétele,
- jogosultság és szükség szerinti segélyre javasolás,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése az egészségügyben és a rendőrségen dolgozók segítségével,
- pályaorientációs tevékenység.

A hátrányok enyhítését segítő tevékenységben, a felzárkóztatásban a pedagógusok munkáját nagymértékben segítik az IPR rendszer iskolánkban bevezetett elemei.

9. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az együttműködés színterei: iskola, szabadidős tevékenységek.

Az iskolai ünnepségek, osztálydélutánok, mind-mind színterei az együttműködésnek. További fejleszthetőségük aktualitások által determinált.

Néhány példa a lehetséges formákból:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- nyílt nap,
- kirándulás,
- osztályfőnöki óra,
- anyák napja, farsang, karácsony,
- iskolai ünnepségek.

Az együttműködés formáinak tervezésében a fő irányvonalakat jelöltük meg. Lehetőségként szem előtt tartjuk a napi aktualitásokat, a mindennapok által lehetőségként felkínált vonatkozásokat.

IPR: Negyedévenként a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülei személyes tájékoztatáson vesznek részt.

Szöveges értékelés – árnyalt értékelés: Lényege, hogy nem minősítéseket, hanem a tanuló fejlettségi szintjével kapcsolatos ténymegállapításokat közlünk, s azokat szükség szerint értelmezzük a tanulóval és gondviselőjével való megbeszéléseink során

10. Iskolai egészségnevelési feladatok végrehajtása

Az egészség alapértékként való felfogása az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál is komplex fogalmat jelent.

Az iskolai egészségfejlesztés feladatai közül a mindennapos testedzésre a kötelező óraszámban megtalálható heti 5 testnevelés tanóra, a napközis foglalkoztatás és a sportkörök működése ad lehetőséget. A testedzés jelentőségét fokozza, hogy a gyermekeknek a munkaerőpiacon - majdani munkavállalóként - szükségük lesz fizikai erőnlétükre és állóképességükre. Ezt pedig csak rendszeres testneveléssel, testedzéssel érhetjük el.

A test folyamatos fejlesztése és karbantartása feszültség levezető és fegyelmező hatású is.

Az egészséges életmódra és egészséges táplálkozásra nevelés, a helyes szokások kialakítása, a betegségek megelőzése, a gyógykezelések, az egészséget károsító hatások, káros szenvedélyek kivédése, baleset-megelőzés témakörei minden tantárgy tanítása során meg kell, hogy jelenjenek. Minden pedagógiai helyzetet fel kell használni ezen ismeretek átadására.

Az egészséges táplálkozásra nevelés szempontjait figyelembe véve szükséges az iskolai étkezés kínálatát irányítani, figyelembe véve a tanulók szociális hátrányait is.

11. A környezeti nevelési program szerepe

A környezeti nevelés célja az intézményes keretek között megtervezni és tudatos pedagógiai folyamatban kialakítani és elősegíteni az ember környezettudatos magatartását, életvitelét. A környezeti nevelés a személyiségre komplex módon hat. A környezeti nevelés minden fogyatékos tanuló – a későbbi életvitel kialakítása érdekében – igen hangsúlyos. A fogyatékosság okozta megismerési gátak megkívánják – úgy a természeti, mint a társadalmi környezet vonatkozásában –, hogy e nevelési terület is a helyes egyéni stratégiák kialakítását és következetes véghezvitelét biztosítsa. Már az iskoláztatás kezdetén mind az ép, mind az értelmi fogyatékos tanulók, rendelkeznek valamiféle ismeretekkel környezetükről, érzelmekkel kapcsolódnak a világ dolgaihoz. A tanulók megismeréséhez az is hozzátartozik, hogy tudjuk, milyen képeket hordoznak magukban arról a világról, amelyben élnek. Milyen viselkedésbeli értékeket, attitűdöket alakítottak ki magukban, mi az, amire a környezettudatos magatartás kiépítésekor mármint alapra számíthatunk, ill. milyen torzulások, rossz szokások rögzültek eddigi életük alatt. A tervezésnél ezeket figyelembe kell vennünk.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében a környezeti nevelés jelen idejűsége igen fontos tényező. A személyes tapasztalás, cselekvés mindig a konkrét idő- és térrelációkra épül. A realitást a konkrétumot hozza be a nevelésbe.

A jövő, amely jelenünktől függ cselekedeteinktől, értékek megőrzésétől, a környezetszennyezés megállításától stb. - sokkal hamarabb, az érzelmek szűrőjén keresztül körvonalazódhat a tanulóban.

A környezeti nevelésben a tanulás tág, teljes körű értelmezése fontos elem. Ez azt jelenti, hogy nemcsak ismeretközlő, információs, tudományos, tényszerű anyagok megtanítása a cél, hanem a szerepek, magatartási módok megtanulása, életviteli stratégiák kialakítása és gyakoroltatása, attitűdformálás, érzelmi viszonyulások és értékek közvetítése is része a teljes folyamatnak. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében az utóbbiak bírnak kiemelt szereppel.

A környezettudatos magatartás kialakításának elengedhetetlen feltétele az iskolai és otthoni, valamint távolabbi környezet megfeleltetése, vagy legalább közelítése a célkitűzésekhez. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fokozottabban szükséges a következetes és állandó mintaadás, a szokások szintjén is kialakított környezet- és természetvédelem.

A fogyatékos tanulók és fiatalok nevelésében/oktatásában – éppen a teljesebb társadalmi szocializáció érdekében – szükséges a környezeti nevelés kiszélesített értelmezésének alkalmazása. Nem csak a természeti környezetünk problémái öltöttek aggasztó méreteket, hanem az emberi társadalmak is kedvezőtlen irányba „fejlődnek” (fogyasztási szokások, zaj és baleseti kockázatok, víz- és talajszennyezés, agresszió, tömegmanipuláció, népességfogyás/túlnépesedés stb.).

XV. Díjak, kitüntetések, elismerések

A 2011/2012-es tanévtől intézményünkben az alábbi elismerő díjak kerülnek bevezetésre:

- Diószegi Kis István kitüntető díj. Kaphatják azon személyek, szervezetek, amelyek kiemelten támogatják intézményünket, intézményünk célkitűzéseit, azok megvalósítását. Odaítélése az iskola főigazgatójának javaslatára a tantestület döntése alapján. (Legfeljebb 3 díj évente)
- Az év pedagógusa kitüntető díj. A tantestület titkos szavazása alapján 1 díj évente.
- Iskolánkért kitüntető díj. Az iskola életében aktívan résztvevőszülők köréből a tantestület, osztályfőnökök javaslatára kerül odaítélésre. (Legfeljebb 3 díj évente).
- Génius kitüntető díj. Kiváló tanulmányi eredmények, valamint egy-egy adott területen kimagasló eredményt elérő tanulók kaphatják a tantestület döntése alapján.
- Minőségi munkáért kitüntető díj. Az intézményben dolgozók kaphatják az intézményvezető döntése alapján kiemelkedő, precíz, odaadó munkájuk elismeréseként. (Legfeljebb 2 fő évente.)

HELYI TANTERV
(Az iskolai pedagógiai programjához tartozó helyi tanterv 1-8.évfolyamra.)

I. Általános alapelvek

1. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

a. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési- és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
b. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a tanítók, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
c. A kötelezően előírt taneszközökről a leendő elsős szülőket minden tanévben a beiratkozáskor tájékoztatjuk és eszközlistát adunk részükre. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
d. A taneszközök kiválasztásánál a pedagógusok a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

e. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Tankönyvek és egyéb taneszközök kiválasztása a két tanítási nyelvű oktatásban

Tankönyveink, egyéb taneszközeink kiválasztása folyamatosan megvalósul, itt még lehetnek ugyan változások, az új taneszköz kínálat miatt.
Irányadó rendelkezés: a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet. Iskolánk olyan tankönyveket rendel az iskolai tankönyvrendelés kereti között,

amelyeknek tankönyvvé nyilvánítása a kerettantervi rendelet kihirdetését követően történt, továbbá szerepel a tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzéken.
A két tanítási nyelvű képzés speciális jellegéből adódóan a nyelvoktatáshoz, illetve a két nyelven történő tanításhoz nem minden szaktárgy esetében van lehetőség ilyen tankönyvet beszerezni, így bizonyos taneszközök, szakkönyvek, jegyzetek a tankönyvtámogatásból nem finanszírozhatók. Az intézmény igyekszik biztosítani ezeket a tankönyveket is de előfordulhat, hogy a beszerzésük költségeihez a szülőknek is hozzá kell járulniuk. Erről minden iskolánkba jelentkező gyermek szülőjét a felvétel előtt írásban tájékoztatjuk.

A taneszközök kiválasztásának elvei: A két tanítási nyelvű oktatási rendszerben is igen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a megfelelő nyelvi tankönyvek, segédanyagok, hanganyagok kiválasztására.
Az iskola helyi pedagógiai programjában meghatározott elveken túl a két tanítási nyelvű képzésben használt tankönyvekkel, jegyzetekkel és szakkönyvekkel szemben támasztott elvárások a következők:

- alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- hangsúlyozza a nyelv kommunikációs és problémamegoldó funkcióját;
- segítse a gyerekeket a nyelv valódi, ismeretközlő és –befogadó használatában;
- kezdeti időkben a négy nyelvi alapkészségből a hallás utáni szövegértésre, és a beszédkészségre építsen,
- később a verbális készségekből kiindulva fejlessze az olvasási, végül pedig az íráskészségeket
- a gyerek tapasztalataiból induljon ki
- feladat-, illetve témakör-központú legyen
- ragadja meg a gyermek figyelmét és érdeklődési köreit

Mindezeken túl a nyelvkönyvnek kidolgozott nyelvi programmal kell rendelkeznie, hogy a nyelv széles körű felhasználását tegye lehetővé. Segítse a pedagógust az alapos felkészülésben és a gyakorlati ötletek megvalósításában is. Nyújtson lehetőséget többféle módszer és munkaforma alkalmazásához, ismétléshez, ellenőrzéshez. Legyen forrása a házi feladatoknak és az önálló munkának. Tökéletes tankönyv nem létezik, ám a pedagógus felkészültsége kiegészíti a tankönyvek hiányosságait.

2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A közoktatási törvény új rendelkezései /KT 70. § (13)/ szerint az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell

kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A Kt. módosítás következtében 2-4. évfolyamon visszaállt a korábbi numerikusértékelés.

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Az első évfolyamon legalább a „gyengén megfelelt" minősítést, 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulóknak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a 2-8. tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen" minősítést, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait újra az első évfolyamon folytatja.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:

    - az iskola főigazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
    - az iskola főigazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
    - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott (nevelőtestületi döntés alapján)
    - Az OH engedélyével egyéni munkarend szerint tanult.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozóvizsga tantárgyai a következők:

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika

2-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, angol

5-8. évfolyam: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, angol.

Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés

Az értékelés során a különböző teljesítményeket viszonyítjuk a differenciált követelményrendszer elemeihez → viszonyítás

Az értékelés az oktatás rendszerének olyan komponense, amely a rendszer egészének működésére hatással van → befolyásolja a pedagógiai irányítást és szervezést

Az érdekeltek számára az értékelés visszajelzés → a teljesítmény elismerése, a helyes magatartás megerősítése

Az értékelés funkciói:

- személyiségfejlesztés,
- visszajelzés,
- szabályozás,
- szelekció

1. Az iskolai értékelés dimenziói és kulcs szavai

Személyközi:

Interakció, verbális kommunikáció, metakommunikáció, kapcsolati kultúra, klíma, bátorítás, motiválás

Didaktikai:

Tanulásvezérlés, motiváció, tanulásszervezés, tanulási cél, követelmény, feladathelyzet, feladattartalom, tudás, tudásfajták, óravezetési stílus, tankönyv

Társadalmi:

Minősítés és szelekció, egyenlőtlenségek, szociokulturális háttér, szimbolikus tőke, iskolázási pályafutás

Kritériumorientált: A tanulók teljesítményének értékét a tanulási követelményekhez viszonyítva határozzák meg.

Normaorientált: A tanulók teljesítményét egy adott diákpopulációhoz viszonyítják.

A diákhoz viszonyított: a diákokat önmagukhoz viszonyítják, annak érdekében, hogy önismeretüket fejlesszék.

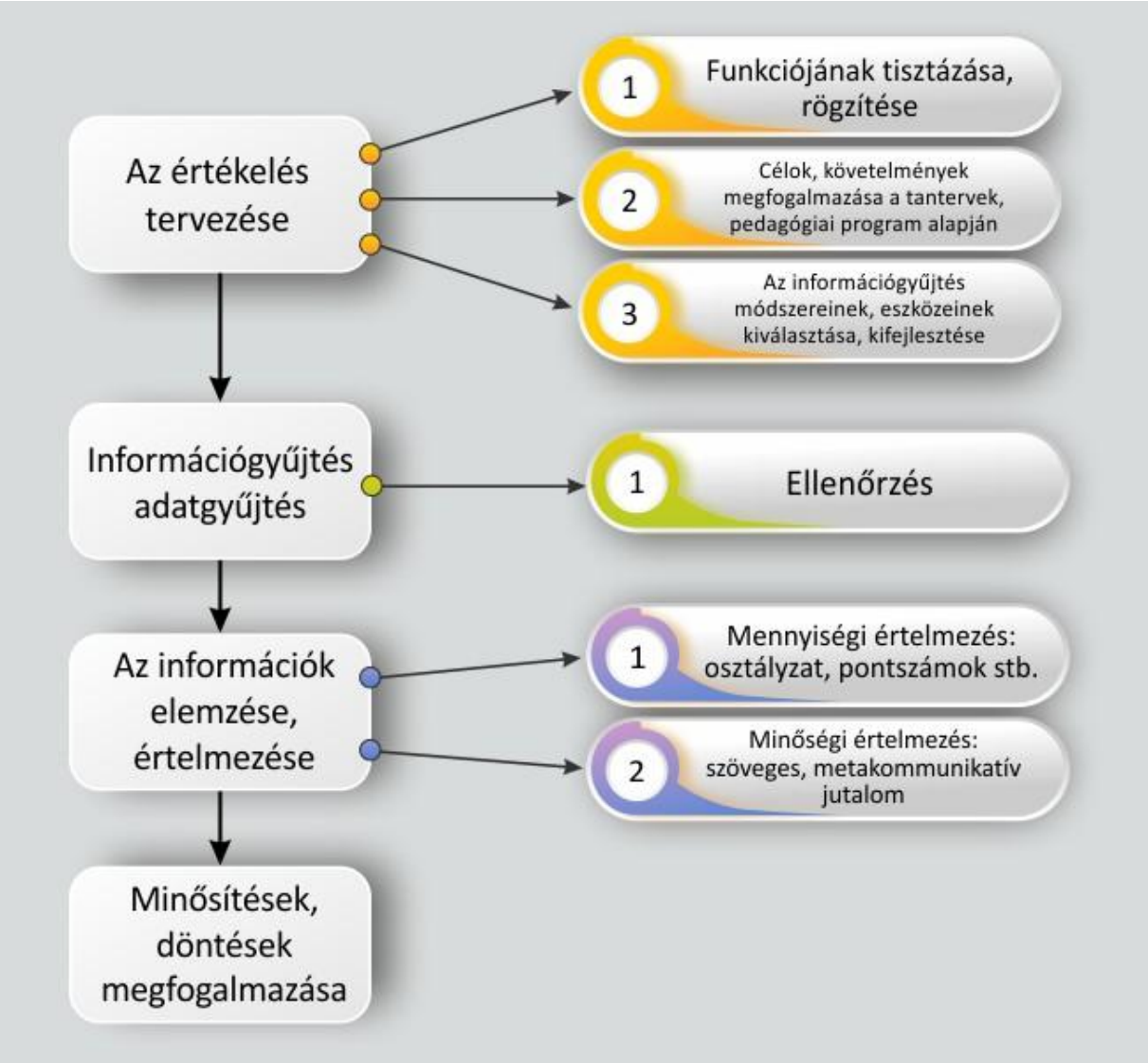

Az értékelési folyamat első lépése, előfeltétele az ellenőrzés.

Az ellenőrzés az értékelés részművelete, amely nem más, mint információszerzés a teljesítményekről

Információ = intellektuális teljesítmény, a személyiség megnyilvánulásai

Az információ forrásai = tanulók tudatos megnyilvánulásai, teljesítmények, metakommunikációs jelek

Az ellenőrzés hagyományos módszerei – megfigyelés; szóbeli felelet, feleltetés; beszámoló; kiselőadás; vizsga; dolgozat; feladatlap; tantárgyteszt

Az értékelés szintjei

Nemzetközi szint:

- Egy-egy műveltségi terület nemzetközi összehasonlítása
- Az oktatási rendszer értékelése

Országos szint:

- Egy-egy műveltségi terület országos helyzetének felmérése. Pl. monitorvizsgálatok, Országos Kompetenciamérés, Országos idegen nyelvi mérés, NETFIT mérés

Regionális, helyi szint:

- Egy tantárgy vagy tantárgycsoport helyzetének, a neveltség problémáinak értékelése a református fenntartású iskolákban vagy egyházkerületekben

Iskolai szint:

Teljesítményvizsgálatok • OECD PISA • teljesítményképes tudás, alkalmazható tudás • 15 éves tanulók mérése 3 éves ciklus szerint (2015) • természettudomány, matematika, szövegértés • magyar tanulók átlageredménye mindhárom területen átlag alatti •

Országos Kompetenciamérés (OKM) • www.kir.hu/okmfit/ • hazai fejlesztésű teljesítményvizsgálat • teljesítményképes tudás • 6., 8., 10. évfolyamos tanulók mérés matematika és szövegértés területen • hozzáadott pedagógiai érték a családi háttérindex alapján

Az értékelés követelményei

- Kiegyensúlyozott tanítási-tanulási folyamat
- Objektivitás – az objektivitást nehezíti → „halo” effektus, kategorizálás, kontraszthatás
- Érvényesség (validitás) – tartalmi ~ = arról gyűjtünk adatokat, amit vizsgálni akarunk; fogalmi ~ = tantárgy struktúraalkotó fogalmainak érvényessége; prognosztikus ~ = megbízható jelzést ad a jövőre vonatkozóan
- Megbízhatóság
- Sokoldalúság
- Megkülönböztető jelleg
- Áttekinthetőség

Az értékelés formái

Minőségi (kvalitatív) értékelés:

- Előnye = kötöttségek nélkül teszi lehetővé az eredmények hosszabb szóbeli vagy írásbeli elemzését, értékelését
- Hátrányai = sok a szubjektív mozzanat nehezen hasonlíthatók össze az értékelések

Mennyiségi (kvantitatív) értékelés:

- Megítélés = átmenet a mennyiségi és a minőségi értékelés között
- Becslés = a teljesítmény skálán történő elhelyezése (osztályozás)
- Mérés = mérőeszközön rögzített skálát hozzámérünk egy teljesítményhez

Diagnosztikus értékelés: feltáró jellegű, az oktatási folyamat elején kerül rá sor.

Domináns funkciói: tájékoztatás, tervezés támogatása, az oktatási folyamat sajátosságainak paraméterezése , semmiképpen sem minősítés vagy szelekció

Eszköz, módszer: megfigyelés, diagnosztikus teszt, felmérő

Formatív értékelés: az oktatási folyamat közben kerül rá sor

Kiemelten fontos funkciója: a visszacsatolás a tanuló, tanár számára folyamatszabályozás felé, semmiképpen nem minősítés vagy szelekció.

Eszköz, módszer: portfólió, tanulói napló, megbeszélések, tanulói önértékelés, társak értékelése, csoport megbeszélések.

Szummatív értékelés: a folyamat végén kerül alkalmazásra.

Fő funkciója: minősítés, szelektálás, tájékoztatás tanuló, szülő, társadalmi környezet felé, előmenetel

Eszköz, módszer: témazáró dolgozat, vizsga, bizonyítvány

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

A diagnosztikus értékelés

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

Fejlesztő, tanulást segítő értékelés

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését. Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével.

Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az összegző értékelés

Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel.

A szöveges értékelés, mint a tanulók értékelésének egyik formája

Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik. Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

A szöveges értékelés alapelvei:

- Az értékelés a gyerekért, s elsősorban a diáknak szóljon
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- A minősítés központúság helyett a fejlesztőközpontúság jellemezze
- Korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be

A szöveges értékelés formái:

- Szabad, előzetesen meghatározott szempontok nélküli szöveges értékelés
- Előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelés
- Előzetes szempontok alapján, szabadon fogalmazott

A szóbeli és írásbeli szöveges értékelés általános szempontjai 1. évfolyamon és 2. évfolyam első félévében

Folyamatos szóbeli értékelés, ellenőrzés szempontjai:

• A tantárgy iránti érdeklődés, aktivitás.

• A helyes hangerő, hangsúly, hanglejtés a szóbeli közléseknél.

• Szóbeli kifejezőképesség fejlődése.

• Egyszerű szóbeli közlések, utasítások megértése.

• A hangos olvasási készség fejlődése.

• A szöveg megértése, helyes értelmezése.

• Az íráskészség fejlődése.

• A helyesírási képesség alakulása.

A szóbeli értékelés formái: feleltetés, kiselőadás, beszámoló, gyűjtőmunka, a tanulók munkájának folyamatos megfigyelése.

Írásbeli szöveges értékelés szempontjai:

• A feladatokhoz való hozzáállás, munkavégzés.

• Beszédtevékenység: kifejezésmód, szóbeli szövegalkotás.

• Olvasástechnika.

• Szövegértés, a szövegértést bizonyító műveletvégzés.

• Írástechnika, írástempó, külső alak.

• Anyanyelvi ismeretek, helyesírás.

• Írásbeli szövegalkotás, fogalmazási ismeretek.

• Az írásbeli szöveges értékelés formái:

- diagnosztikus értékelés
- formatív értékelés
- szummatív értékelés

Évközi értékelés – 1. osztály

Tanuló neve

Magatartás:

-példás – jó – változó – rossz

Szorgalom:

-példás – jó – változó – hanyag

Magyar nyelv:

- íráskép:

-tetszetős – rendezett – változó – nehezen olvasható

- íráshelyesség:

-döntően hibátlanul ír – kevés hibával ír – sok hibával ír

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Magyar irodalom:

- hangos olvasás:

-folyamatos – szavanként olvasó – szótagoló – szavakat betűző

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- szövegértés:

-pontos – megfelelő – bizonytalan – hibás

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Matematika:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- számfogalom:

-kialakult - kevésbé kialakult - kialakulatlan

- műveletvégzés:

-biztos – bizonytalan

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- reláció, nyitott mondatok:

-felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel

- szöveges feladatok:

-önállóan old meg – megfelelően old meg – bizonytalanul old meg – sok hibával old meg

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Angol: (két tanítási nyelvű tagozat)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Testnevelés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- mozgás:

-harmonikus – megfelelő – fejlesztésre szorul

- gyakorlatok:

-könnyen sajátítja el – kevés segítséggel sajátítja el – sok segítséggel sajátítja el

- labdakezelés:

-kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan

Vizuális kultúra:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- rajzolás, festés:

-kiemelkedő – jó – megfelelő – egyszerű – szegényes

- eszközhasználat:

-kiemelkedő - jó – megfelelő – bátortalan

Technika és tervezés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kézügyesség:

-kiemelkedő – jó – megfelelő- -fejlesztésre szorul

- munkadarab:

-igényes – megfelelő – gyakran pontatlan

- eszközhasználat:

-jól használja – megfelelően használja – bizonytalanul használja

Ének-zene:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív – közömbös

- ritmusérzék:

-jó – megfelelő – bizonytalan

- éneklés:

szívesen énekel – nem szeret énekelni

Digitális kultúra: (általános tagozat)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Hittan:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő - közömbös

Félévi értékelés – 1. osztály

Tanuló neve

Magatartás:

-példás – jó – változó – rossz

Szorgalom:

-példás – jó – változó – hanyag

Magyar nyelv:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- íráskép:

-tetszetős – rendezett – változó – nehezen olvasható

- íráshelyesség:

-döntően hibátlanul ír – kevés hibával ír – sok hibával ír

Magyar irodalom:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- hangos olvasás:

-folyamatos – szavanként olvasó – szótagoló – szavakat betűző

- szövegértés:

-pontos – megfelelő – bizonytalan – hibás

Matematika:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- számfogalom:

-kialakult - kevésbé kialakult - kialakulatlan

- műveletvégzés:

-biztos – bizonytalan

- reláció, nyitott mondatok:

-felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel

- szöveges feladatok:

-önállóan old meg – megfelelően old meg – bizonytalanul old meg – sok hibával old meg

Angol: (két tanítási nyelvű tagozat)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka

-aktív - érdeklődő – közömbös

Testnevelés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- mozgás:

-harmonikus – megfelelő – fejlesztésre szorul

- gyakorlatok:

-könnyen sajátítja el – kevés segítséggel sajátítja el – sok segítséggel sajátítja el

- labdakezelés:

-kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan

Vizuális kultúra:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- rajzolás, festés:

-kiemelkedő – jó – megfelelő – egyszerű – szegényes

- eszközhasználat:

-kiemelkedő - jó – megfelelő – bátortalan

Technika és tervezés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kézügyesség:

-kiemelkedő – jó – megfelelő- -fejlesztésre szoru

- munkadarab:

-igényes – megfelelő – gyakran pontatlan

- eszközhasználat:

-jól használja – megfelelően használja – bizonytalanul használja

Ének-zene:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív – közömbös

- ritmusérzék:

-jó – megfelelő – bizonytalan

- éneklés:

szívesen énekel – nem szeret énekelni

Digitális kultúra: (általános tagozat)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Hittan:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Év végi értékelés – 1. osztály

Tanuló neve

Magatartás:

-példás – jó – változó – rossz

Szorgalom:

-példás – jó – változó – hanyag

Magyar nyelv:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- íráskép:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- íráshelyesség:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Magyar irodalom:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- hangos olvasás:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- szövegértés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Matematika:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- számfogalom:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- műveletvégzés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- reláció, nyitott mondatok:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- szöveges feladatok:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Angol: (két tanítási nyelvű tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Testnevelés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Vizuális kultúra:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Technika és tervezés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Ének-zene:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Digitális kultúra: (általános tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Hittan:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Évközi értékelés – 2. osztály

Tanuló neve

Magatartás:

-példás – jó – változó – rossz

Szorgalom:

-példás – jó – változó – hanyag

Magyar nyelv:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- íráskép:

-tetszetős – rendezett – változó – nehezen olvasható

- íráshelyesség:

-döntően hibátlanul ír – kevés hibával ír – sok hibával ír

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- szavak, mondatok:

-ismeretei biztosak – ismeretei kevésbé biztosak – ismeretei pontatlanok

- elválasztás:

-biztosan alkalmazza – kevés hibával alkalmazza – sok hibával alkalmazza

Magyar irodalom:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- hangos olvasás:

-folyamatos – szavanként olvasó – szótagoló – szavakat betűző

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- szövegértés:

-pontos – megfelelő – bizonytalan – hibás

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Matematika:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- számfogalom:

-kialakult - kevésbé kialakult - kialakulatlan

- műveletvégzés:

-biztos – bizonytalan

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- reláció, nyitott mondatok:

-felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel

- szöveges feladatok:

-önállóan old meg – megfelelően old meg – bizonytalanul old meg – sok hibával old meg

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Angol: (két tanítási nyelvű tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

- szókincs:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kiejtés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Testnevelés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- mozgás:

-harmonikus – megfelelő – fejlesztésre szorul

- gyakorlatok:

-könnyen sajátítja el – kevés segítséggel sajátítja el – sok segítséggel sajátítja el

- labdakezelés:

-kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan

Vizuális kultúra:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- rajzolás, festés:

-kiemelkedő – jó – megfelelő – egyszerű – szegényes

- eszközhasználat:

-kiemelkedő - jó – megfelelő – bátortalan

Technika és tervezés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kézügyesség:

-kiemelkedő – jó – megfelelő- -fejlesztésre szorul

- munkadarab:

-igényes – megfelelő – gyakran pontatlan

- eszközhasználat:

-jól használja – megfelelően használja – bizonytalanul használja

Ének-zene:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív – közömbös

- ritmusérzék:

-jó – megfelelő – bizonytalan

- éneklés:

szívesen énekel – nem szeret énekelni

Digitális kultúra: (általános tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Hittan:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Félévi értékelés – 2. osztály

Tanuló neve

Magatartás:

-példás – jó – változó – rossz

Szorgalom:

-példás – jó – változó – hanyag

Magyar nyelv:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- íráskép:

-tetszetős – rendezett – változó – nehezen olvasható

- íráshelyesség:

-döntően hibátlanul ír – kevés hibával ír – sok hibával ír

- szavak, mondatok:

-ismeretei biztosak – ismeretei kevésbé biztosak – ismeretei pontatlanok

- elválasztás:

-biztosan alkalmazza – kevés hibával alkalmazza – sok hibával alkalmazza

Magyar irodalom:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- hangos olvasás:

-folyamatos – szavanként olvasó – szótagoló – szavakat betűző

- szövegértés:

-pontos – megfelelő – bizonytalan – hibás

Matematika:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- számfogalom:

-kialakult - kevésbé kialakult - kialakulatlan

- műveletvégzés:

-biztos – bizonytalan

- reláció, nyitott mondatok:

-felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel

- szöveges feladatok:

-önállóan old meg – megfelelően old meg – bizonytalanul old meg – sok hibával old meg

Angol: (két tanítási nyelvű tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka

-aktív - érdeklődő – közömbös

- szókincs:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kiejtés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

Testnevelés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- mozgás:

-harmonikus – megfelelő – fejlesztésre szorul

- gyakorlatok:

-könnyen sajátítja el – kevés segítséggel sajátítja el – sok segítséggel sajátítja el

- labdakezelés:

-kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan

Vizuális kultúra:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- rajzolás, festés:

-kiemelkedő – jó – megfelelő – egyszerű – szegényes

- eszközhasználat:

-kiemelkedő - jó – megfelelő – bátortalan

Technika és tervezés:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- kézügyesség:

-kiemelkedő – jó – megfelelő- -fejlesztésre szorul

- munkadarab:

-igényes – megfelelő – gyakran pontatlan

- eszközhasználat:

-jól használja – megfelelően használja – bizonytalanul használja

Ének-zene:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív – közömbös

- ritmusérzék:

-jó – megfelelő – bizonytalan

- éneklés:

szívesen énekel – nem szeret énekelni

Digitális kultúra: (általános tagozaton)

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő – közömbös

Hittan:

-kiválóan teljesített – jelesen teljesített – jól teljesített – közepesen teljesített – gyengén teljesített – felzárkóztatásra szorul

- órai munka:

-aktív - érdeklődő - közömbös

Iskolánk ellenőrzési és értékelési rendszerét a célszerűség miatt szoros egységben tervezzük, jóllehet a két tevékenység tartalma és funkciója nem azonos.

Az ellenőrzés célja: hogy lényeges, megbízható, érvényes információkat szerezzünk a nevelés -oktatás folyamatának fő tényezőiről.

Az értékelés pedig ezeknek az információknak elemzése rendszerezése, viszonyítása a célokhoz, követelményekhez.

Együttes tervezésük, szoros kapcsolatuk miatt tehát indokolt.

A tanulók fejlettségének, teljesítményének ellenőrzése és értékelése

Az ellenőrzés voltaképpen információszerzés a tanulók fejlődéséről, teljesítményeiről, az értékelés pedig az így kialakult kép egybevetése az elvárt és elvárható fejlődéssel, fejlődési ütemmel és teljesítmény-színvonallal.

Az értékelés és ellenőrzés elsődleges funkciója, hogy hiteles képet nyújtson a személyiségformálás, a nevelési és tanítási folyamat eredményeiről és fogyatékosságairól.

A jól szervezett iskolai ellenőrzéssel értékelhetjük

- a tanulók fejlődését,
- a tanári didaktikai munka eredményét. (Pl.: gyenge eredmény, hibák feltárása, új eljárások).

Az ellenőrzés, értékelés csak akkor jó, ha

- sokoldalú (a személyiségformálás valamennyi oldaláról információt nyújt),
- objektív (híven tükrözi az eredményeket és fogyatékosságokat),
- változatos (szóbeli, írásbeli stb.)
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók objektív és szubjektív helyzetét,
- tehát személyre szóló,
- rendszeres és folyamatos (kiterjed valamennyi lényeges oktatási és nevelési mozzanatra
- konstruktív, nevelő-oktató jellegű (nem ítélkező és nem osztályzatközpontú)
- tekintettel van a tantárgy sajátosságaira, követelményeire.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az ellenőrzés, értékelés rendszere erősíti a segítő, alkotó légkört.

Ezért törekszünk arra, hogy minden formája:

- személyre szóló,
- tárgyszerű,
- ösztönző hatású,
- nyilvános, folyamatos és kiszámítható,
- az önállóságot, önértékelést és a társakkal való együttműködést erősítő legyen.

Nevelési program - ellenőrzési és értékelési rendszer

A nevelőtestület által elfogadott folyamatos ellenőrzés elvei

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

Követelmények

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgy jellegzetességének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból negyedik évfolyamban a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika,

kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban ellenőrizhetik; az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül lehetőség szerint minden tanulónak szóban is felelnie kell.

Az ének-zene, a rajz és vizuális kultúra, az informatika, az életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyból elméleti és valamilyen gyakorlati tevékenységgel adnak számot tudásukról.

A testnevelés tantárgy esetén a követelmények elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A tanuló értékelésének területei

- a gyermek képességei, kompetenciái és ezek fejlődése,
- feladattudata, feladattartása,
- az otthoni és az iskolai munka intenzitása,
- tanulási motivációja,
- a gyermek tantárgyi fejlődése,
- együttműködése a tanárral és az osztálytársakkal,
- fegyelme, emlékezete, koncentráló képessége, gondolkodása,
- személyiségének (pszichikus funkcióinak) fejlődése: kognitív, emocionális,
- szociális intelligenciája,
- a munkák, a füzetek külalakja,
- miben a legjobb a gyermek (ismeretkör, képesség),
- miben vannak nehézségei,
- hogyan lehet segíteni,
- mi kell ahhoz, hogy tovább tudjon lépni,

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgyi előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban

- (készségtárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött
- megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő vagy tájékoztató füzet útján küldött jelzés a feltűnően
- gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés formái

A tanulók minden tanórai (felelet, rajz, sportteljesítmény, csoportban végzett munka stb.) és tanórán kívüli (házi feladat, gyűjtő munka, szorgalmi feladat) tevékenysége értékelhető a nevelés-oktatás folyamatában, ám az értékelés módja és formája eltérő.

Történhet szóban és írásban; pontozással, dicsérettel, érdemjeggyel, osztályzattal, minősítéssel.

- Szöveggel értékeljük félévkor és év végén a tanulók teljesítményét 1. évfolyamon, valamint a 2. osztály 1. félévében.
- Érdemjegyet kapnak a tanulók a 2. osztály második félévétől minden évfolyamon minden tantárgyból (kivéve az előzőkben foglaltakat)

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- heti kettő vagy három órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
- heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel értékeli.
- Osztályzattal értékeljük az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményt 2. osztályban félévkor és év végén. A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Minősítést kapnak a tanulók félévente magatartásból és szorgalomból.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
- „jeles” (5), „jó” (4), „közepes” (3), „elégséges” (2), „elégtelen” (1).
- Egyedi esetekben a főigazgató határozatban engedélyt adhat az osztályozás alóli mentességre. Ebben az esetben a nevelési tanácsadó javaslatával, valamint a szülő írásbeli kérésével is rendelkezni kell.

Az ellenőrzés formái:

Egy-egy anyagrész számon kérhető szóbeli vagy írásbeli feleltetés, projektmunka, portfólió formájában is, természetesen ügyelve ezek megfelelő arányára.

a) Az írásbeli beszámoltatás rendje, az írásbeli számonkérések formái

- felmérők - szummatív értékelések (tanév elején, tanév végén) az éves terv szerint
- témazáró dolgozatok- (számát, mennyiségét a szakmai tantervek tartalmazzák). A témazáró dolgozat egy témakör vagy egy nyelvlecke anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- tantárgyi feladatlapok - (kisebb résztémát kérnek számon)
- tantárgytesztek
- összefüggő írásbeli felelet (esszé) magyar irodalomból, történelemből, idegen nyelvből lehetőség szerint
- munkafüzeti feladatlapok
- röpdolgozatok (10-15 perces lényegre irányuló kikérdezés: fogalmak, szabályok, definíciók számonkérése), felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött írásbeli munka
- a projektmunkák, portfóliók értékelése előre megadott szempontok alapján történik
- szódolgozat idegen nyelvből
- nyelvtani tesztek idegen nyelvből
- kisebb tananyagrészekből feladatmegoldás: matematika, fizika, kémia, informatika
- számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika tantárgyból
- tananyagrész otthoni önálló feldolgozása.
- A házi dolgozatot, a szorgalmi feladatot az alkalmanként kijelölt anyagrész alapján otthon készíti el a tanuló
- Idegen nyelvből szintfelmérő dolgozat írása szükséges, ha a tanuló csoportot vált,
- vagy másik iskolából érkezik.

Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

Előzetes jelzés

- írásbeli felelet (röpdolgozat) előző óra/órák anyaga: nincs előzetes jelzés
- egyéb dolgozat : legkésőbb az előző tanítási órán
- felmérő jellegű témazáró tanmenetben: egy tartalmi egység összefoglalás után

- témazáró tanmenetben egy tartalmi egység: egy héttel előtte
- év elejei és év végi felmérés kijelölt anyag (egész évi): egy héttel előtte
- gyűjtőmunka, házi dolgozat megbeszélés, kijelölés: egy héttel előtte

Az írásbeli számonkérés értékelése:

Az otthoni és iskolai dolgozatokat kijavítjuk, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibájukból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Minden dolgozatot legkésőbb 10 munkanapon belül értékelünk. Ha a dolgozatot a pedagógus 10 munkanapon túl javítja ki, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az érdemjegy beírását a naplóba. Az év eleji felmérő dolgozatokat érdemjegyekkel értékeljük. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok osztályzatait, (ha a dolgozat az e-naplóban időpontra be volt jelentve) megkülönböztető színnel (pirossal) írjuk az e- naplóba, és kétszeres súlyozással vesszük figyelembe.

A beszámoltatások korlátai:

Minden évfolyamra, minden osztályra érvényes korlátozás, hogy:

- •A témaközi dolgozatok írására az óra egy része áll rendelkezésre, a témazárók,
- mérések egész órás időtartamúak.
- •Témazárót, mérést a 6. órában íratni nem lehet.
- •A szaktanárok egy tanítási napon maximum 2 tantárgyból írathatnak témazáró
- dolgozatot.

Az iskolai szóbeli beszámoltatás rendszere

A szóbeli felelet formájában a tanuló általában az előző tanórai - esetenként korábbi – anyag elsajátításáról ad számot, teljesítményére érdemjegyet kap.

- kikérdezés (sok apró célzott kérdés és felelet)
- egyéni és csoportos beszélgetések (céltudatos tanári irányítással)
- összefüggő felelet (konkrét, megadott témában)
- kiselőadás (előzetes felkészülés alapján, kijelölt vagy választott témából)
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött felelet (bizonyos tantárgyaknál)
- rajzos (egyes szaktárgyak határozzák meg)
- tárgykészítéses (csak bizonyos szaktárgyaknál, pl.: vizuális kultúra, technika)
- mozgásos (csak bizonyos tantárgyaknál, pl.: testnevelés)

Az ellenőrzés gyakorisága

- Tájékozódó felmérés minden tanév elején, meghatározott tantárgyakból (Kivétel 1. o.)

Ez csak formatív visszajelzés a felejtés mértékéről.

- Év végi szummatív mérés, ellenőrző, minősítő funkcióval (esetleg összekapcsolható az utolsó témazáróval).
- Szakaszzáró évfolyammérés (4., 6., 8. osztályban) kijelölt tantárgyakból.

Figyelni kell a témazárók arányos, időbeli eloszlására szaktárgyon belül, és célszerű egyeztetni az időpontokat az egyes szaktárgyak között.

Az egyes számonkérési és ellenőrzési viszonyok

Ügyelni kell az egyes számonkérési formák viszonyára:

- írásbeliség - szóbeliség mennyisége,
- formatív - szummatív ellenőrzés,
- értékelés - osztályozás aránya.

Minden tanulói teljesítményt lehet és kell értékelni, de nem mindegyiket lehet és kell osztályozni. Az érdemjegyek és az osztályozás önmagukban nem fejezik ki az elismerést és az elmarasztalást.

Az osztályozás módja

A hagyományos, az integrált és a helyi tantervben szereplő tantárgyak értékelése a hagyományos módon történik.

Az értékelésnek az osztályozás csak az egyik formája.

- Jelest kap az a tanuló, aki a tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív. Az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul. A szaktárgyak helyi tantervi követelményeibe foglalt különféle feladattípusoknak eleget tud tenni. A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.
- Jó minősítésű az a tanuló, akinek kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Az órákra rendszeresen készül.
- Közepes minősítésű az a tanuló, akinek az órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb tanári segítséggel képes csak alkalmazni.
- Elégségest kaphat az a tanuló, aki teljesíti a szaktárgyak helyi tantervi minimum követelményeit.

- Elégtelen minősítésű az a tanuló, aki nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek.

A tanulók teljesítményének az értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásakor a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Alsó tagozat

Tantárgy jeles (5) jó (4) közepes (3) elégséges (2) elégtelen (1)

Magyar nyelv 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Magyar irodalom 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Első élő idegen nyelv 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Matematika 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Környezetismeret 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Testnevelés 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Vizuális kultúra 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Ének-zene 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Technika és tervezés 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Hit-és erkölcstan 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Egyházi ének 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Digitális kultúra 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Felső tagozat

Magyar nyelv 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Magyar irodalom 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Történelem 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Első idegen nyelv 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Matematika 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Fizika 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Biológia 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Földrajz 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Természettudomány 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Kémia 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Testnevelés 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Vizuális kultúra 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Ének-zene 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Technika és tervezés 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Digitális kultúra 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Hit-és erkölcstan 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Egyházi ének 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Célnyelvi civilizáció 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Hon- és népismeret 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Állampolgári ismeretek 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Dráma és színház 90 - 100 % 75 - 89% 50 - 74 % 49 - 30 % 0 - 29 %

Nem kaphat a tanuló elmarasztaló érdemjegyet a felszerelés hiányosságáért (kivétel lehet például a testnevelés), a megoldatlan házi feladatért, ill. csak akkor, ha az készületlenséggel társul. Nem szabad beleszámítani a tantárgyi érdemjegyekbe, a tanuló óra alatti fegyelmezetlenségét. Az osztályozásnál vegyük figyelembe az elméleti tudást és az alkalmazó képességet, vagyis az osztályozás nem más, mint a tantervi követelmények egybevetése a tanuló összteljesítményével.

Kitűnő az a tanuló, akinek minden érdemjegye jeles.

Alsó tagozaton jeles az a tanuló, akinek két darab jó osztályzata van, a többi érdemjegye jeles.

Felső tagozaton jeles az a tanuló, akinek három darab jó osztályzata van, a többi érdemjegye jeles.

A tanuló félévi és évvégi osztályzatainál a 0,50-től felfelé kerekítés elvét alkalmazzuk.

Az osztályozás alternatívái:

- A numerikus skála szűkítése = hármasnál rosszabb jegyet nem ad tanár
- A numerikus skála szélesítése = tízes skála
- Az „osztályzatvektor” = egy tantárgyból több osztályzat adása
- A szöveges értékelés

Az osztályzatok javításának lehetőségei

Az osztályzatok javításának lehetőségeit a szaktanárok döntik el, a konkrét esetek körültekintő mérlegelésével.

Az a tanuló, aki legfeljebb három tantárgyból bukik, azaz elégtelen osztályzatot kap a tanév végén, csak akkor léphet a következő évfolyamba, ha a javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kap.

Az a tanuló, aki háromnál több tantárgyból bukik, azaz háromnál több tantárgyból kap elégtelen osztályzatot tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

Az évközi érdemjegyek és az év végi osztályzatok kapcsolata

A félévi illetve az év végi osztályzatok megállapításához a tanév során szerzett érdemjegyek átlaga segítségül szolgál, úgy, hogy a témazáró dolgozatok duplán számítanak. Az év végi osztályzat azonban ne legyen az érdemjegyek egyszerű átlaga. A gyengébb félévi osztályzat illetve az egyes gyengébb évközi jegyek, „nem ”húzhatják le” az év végi osztályzatokat, ha beértek az ismeretek és a tanuló pótolta a hiányosságokat. Megfontolandó az egyes tárgyaknál az érdemjegyek súlyozása, s ennek kidolgozása a munkaközösségek kompetenciája.

A tanulói teljesítmények értékelésének körébe tartoznak a különféle versenyeken elért eredmények, valamint az aktivizálás főbb területein elért cselekedetek, amelyekre érdemjegyeket is adhatunk, pl.:

- a megismerést és feldolgozást célzó cselekedetek (csoportmunkák)
- felfedező, kutató, hosszabb eljárást követő munkák (gyakorlatok, gyűjtemények)
- a megismerést követő kapcsolatokból származó feladatok (rajzok készítése, agyag, papírmunkák, tablók stb.)

A projektoktatás értékelési formái

A projekt nem tűri a hagyományos értékelési formákat, azok legfeljebb némi erőszak bevetésével alkalmazhatók csak. A projektmódszer alkalmazása többek közt azért is lehet fejlesztő hatású a hazai pedagógiai gyakorlat számára, mert kiváló terep a pedagógiai értékelés korszerű elgondolásainak és módjainak kipróbálására, gyakorlására.

A projekteknek lehet valamilyen nagyon konkrét tantervi tartalomhoz és követelményekhez köthető céljuk.

Ilyen esetekben a pedagógiai értékelés egyik célja annak meghatározása, hogy vajon ezeket a tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítik a tanulási folyamat eredményeként a gyerekek. Az ilyen értékelés azokat a módszereket igényli, amelyeket a konkrét tananyagtartalomhoz, a képességek, készségek fejlesztéséhez kapcsolódó eredményesség mérésénél alkalmazhatunk. Erről itt nem kell szólnunk; ha a projekt értékelése során ilyen mérésre is szükség van, akkor azt az e területen egyre inkább érvényesítendő, korszerű elvek és gyakorlat szerint érdemes elvégeznünk (kritériumorientált, lehetőleg nagy mintákon sztenderdizált tesztekkel való mérés).

A projektekben végzett munka azonban más szempontokból is értékelendő. A projektek - mint amúgy minden oktatási folyamat - átfogóbb nevelési, fejlesztési célokat is szolgálnak; az ezekben való előrehaladás is értékelendő. A projekt pedagógiai céljában nagy valószínűséggel megfogalmazódnak olyan fejlesztéssel kapcsolatos elemek, amelyekkel összefüggésben kvalitatív értékelésre van szükség. E célok ismertek lehetnek a gyerekek előtt - általában törekedjünk erre, de az is elképzelhető, hogy egy-egy ilyen nevelési, fejlesztési cél megfogalmazása még nem lenne érthető a tanulók számára, s ezért a „nyilvános" megfogalmazása nem indokolt. Ilyen esetekben a folyamatban részt vevő pedagógusok értékelő tevékenysége a fontos. Minden más esetben az értékelést a gyerekekkel együtt érdemes elvégezni.

A projekt eredményének kvalitatív értékelése számtalan összetevőre irányulhat. Ezek a következőképp csoportosíthatók:

- Maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest.
- Azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a projekt tervezése során megfogalmaztuk.
- Értékelni kell a munkát a tanulás szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában mind szaktárgyi szempontból, mind pedig a metakognitív tudásrendszer gyarapodása szempontjából.
- Az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell tehát a munkát a társas kapcsolatok alakulása szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni.

- Értékelni kell a munkát az egyén szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb. A tanár nagyon fontos feladata a projektszerű oktatás során, hogy figyelje tanítványait, melyik gyerek hogyan fejlődik a munka során, hiszen annak alapján tervezhető a következő feladat.

- A projekt kivitelezése során tanúsított kreativitás (amennyiben ennek a projekt kivitelezésében volt jelentősége, de általában ez a helyzet).

- Az önálló munkavégzés fejlődése, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek.

- Az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése.

- Feltétlenül kerüljön szóba, hogy milyen érzelmeket keltett bennünk a tevékenység, hogyan éreztük magunkat a projekt ideje alatt.

- Feltétlenül értékelni kell a projekt megtervezését, a terv érvényesülését A tervezési folyamatról utólag, a végrehajtás ismeretében megfogalmazható ítéleteket is érdemes kimondani.

Az értékelés legfontosabb pedagógiai funkciója az, hogy a tanulók e folyamatban értékeljék saját tudásuk adaptivitását. A konstruktivista pedagógia rendszerében a tudás adaptivitásának személyes, döntésen (és nem az objektivitáson) alapuló belátása a tanulás egyik legfontosabb feltétele. A saját tudásom adaptivitásának értékelése egyrészt a szociális környezetnek a megnyilvánulásaimra adott reakcióin, másrészt a tudatos vagy nem egészen tudatos önértékelési folyamatokon múlik.

A projektpedagógia elkötelezettsége a **kooperatív munka** primátusa mellett egyben azt is jelenti, hogy ez a módszer kiváló lehetőségeket nyújt arra, hogy minden tanuló a saját tudásának adaptivitását egy részben annak a kiscsoportnak a megnyilvánulásai alapján értékelje, ahova tartozik.

A projekt során intenzív, komplex tevékenység zajlik a kiscsoportban, ez azt jelenti, hogy minden tagnak a tudása, elképzelései, képességei és készségei szinte minden pillanatban megmérettetnek. A projekt optimális esetben rendkívül komplex tevékenységrepertoárja lehetővé teszi, hogy a gyerekek többféle szempontból értékelhessék saját magukat, tudásuk adaptivitását, s olyan gyerek is találhasson saját magában magas szinten kifejlődött képességeket, készségeket, tudást, aki a hagyományos oktatás keretei között ilyen élményhez nem juthatna.

Fontos tehát, hogy már munka közben is szinte láthatatlanul zajlanak értékelési folyamatok, anélkül, hogy ezeket határozottan szerveznénk, de a végén természetesen szükség van az elkülönült, megszervezett értékelési folyamatra is.

Ennek azonban nem az a lényege, hogy a pedagógus elmondja, ő hogyan értékeli a munkát, az eredményeket, hanem az, hogy a csoportok és az egyes gyerekek önértékelése megtörténjék.

A jó értékeléshez részben az szükséges, hogy annak szempontrendszere, kritériumai előre ismertek legyenek. Ez szép elv, és amennyire lehet, érvényesíteni is kell, de nem minden esetben érvényesíthető pontosan. Vannak szempontok, különösen a munkavégzés jellegével, az eredmény színvonalával kapcsolatosak, amelyek nehezen operacionalizálhatók, s a kvalitatív értékelés során inkább benyomásokat, szubjektív értékeléseket fogalmazhatunk meg. Ez egyáltalán nem baj, ha fejlesztő hatása van, ha növeli a motivációt (például egy következő projekthez).

Az eredmények bemutatása

A projektmunka értékelésének talán legfontosabb mozzanata az eredmények bemutatása (miközben magát a bemutatást is érdemes külön értékelni). Ez is egy olyan pont, ahol új, más módszerekkel kevésbé megnyilvánítható tanulói sajátosságok, speciális erősségek, készségek, képességek válhatnak fontossá, ezért a hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében szintén fontos szerepet játszhat.

Minden kvalitatív értékelési folyamatban szempontokként lehet használni a következőket:

- Teljesültek-e, milyen szinten teljesültek eredeti céljaink?
- Van-e olyan terület, ahol lényegesen kevesebbet sikerült teljesíteni, mint szerettünk volna? Mi ennek az oka?
- Van-e olyan terület, feladat, amiben viszont lényegesen túlteljesítettünk? Ennek az okára is érdemes rákérdezni.
- Mit csináltunk a tervtől eltérően, miért, és jó döntés volt-e a terv megváltoztatása?
- Az alkalmazható módszerek is nagyon sokfélék. Általában törekedni kell rá, hogy szöveges, közösségi, komplex értékelések szülessenek.

A projektek esetében célszerű előre elkészíteni a részletes, specifikus értékelési rendszert. Ennek egyes elemei hasonlóak lehetnek a projektek elemzési szempontjaihoz.

Ellenőrzés és értékelés a két tanítási nyelvű tagozaton

A tanulók teljesítményét és haladását folyamatosan kell értékelni.

Az ellenőrzés formái szóban és írásban:

- iskolai és házi dolgozatok,
- szóbeli feleletek konkrét válaszok alapján
- megbeszélés a kapott válaszokból történő következtetésekkel
- kiselőadások,
- közös „projektek” készítése,
- csoportos viták,
- szerepjátékok (különféle interjúk, hétköznapi párbeszéd, fiktív történet, irodalmi művek szereplőinek beszélgetése),
- ismertetések,
- események bemutatása,
- szövegmagyarázat- és értelmezés,
- drámai feldolgozás és előadás
- megfigyelés tanórán, tanórán kívül: otthoni, társasági, kirándulási környezetben
- A tanulói produktumok (füzetben, dolgozatok, rajzok, előállított termékek, kísérletek, stb.) alapján

Az órai munka során a magnó nemcsak passzív, hallgatható eszközként szerepel, hanem az elhangzottak rögzítésére is szolgál, segítséget nyújt az önkontrollhoz és az értékeléshez is.

A továbbhaladás feltételei

A két tanítási nyelvű osztályokban alkalmazott mérések iskolánk két tannyelvű programjának nyelvi elvárásai megegyeznek a kerettanterv által meghatározott nyelvtudással:

A két tanítási nyelvű iskoláknál a KER szerinti legalacsonyabb követelményszint a 4. évfolyam végén jelenik meg először. Ennek sikeres teljesítése érdekében a kerettanterv meghatározza a 2. évfolyam végére elérendő készségeket is, a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció területén.
A Nat és az Irányelvek által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	A	B	C	D	E
1		**2. évf.**	**4. évf.**	**6. évf.**	**8. évf.**
2	**Két tanítási nyelvű képzés**	**KER-szintben nem megadható**	**A1**	**A2**	**B1**

Negyedik évfolyam végén a tanulók kifejezetten a korai nyelvtanulás hatékonyságát vizsgáló, a kisiskolások életkori sajátosságainak megfelelő szintfelmérésen vesznek részt, melynek szintje megfelel a KER által meghatározott A1-es szintnek.

Két tanítási nyelvű iskolánkban az angol nyelv oktatásának kiemelt szerepe van. A kommunikatív nyelvoktatás céljainak megfelelően tanulóinkat biztos, a mindennapi életben használható nyelvtudáshoz szeretnénk juttatni. Ezt segíti az is, ha hozzászoknak ahhoz, hogy tanult ismereteiket azonnal felidézve, ne csak tantermi hanem „szimulált" körülmények között is számot tudjanak adni tudásukról. Ezek a belő szóbeli és írásbeli vizsgák nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek megfelelő rutint szerezni, sikeresen szerepeljenek a központi vizsgáztatások során, illetve később sikeres állami nyelvvizsgát tegyenek.
A szóbeli és írásbeli vizsgák nem ugyanazon a napon történnek.

A vizsga írásbeli része az A1 szintű követelményeknek megfelelő, központilag kiadott (pl. University of Cambridge ESOL Examinations) feladatlappal történik.

A szóbeli vizsgák a szóbeli vizsgáztatás általános szabályai szerint zajlanak. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgák értékelése egy-egy érdemjeggyel történik, amely súlyozása alapján egy témazáró dolgozattal egyenértékű. Az írásbeli dolgozatok értékelése az iskolai pedagógiai programban szereplő %-os kulcsoknak megfelelő. A szülő(k) a dolgozatot megtekintheti(k), észrevételei(ke)t megteheti(k).

A negyedik évfolyam végi szintfelmérés alapján lehetőség van arra, hogy a két tanítási nyelvű képzésből átkerüljenek a tanulók az általános tagozatra. Ötödik évfolyamtól a két képzési forma között biztosítjuk az átjárhatóságot.

Iskolánkban ANGOL nyelvből belső vizsgákat a következő évfolyamokon tartunk:

4. évfolyam – év végén
5. évfolyam – év végén
6. évfolyam – félévkor
7. évfolyam – félévkor és év végén
8. évfolyam – félévkor

A félévkor tartott vizsgák ideje: január 2. és január 15. közötti időszak.
a 8. évfolyamon november második fele,
az év végi vizsgák ideje: április 15.- május 15. közötti időszak.

A hatodik évfolyam végén a tanulók az Origo Nyelvvizsgaközpont Junior (vagy egy másik, ennek megfelelő) nyelvvizsgát tehetnek le, mely A2-es KER szintű.

A nyolcadik osztály végére a tanulók nyelvi kifejezőkészsége magas szintű, a mindennapos nyelvhasználat nem okoz gondot; B1 és B2 szint közötti.

A két tannyelvű képzésben résztvevő tanulók a fel nem sorolt évfolyamokon a pedagógusok döntése alapján tanév végi belső, szintfelmérő vizsgán vehetnek részt.
A színvonalas képzés érdekében törekszünk magas presztízsértékű, államilag akkreditált, a világon mindenütt elfogadott vizsgákat is szervezni. Ilyenek a nemzetközi Cambridge nyelvvizsgák, melyeket a British Council szervez.

- YLE (Young learners) 3 szint, 3-5. évfolyam
- PET (B1) 7. évfolyam
- FCE (B2) 8. évfolyam

Mivel ezeknek a vizsgáknak költségei vannak, a rajtuk való részvétel önkéntes alapon történik.
A tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletek alapján a két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató általános iskolában az Oktatási Hivatal szervezi az idegennyelv-tudást igazoló, államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelvtudást igazoló nyelvvizsga bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti, a hatodik évfolyamon az A2, a nyolcadik évfolyamon a B1 szintű nyelvtudást mérő célnyelvi mérést. Az iskolai belső vizsgák mellett fontos megmérettetést jelentenek ezek a központilag előírt vizsgák.
Ellenőrzés, értékelés digitális munkarendben

Az Nkt. 27. §-a(1)
„Az iskolában a nevelést-oktatást – ha e törvény másképp nem rendelkezik –
a nappali oktatás munkarendje szerint a kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások, (a továbbiakban: nappali rendszerű iskolai oktatás) kell megszervezni. A nappali rendszerű iskolai oktatás e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben az évfolyamra, az időtartamra, a tanulói hozzáférésre és a tanulók felügyeletének megszervezésére vonatkozó részletszabályok meghatározásával, tantermen kívüli, **digitális munkarendben** is megszervezhető.”
(2) Az Nkt. 27. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) Az (1) bekezdésben meghatározott *tantermen kívüli digitális munkarendben a nevelés-oktatás**, a tanulási folyamat ellenőrzése** és támogatása a pedagógusok*

és a tanulók online vagy más, személyes találkozást nem igénylő kapcsolatában – ***elsősorban digitális eszközök alkalmazásával*** *– történik."*

2.A szülők értesítése a tanulók tanulmányi előmeneteléről

A szülőket a nevelők a tanulók egyéni haladásáról az alábbi módon tájékoztatják:

- a szülői értekezleteken,
- az iskola fogadó óráin,
- a tanuló értékelésére összehívott megbeszéléseken,
- vagy előre egyeztetett egyéb időpontban
- e-mailen
- e-napló útján

Írásban, a tájékoztató füzet útján (ellenőrző könyvben), az első évfolyamon, negyedévenként (november) félévkor (január vége), valamint a harmadik negyedévben. A második évfolyam első félévéig szövegesen. Az év végi minősítő értékelés bizonyítvány útján történik.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti. Az értesítő, illetve ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.

3. A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítése

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és tanítási év végén szövegesen minősítjük a következők szerint:

Magatartás: "példás", „jó", „változó", „rossz"

Szorgalom: „példás", „jó", „változó", „hanyag"

A szülőket félévkor az ellenőrző füzetben értesítjük gyermekük magatartásáról és szorgalmáról, a tanév végén a bizonyítványba kerül be a minősítés.

Iskolánkban a magatartás értékelésénél és minősítésénél az értékelésünk alapja, hogy a gyermeket jobb teljesítményre ösztönözzük, tisztább önértékeléshez segítsük hozzá, tudja miben volt jó és ügyes, tudja, min kellene változtatnia.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első és a második évfolyam első félévében havonta az osztályfőnök szövegesen értékeli. Szempontjai igazodnak a többi évfolyam követelményeihez. 2. évfolyam második félévétől a 8. évfolyammal bezárólag a tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály-diákbizottság véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható, illetve nem tartja be házirendünk szabályait.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben, az első időszakban-, a tanév végén és az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év elejei első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- felelősséget vállal tetteiért
- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza

- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- maradéktalanul betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

„Jó" az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja
- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

„Változó" magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

„Rossz" a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet

- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás" szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanyag" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében

- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

4 ***A magasabb évfolyamra lépés feltételei***

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit az egyes tantárgyi tervek tartalmazzák.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.

2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- az OH engedélyével egyéni munkarend szerint tanult volt.
- az iskola főigazgatója engedélyezte, hogy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

5. Teljesítménymérések

1. Évfolyamonként minden tantárgy vonatkozásában egy-egy témakör lezárását követően szükséges a követelmények elsajátítását vizsgáló mérést végeznie a szaktanároknak és a tanítóknak.
2. Hangos olvasás mérése történik minden félévben és év végén minden alsó tagozatos évfolyamon, melyet az osztálytanító végez.
3. Az országos kompetencia- és képességmérések szervezési feladatait az aktuálisan kijelölt évfolyamon az iskolai mérési koordinátor látja el. Az ellenőrzések és mérések során feltárt adatokat, eredményeket, tapasztalatokat összegezve vizsgáljuk, hogy munkánk az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek milyen szinten felel meg. Az értékelés feladata, hogy a nevelőtestület számára megerősítse az eredményeket, feltárja a hibákat, hiányosságokat, segítse a nevelő-oktató munka fejlődését.

6. A felzárkóztatásra szoruló tanulók értékelésének módja

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az ellenőrzés és értékelés folyamatában figyelembe kell venni a tanuló státuszából fakadó akadályait, korlátait, valamint a szakértői bizottság vizsgálati véleményét és javaslatát. Fontos ismerni az értékelés szempontjából, mi a lemaradás oka, azért, hogy a felzárkóztatást e szerint végezzük. Hosszas betegség, tartós gyógykezelés, hiányzás esetén a tanulónak szaktanári, tanítói segítséget, korrepetálást kell biztosítani.

Tanulási zavar: dyslexia, dysgráphia, dyscalculia, részképességzavar esetén speciális foglalkozásra van szükség, ami mellett szaktantárgyi korrepetálás szükséges, indokolt az egyéni elbírálás.

A probléma megállapítására az iskola fejlesztő pedagógusának, illetve a tanítónak javaslata alapján a Nevelési Tanácsadó szakemberei végzik el a vizsgálatot.

Ennek a szakvéleménynek az alapján a szülő, tanító, szaktanár kérésére a főigazgató mentesítheti a tanulót az egyes tantárgyak, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Emellett a tanuló fejlesztő foglalkozásokon vesz részt.

Az adott tantárgy minősítése alól mentesített tanulót is a tanár egyénre szóló feladatokkal látja el. A feladatok legyenek felzárkóztató jellegűek. A részképesség zavaros, de osztályozás alól nem felmentett tanulót is megilleti az egyéni elbírálás joga.

Egyénre szabottan, betartva a megfelelő terhelés igényét a számonkérésnél néhány könnyítést alkalmazunk. Mind írásos, mind szóbeli feleltetésnél szükséges lehet a felkészülési idő meghosszabbítása. Szövegértési feladatoknál rövidebb

szöveget kapjon. A feladatai szövegezése egyszerűbb legyen. Hiperaktív tanuló a felmérőknél részletekre tagolva kapja feladatait. Szorongó tanuló egyéni megítélés alapján szóban, kétszemélyes helyzetben is felelhessen.

Beszédészlelési problémákkal küzdő tanulónál csökkenjen a kötelező szakszavak, a gyermek számára nehezen értelmezhető megfogalmazások aránya a számonkérésnél. Tollbamondásnál kevesebb szöveg adása javasolt. Órai matematikai munka során az eszközhasználat engedélyezése szükséges lehet. A vétett hibáknál tudjuk be a részképességekből, pszichés zavarokból eredő teljesítménybeli problémákat.

Minden segítséget kapjon meg képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez. Ügyeiben méltányosan, humánusan, a tanuló számára a legkedvezőbb megoldást választva kell dönteni.

7.A tanulmányi és közösségi munka elismerése, illetve a tanulók elmarasztalása

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosanjó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatótokon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

A jutalmazás, dicséret szempontjai:

Jutalomban részesül az a tanuló, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás, dicséret formái

Az iskolában elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret,

- nevelőtestületi dicséret (tanév végén)

A tanév végén **nevelőtestületi dicséret** adható a pedagógusok egyhangú döntése alapján azoknak a tanulóknak, akik a következő szempontrendszernek megfelelnek:

- példás magatartással/szorgalommal rendelkeznek,
- továbbá kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt értek el.

A nevelőtestületi dicséret szövege a következő: Példamutató magatartásáért és kiemelkedő szorgalmáért nevelőtestületi dicséretben részesül.

A nevelőtestületi dicséretet a tanuló bizonyítványába, valamint a törzslapba és a naplóba is be kell vezetni.

A jutalmazás, dicséret eljárásrendje:

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek. Igazgatói dicséretben részesülhetnek tanítói, szaktanári javaslat alapján a különleges teljesítményt nyújtó, a példa értékű közösségi munkát végző tanulók is.

A kiemelkedő eredménnyel végzett munkát egyéni/csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Az elmarasztalás szempontjai

Elmarasztalásban lehet részesíteni azt a tanulót, aki:

- a tanulói házirend előírásait megszegi,
- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai elmarasztalás formái:

Az iskolában tanév közben elmarasztalásként a következő büntetések adhatók:

A büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- ügyeletes tanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,

- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban), intés, megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás,
- fegyelmi tárgyalás.

Az elmarasztalások eljárásrendje:

Az iskolai elmarasztalás kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Nagyon súlyos fegyelmi vétség esetén fegyelmi eljárás is lefolytatható. A fegyelmi eljárás lebonyolításának alapvető szabályait jogszabály állapítja meg. A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzheti meg. Az iskolánkban alkalmazott igazgatói meghallgatásra kiemelkedő események megvitatása esetén kerül sor. A meghallgatásról írásbeli értesítést kapnak az érintettek. Mindkét fél, sértett és kötelességszegő tanuló/tanulók, valamint törvényes képviselője vesz részt a személyes megbeszélésen. Egyeztető eljárás esetén a megállapodás létrehozása, a sérelem orvoslása érdekében a szülői szervezet és diákönkormányzat képviselője is meghívásra kerül. Az egyeztető eljárás lefolytatását írásban kérheti a szülő. Amennyiben nem vezet eredményre az egyeztető eljárás, fegyelmi eljárást kell folytatni.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásánál figyelembe kell venni:

- tanulói terhelhetőséget napi és heti szinten
- a tanulók életkorát
- az egyes diákok képességeit, adottságait
- az értelmi fejlettséget
- a fejlődés ütemét
- a napi tanórai foglalkozások hosszát
- tantárgy sajátosságait és heti óraszámát
- házi feladat előkészítettségét

A házi feladatok célja:

- a tanítási órákon tanultak gyakoroltatása
- a tanítási órákon tanultak megértésének ellenőrzése
- a tanítási órákon tanultak rögzítése, elmélyítése
- a tantárgy sajátosságának megfelelő különböző készségek kialakítása
- tanult ismeretek alkalmazásának ellenőrzése

Szóbeli házi feladatok elvei:

- szolgálja az ismeretek bevésését, elmélyítését
- fejlessze a memóriát
- fejlessze a szóbeli kifejezőkészséget

A szóbeli házi feladatok korlátai:

- egy tantárgyból annyi szóbeli házi feladat adható, amennyit az átlagos képességű tanuló fél óra alatt el tud sajátítani
- szóbeli házi feladat csak olyan tankönyvből adható, mellyel a tanuló rendelkezik
- (kivétel az egyébként másként értékelt szorgalminak vagy gyűjtőmunkának adott feladat)

Az írásbeli feladatok elvei:

- az órai munkának és az írásbeli házi feladatnak összhangban kell lennie
- terjedelmét tekintve a tanuló számára legyen megoldható fél óra alatt

Az írásbeli házi feladat korlátai:

- az óraszámtól függően hét végén annyi írásbeli házi feladat adható, amennyit a tanuló képes pénteken megoldani

A füzetvezetést érdemjeggyel nem értékeljük.

A házi feladatok tartalma, kiadásának módja, ellenőrzésük 1-4. évfolyamon

- A házi feladat célja az ismeretek gyakorlása megszilárdítása. A pedagógus a házi feladatok tekintetében legyen teljesen önálló és szabad. A házi feladatok tartalmánál tekintettel kell lenni az eltérő tudásszintre.
- A házi feladat tartalma tegye lehetővé a tanuló számára a többirányú keresgélést, a kreativitást és engedje meg a tévedés szabadságát.
- A feltöltődés érdekében hétvégén és hosszabb tanítási szünetekre lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.
- A házi feladatok ellenőrzése legyen segítő. A munka utólagos elvégzését ellenőrizni kell. A tanulókkal meg kell értetni, hogy a házi feladat szükséges eszköz arra, hogy a tudásukat ellenőrizzék.

- Az alsós tanulóink zöme a napköziben a tanulási idő alatt végzi el feladatait, így a osztálytanító számára mindig van visszajelzés a napközis kollégától. Ennek segítségével meghatározható az a házi feladat mennyiség, ami optimálisnak mondható. A napközis kollégák folyamatosan tájékoztatják a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!

Az otthoni, napközis tanulást a jövőben is fontosnak tartjuk, hiszen olyan képességeket fejleszt a gyerekeknél, amelyekre állandóan szükségük van. A házi feladatok az önálló munkavégzést, az önellenőrzés képességének fejlődését egyaránt segíthetik.

A házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai az 5-8. évfolyamon

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – ne kapjanak se szóbeli, se írásbeli házi feladatot.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A szóbeli és írásbeli házi feladatok, mennyiségének meghatározásánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A fokozatosság elvét kell alkalmazni.
- A szóbeli és írásbeli házi feladatokat a tanulók képességeinek megfelelően differenciáltan kell feladni (tanulási problémák).
    - A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
    - A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!
    - A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
    - Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
    - Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában –jutalmazni kell.
    - Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
    - A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
    - A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

Az otthoni felkészülés szerepe:

- A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és – alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.

Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- A diák által önállóan választott a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése önálló belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés témazáró dolgozat vagy vizsga előtt.
- A felkészülési formák alkalmazása azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének elősegítése:

- Tanulás módszertani ismeretek nyújtása szakórákon, osztályfőnöki órákon és egyéb foglalkozásokon (a tanulást is tanulni kell, pl. szavak tanulásának módszere: idegen nyelvi órák).
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása szakórákon és egyéb foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl.: kötelező vagy szorgalmi), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

A kötelező házi feladat elvégzését a tanórán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a

tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell.

A szorgalmi feladat, a kiselőadás értékelése szintén a szaktanár megítélése szerint történik.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű rendszeresen tanuló diákok esetén se legyen túlságosan megerőltető. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan feladatmennyiség-növekedés következett be, amely az átlagos képességű rendszeresen tanuló diákok esetén túlságosan sok időt vesz igénybe, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

9. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata (NETFIT)

A tanulók fizikai fittségi mérésének részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

Az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat.

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének. javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.

A lefolytatott fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként rögzíti és feltölti a NETFIT informatikai rendszerbe.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával kell feltüntetni a NETFIT rendszerbe. A

fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott évben rögzített adatait az iskola, a testnevelés tantárgyat tanító és az iskola főigazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából - elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között – szükséges intézkedéseket.

A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok tanévenként javaslatot tehetnek a nevelő testület részére a pedagógus program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

Testösszetétel és tápláltsági profil

A 7–18 éves tanulókra vonatkozó BMI kategória értékek nemek és életkorcsoportok szerinti bontásban

LÁNYOK			BMI			FIÚK			
Életkor (év)	Sován	Egészség-zóna	Fejlesztés szükséges	Fokozott fejlesztés szükséges		Sovány	Egészség-zóna	Fejlesztés szükséges	Fokozott fejlesztés szükséges
7	< 13.9	14.0-17.9	18.0-20.8	20.9 <		< 14.0	14.1-18.0	18.1-21.0	28.4 <
8	< 14.1	14.2-18.5	18.6-21.9	22.0 <		< 14.2	14.3-18.6	18.7-22.0	28.4 <
9	<14.4	14.5-19.3	19.4-23.2	23.3 <		< 14.5	14.6-19.3	19.4-23.2	30.8 <
10	< 14.8	14.9-20.1	20.2-24.2	24.6 <		< 14.8	14.9-20.1	20.2-24.4	33.0 <
11	< 15.3	15.4-21.0	21.1-25.8	25.9 <		< 15.2	15.3-20.8	20.9-25.5	34.5 <
12	< 15.9	16.0-22.0	22.1-26.9	27.0 <		< 15.6	15.7-21.4	21.5-26.4	35,5 <
13	< 16.6	16.7-22.8	22.9-27.9	28.0 <		< 16.1	16.2-22.2	22.3-27.2	36.3 <
14	< 17.2	17.3-23.5	23.6-28.6	28.7 <		< 16.7	16.8-22.9	23.0-27.9	36.8 <
15	< 17.7	17.8-24.0	24.1-29.1	29.2 <		< 17.3	17.4-23.5	23.6-28.5	37.1 <
16	< 18.1	18.2-24.4	24.5-29.5	29.6 <		< 17.8	17.9-24.1	24.2-29.1	37.4 <
17	< 18.4	18.5-24.8	24.9-29.8	29.9 <		< 18.3	18.4-24.6	24.7-29.6	37.9 <
18	< 18.5	18.6-24.9	25.0-29.9	30.0 <		< 18.5	18.6-24.9	25.0-29.9	38.6 <

FIÚK		TESTZSÍRSZÁZALÉK				LÁNYOK			
Életkor (év)	Sovány	Egészség-zóna	Fejlesztés szükséges	Fokozott fejlesztés szükséges		Sovány	Egészség-zóna	Fejlesztés szükséges	Fokozott fejlesztés szükséges

7	< 8.2	8.3 - 18.8	18.9 - 26.9	27.0 <		< 10.0	10.1 - 20.8	20.9 - 28.3	28.4 <
8	< 8.3	8.4 - 18.8	18.9 - 26.9	27,0 <		< 10.4	10.5 - 20.8	20.9 - 28.3	28.4 <
9	< 8.6	8.7 - 20.6	20.7 - 30.0	30.1 <		< 10.9	11.0 - 22.6	22.7 - 30.7	30.8 <
10	< 8.8	8.9 - 22.4	22.5 - 33.1	32.2 <		< 11.5	11.6 - 24.3	24.4 - 32.9	33.0 <
11	< 8.7	8.8 - 23.6	23.7 - 35.3	35.4 <		< 12.1	12.2 - 25.7	25.8 - 34.4	34.5 <
12	< 8.3	8.4 - 23.6	23.7 - 35.8	35.9 <		< 12.6	12.7 - 26.7	26.8 - 35.4	35.5 <
13	< 7.7	7.8 - 22.8	22.9 - 34.9	35.0 <		< 13.3	13.4 - 27.7	27.8 - 36.2	36.3 <
14	< 7.0	7.1 - 21.3	21.4 - 33.1	33.2 <		< 13.9	14.0 - 28.5	28.6 - 36.7	36.8 <
15	< 6.5	6.6 - 20.1	20.2 - 31.4	31.5 <		< 14.5	14.6 - 29.1	29.2 - 37.0	37.1 <
16	< 6.4	6.5 - 20.1	20.2 - 31.5	31.6 <		< 15.2	15.3 - 29.7	29.8 - 37.3	37.4 <
17	< 6.6	6.7 - 20.9	21.0 - 32.9	33.0 <		< 15.8	15.9 - 30.4	30.5 - 37.8	37.9 <
18	< 6.9	7.0 - 22.2	22.3 - 35.0	35.1 <		<16.4	16.5 - 31.3	31. 4 - 38.5	38.6 <

Aerob fittségi (állóképességi) profil

FIÚK 20 méteres állóképességi ingafutás teszt (maximális oxigénfelvevő képesség(aerob teszt) **LÁNYOK**												
Élet-kor	Fokozott fejlesztés szükséges		Fejlesztés szükséges		Egészségzóna		Fokozott fejlesztés szükséges		Fejlesztés szükséges		Egészségzóna	
	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)	Megtett távok száma	Aerob kapacitás (ml/kg/min)
7 8 9	A TESZT MEGISMERÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA JAVASOLT. A SZTENDERD ALAPJÁNTÖRTÉNŐ MINŐSÍTÉS AZ ÉLETKORI SAJÁTOSSÁGOK MIATT NEM JAVASOLT.											
10	*< 9*	*< 37.3*	*10-16*	*37.4-40.1*	*17 <*	*40.2 <*	*< 9*	*< 37.3*	*10-16*	*37.4-40.1*	*17 <*	*40.2 <*
11	< 12	< 37.3	13-19	37.4-40.1	20 <	40.2 <	< 12	< 37.3	13-19	37.4-40.1	20 <	40.2 <
12	< 16	< 37.6	17-23	37.7-40.2	24 <	40.3 <	< 14	< 37.0	15-22	37.1-40.0	23 <	40.1 <
13	< 22	< 38.6	23-29	38.7-41.0	30 <	41.1 <	< 16	< 36.6	17-24	36.7-39.6	25 <	39.7 <
14	< 28	< 39.6	29-35	39.7-42.4	36 <	42,5 <	< 18	< 36.3	19-26	36.4-39.3	27 <	39.4 <
15	< 34	< 40.6	35-41	40.7-43.5	42 <	43,6 <	< 21	< 36.0	22-30	36.1-39.0	31 <	39.1 <
16	< 38	< 41.0	39-46	41.1-44.0	47 <	44.1 <	< 23	< 35.8	24-31	35.9-38.8	32 <	38.9 <
17	< 42	< 41.2	43-49	41.3-44.1	50 <	44.2 <	< 26	< 35.7	27-34	35.8-38.7	35 <	38.8 <
18	< 45	< 41,2	46-53	41.3-44.2	54 <	44.3 <	< 28	< 35.3	29-37	35.4-38.5	38 <	38.6 <

Az ütemezett hasizom teszt zónahatárai nemek és életkorcsoportok szerint

FIÚK	Ütemezett hasizom teszt (db)			LÁNYOK
Életkor	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 4	< 4	< 4	4 <

8	< 6	< 6	< 6	6 <
9	< 9	< 9	< 9	9 <
10	< 12	< 12	< 12	12 <
11	< 15	< 15	< 15	15 <
12	< 18	< 18	<18	18 <
13	< 21	< 21	< 18	18 <
14	< 24	<24	< 18	18 <
15	< 24	< 24	< 18	18 <
16	< 24	< 24	< 18	18 <
17	< 24	< 24	< 18	18 <
18	< 24	< 24	< 18	18 <

A törzsemelés teszt zónahatárai nemek és életcsoportok szerinti felbontásban

Életkor (év)	Törzsemelés teszt (cm)	
	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 15	15-30
8	< 15	15-30
9	< 15	15-30
10	< 23	23-30
11	< 23	23-30
12	< 23	23-30
13	< 23	23-30
14	< 23	23-30
15	< 23	23-30
16	< 23	23-30
17	< 23	23-30
18	< 23	23-30

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése

Életkor (év)	FIÚK Ütemezett fekvőtámasz teszt (db)		LÁNYOK	
	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 4	4 <	< 4	4 <
8	< 5	5 <	< 5	5 <
9	< 6	6 <	< 6	6 <
10	< 7	7 <	< 7	7 <
11	< 9	8 <	< 7	7 <
12	<10	10 <	< 7	7 <
13	<12	12 <	< 7	7 <
14	<14	14 <	< 7	7 <
15	<16	16 <	< 7	7 <
16	<18	18 <	< 7	7 <
17	<18	18 <	< 7	7 <
18	<18	18 <	< 7	7 <

A kézi szorítóerő mérésének zónahatárai nemek és életkorcsoportok szerint

Életkor (év)	FIÚK KÉZI SZORÍTÓERŐ MÉRÉSE (kg) LÁNYOK			
	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 16.5	16.5 <	< 13.0	13.0 <
8	< 17.0	17.0 <	< 13.5	13.5 <
9	< 17.5	17.5 <	< 14.0	14.0 <
10	< 18.0	18.0 <	< 14.5	14.5 <
11	< 18.5	18.5 <	< 15.0	15.0 <
12	< 19.0	19.0 <	< 15.5	15.5 <
13	< 20.0	20.0 <	< 16.0	16.0 <
14	< 23.5	23.5 <	< 16.5	16.5 <
15	< 27.5	27.5 <	< 17.5	17.5 <
16	< 32.0	32.0 <	< 19.5	19.5 <
17	< 35.5	35.5 <	< 22.0	22.0 <
18	< 38.0	38.0 <	< 25.5	25.5 <

A helyből távolugrás teszt zónahatárai nemek és életkorcsoportok szerinti bontásban

Életkor (év)	FIÚK Helyből távolugrás teszt (cm) LÁNYOK			
	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 113	113 <	< 110	110 <
8	< 118	118 <	< 115	115 <
9	< 123	123 <	< 120	120 <
10	< 128	128 <	< 125	125 <
11	< 135	135 <	< 130	130 <
12	< 148	148 <	< 133	133 <
13	< 160	160 <	< 135	135 <
14	< 171	17 1 <	< 137	137 <
15	< 180	180 <	< 139	139 <
16	< 188	188 <	< 140	140 <
17	< 195	195 <	< 141	141 <
18	< 201	201 <	< 142	142 <

Hajlékonysági profil

A hajlékonysági teszt zónahatárai nemek és életkorcsoportok szerinti bontásban

Életkor (év)	FIÚK Hajlékonysági teszt (cm) LÁNYOK			
	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna	Fejlesztés szükséges	Egészségzóna
7	< 20.0	20.0 <	< 23.0	23.0 <
8	< 20.0	20.0 <	< 23.0	23.0 <
9	< 20.0	20.0 <	< 23.0	23.0 <
10	< 20.0	20.0 <	< 23.0	23.0 <
11	< 20.0	20.0 <	< 25.0	25.0 <

12	< 20.0	20.0 <	< 25.0	25.0 <
13	< 20.0	20.0 <	< 25.0	25.0 <
14	< 20.0	20.0 <	< 25.0	25.0 <
15	< 20.0	20.0 <	< 31.0	31.0 <
16	< 20.0	20.0 <	< 31.0	31.0 <
17	< 20.0	20.0 <	< 31.0	31.0 <
18	< 20.0	20.0 <	< 31.0	31.0 <

7. *A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei*

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezését az anyagi lehetőségek figyelembe vételével valósítjuk meg.

A biztos alapozásra fektetjük a hangsúlyt: az olvasás, az írás, a számolás, idegen nyelv és a beszédkészség fejlesztésére.

Az egységes alaptevékenységet osztályszerkezetben végezzük, a választható tevékenységet tagozati vagy iskolai szinten szervezzük.

Csoportbontások esetén egy jobb (tehetséggondozó jellegű) csoportra és egy gyengébb (felzárkóztató jellegű) csoportra bontjuk az osztályt.

A csoportbontás legalapvetőbb szempontja a képesség szerinti bontás, de a magas osztálylétszám is indokolhatja.

Lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelv, matematika, magyar, informatika tantárgyat valamint azt a tantárgyat, amely csoportbontásban való tanítása a tantestület szerint indokolt és ezt az anyagi lehetőségek is megengedik

Egyéb csoportbontások esetében a szaktanárok a létszámadatok és az órarend figyelembe vételével döntenek a csoportba sorolásról. (A tanulócsoportok minimális létszáma 8 fő.)

Testnevelés tantárgyból a csoportbontás nemek szerint történik.

A napközis és tanulószobai csoportokat elsősorban az igények szerint szervezzük. Ha az osztályfőnök úgy ítéli meg, hogy a tanuló fejlesztéséhez szükséges ez a

foglalkozás, akkor kezdeményezzük a gyermekvédelmi hatóságnál a kötelezővé tételt.

A nem kötelező és tanórán kívüli foglalkozások csoportjait úgy kell kialakítani, hogy a tanuló leterheltsége ne veszélyeztesse alapfeladatának elvégzésében.

Tanórán kívüli foglakozások szervezésének elvei, feltételei :

Iskolánk két tanítási nyelvű képzést is folytat, így a választható órakeret terhére tervezhető órákat a két tanítási nyelvű oktatás többlet óráira használjuk fel. Erről a szülőket a beiratkozáskor tájékoztatjuk. A beiratkozással a szülő elfogadja, hogy gyermeke a két tanítási nyelvű képzésben vesz részt a kötelezően választandó tanórákon.

Tanulóink a kötelező tanórai foglalkozásokon történő részvétel mellett természetesen egyéb, választható (nem tanórai) foglalkozásokon is bővíthetik tudásukat.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a 14. életévét eléri, a gyermekével közösen gyakorolja. A tanuló szülőjével egyetértésben egy jelentkezési lapot tölt ki, amelyen megjelöli a választani kívánt tantárgyat, illetve nyilatkozik arról, hogy a nem kötelező tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

Ha a tanulót felvették a nem kötelező tanítási órára, az számára kötelezővé válik, s az értékelés, mulasztás, magasabb évfolyamra lépés tekintetében a kötelező órákra vonatkozó szabályok érvényesülnek.

Iskolánk minden évben elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak.

A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét. A tájékoztató tartalmazza: a választható tantárgyak körét, illetve, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja tanítani.

Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán szeretne részt venni.

Az iskolába újonnan beiratkozott tanulók, illetve a szülők a beiratkozáskor írásban adhatják le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntést az iskola főigazgatójának. A jelentkezés módosítása indokolt esetben a főigazgató egyetértésével lehetséges, legfeljebb az előző tanév utolsó tanítási napjáig. A

tanuló a tanév során egy alkalommal a főigazgató engedélyével módosíthatja választását.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezésének elvei a következők:

- adjunk lehetőséget tanulóinknak személyiségük sokoldalú fejlesztésére
- elégítsük ki a tanulók speciális érdeklődését is
- teljesíthessük a társadalomnak az iskolával szembeni elvárásait (főként a mikrokörnyezeti elvárásokat)
- modern korunk tudományos vívmányait is nyomon követhessék tanulóink
- lehetőséget adunk arra is, hogy tanulóink megismerhessék nemzeti és európai hagyományainkat
- elégítsük ki a tanulók mozgásigényét
- tanulóink megmutathassák tehetségüket a kötelező tanórák keretein kívül is.

A nem tanórai foglalkozásokat a következő szempontok és lehetőségek figyelembevételével szervezzük:

- Milyen órakeretet engedélyez erre a törvény
- Tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével.
- Biztosított legyen a személyi, a tárgyi és az eszközrendszer a képzés teljes idejére;
- A tanulóink körében milyen foglalkozások iránt mutatkozik érdeklődés.
- A szülők körében milyen igények fogalmazódtak meg.

A tanulók által szabadon választható foglalkozások minimális és maximális létszámát minden évben a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg.

Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a foglalkozás vezetésére.

A tanév során a tanítás és tanulás szervezésében a gyermekek érdeke, az alaptevékenység hatékonysága a meghatározó tényező.

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezése a két tanítási nyelvű oktatásban

Iskolánk két tanítási nyelvű képzést folytat, így a választható órakeret terhére tervezhető órákat a két tanítási nyelvű oktatás többlet óráira használjuk fel. Erről a szülőket a beiratkozáskor tájékoztatjuk. A beiratkozással a szülő elfogadja, hogy gyermeke a két tanítási nyelvű képzésben vesz részt a kötelezően választandó tanórákon.

A két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvtanulás, illetve az idegen nyelven tanult tantárgyak (a készségtantárgyakon kívül) tanítása első osztálytól felmenő rendszerben csoportbontásban zajlik. Két tanítási nyelvű képzésben tanulók az angol nyelvet és az angolul tanult tantárgyakat a két tanítási nyelvű oktatás irányelvei alapján csoportbontásban tanulják. Az első osztályban jelentkezéskor a csoportok kialakításánál csak a nemek arányát vesszük figyelembe, a csoportok kialakítása véletlenszerűen történik.
5. évfolyamtól az angol nyelvi csoportok kialakítása során törekszünk arra, hogy minél homogénebb csoportkialakítás valósuljon meg, ezzel segítve a felzárkóztatást, a tehetséggondozást, az egyéni előrehaladás esélyeit.

Csoportba sorolás szempontjai 5. évfolyamtól:

- a szintfelmérő vizsga eredménye
- a szaktanár véleménye
- az előző évek eredményei

A 4. évfolyamon tartott vizsgák az angolórákon, illetve az angolul tanított tantárgyak szókincsére alapozva mérik a tanuló addig elsajátított angol nyelvi tudásának a mértékét. Mind a szóbeli, mind az írásbeli vizsgák eredményét figyelembe vesszük a felsős nyelvi csoportok kialakítása során. A felsős angol nyelvi csoportok kialakítása során törekszünk arra, hogy minél homogénebb csoportkialakítás valósuljon meg, ami mind a felzárkóztatásban mind a tehetséggondozásban hosszú távon növeli a tanítás-tanulás hatékonyságát és az

egyéni előrehaladás esélyeit. A felsős nyelvi csoportok kialakítására az adott szaktanár tesz javaslatot a tanuló tanévközi teljesítményét is figyelembe véve. A kialakított felsős nyelvi csoportok „átjárhatóak”, lehetőség van a csoportok közötti mozgásra mindkét irányban.

II. Tantervek

Az intézmény helyi tanterve

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek szerint folyik az oktatás.

Tanév/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021	K	NAT	NAT	NAT	K	NAT	NAT	NAT
2021/2022	K	K	NAT	NAT	K	K	NAT	NAT
2022/2023	K	K	K	NAT	K	K	K	NAT
2023/2024	K	K	K	K	K	K	K	K
2024/2025	K	K	K	K	K	K	K	K

K = A kerettantervnek megfelelően felülvizsgált helyi tanterv (2020)
NAT = A 2020.évi törvénymódosítás és a NAT 2020 alapján felülvizsgált helyi tanterv

Az 5/2020. (I.31.) kormányrendelet alapján elkészített helyi tanterv először a 2020/2021. tanévben, 2020. szeptember 1-jétől kerül bevezetésre felmenő rendszerben az első és az ötödik évfolyamtól.

A választott kerettanterv megnevezése

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.

Kerettanterv 1. sz. melléklete: „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” valamint

Kerettanterv 2. sz. melléklete: „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”

A hittanoktatás a Zsinat által elfogadott református hittanoktatási kerettanterv alapján /Htv. 2§./. Az iskola rendelkezik a RPI támogató szakvéleményével.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	

Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	**Változat**
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Hit és erkölcstan	RPI alapján

2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

- Idegen nyelv 1-4. évfolyam 1 óra
- Digitális kultúra 1-5. évfolyam 1 óra
- Magyar nyelv és irodalom 3-4. évfolyam 1 óra
- Idegen nyelv 5-8. évfolyam 1 óra
- Matematika 6-8. évfolyam 1 óra
- Magyar nyelv és irodalom 7. évfolyam 1 óra

A fent megnevezett tantárgyaknál új tananyag nem kerül bevezetésre, a többletórák célja a tananyag mélyítése, gyakorlása, ismétlése.

A tanítási órák időtartama a 2017/2018.tanévtől kezdődően 40 perc lesz, így a kerttantervben meghatározott tananyagot a 40 perces órák keretében kell a pedagógusoknak elsajátíttatniuk a tanulókkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	1	1	1	3
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
TechnikaÉletvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**26**	**26**	**26**	**29**

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+1	2	2
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1			
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1

Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	**30**	**29**	**32,5**	**31,5**

Iskolánk a hatodik évfolyamon választható a ***Hon- és népismeret*** tantárgyat tanítja

Szabadon választható órakeret 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Magyar nyelv és irodalom			**+1**	**+1**
Idegen nyelvek	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**
Digitális kultúra	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**2**	**2**	**3**	**3**
Szabadon választható órakeret 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom			**+1**	
Idegen nyelvek	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**
Matematika		**+1**	**+1**	**+1**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**3**	**2**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**1**	**2**	**3**	**2**

Megjegyzés: a NAT [9.§ (1). a.] szerint a hittan tantárgy óraszámai nem számítanak bele az órakeretekbe.

A hittan oktatását a hit- és erkölcstan tantárgy keretében a rendelkezésre álló órakereten felül heti +1 órában, az egyházi ének tantárgyat 4. és 5. osztályban heti +1 órában tanítjuk.

1995. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ

KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE alapján

31.§ Református köznevelési intézményben:

(1) A Nemzeti alaptanterv, illetve a kerettanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályokban megfogalmazott „hitoktatás tantárgy” a hit- és erkölcstan és az egyházi ének tantárgy keretében valósul meg. Ezen tantárgyak óraszáma nem vehető figyelembe a tanuló kötelező és választható óraszámának napi és heti összegzésekor.

(2) Az 1-13. évfolyamon a hit- és erkölcstan tantárgy oktatása tanrendbe iktatottan, legalább heti 2 órában kötelező, azok nem pótolhatóak, illetve nem vonhatók össze áhítattal, vagy más közösségi alkalommal.

(3) Az egyházi ének tantárgy iskolatípusonként legalább két évig (négy évfolyamos középiskola esetén legalább egy évig) rendes tantárgyként, tanrendbe

iktatottan – heti 1 órában – kötelező, más órával nem helyettesíthető és nem vonható össze. Foglalkoztatási szempontból az egyházi ének tantárgy tanítását a köznevelési intézmény pedagógiai programja – a fenntartóval egyetértve – a művészet műveltségterület részeként is meghatározhatja.

A Magyarországi Református Egyház 1995. évi I. tv. 20 §. (5.) bek. alapján: A társfelekezetek hit- és erkölcstan tantervére nem terjed ki a református köznevelési intézmény illetve fenntartójának a pedagógiai program elfogadásával, jóváhagyásával kapcsolatos jogköre. A társfelekezet hit- és erkölcstan tanterve a szülők törvényes jogának biztosítása érdekében szerepel az intézmény helyi tantervében, a társfelekezetek által rendelkezésre bocsátott formában.

A Magyarországi Református Egyház saját belső törvényei értelmében a hit- és erkölcstan oktatást a Magyar Katolikus Egyház, Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. szeptember 20-i megállapodása szerint biztosítja: az aláíró egyházakhoz tartozó felekezetű gyermekek számára a saját felekezetük szerinti hit- és erkölcstanoktatást szervezi meg. Hasonló megállapodás a Baptista Egyházzal is született.

Ennek értelmében a baptista tanulók részére – a szülők igénye szerint – a baptista Bibliaismeret tantárgy oktatását biztosítani kell.

- https://www.reformatus.hu/mutat/tortenelmi-kereszteny-egyhazak-megallapodasa-ahitoktatasrol/
- http://hbaid.org/adat/tartalom/1168/fajlok/reformatus_baptista_megallapodas_2017.pdf)

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő **kerettantervnek megfelelően felülvizsgált helyi tanterv (2020)**

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára
- Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

Óraháló a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő módosított nemzeti alaptantervhez

Tantárgyi órák, tervezhető és választható órák az 1-8. évfolyamon A különböző tantárgyak óraszámait évfolyamonként a kerettanterv előírásainak megfelelően az iskola sajátosságait, céljait szem előtt tartva alakítottuk ki. A tanórán kívüli órakeret felosztása évenként a tanulók igényeinek megfelelően a tantestület döntése alapján változhat.

A hon- és népismeret tantárgy a felső tagozat *bármelyik évfolyamán választható.*

A dráma és színház a felső tagozat *valamely* évfolyamán kötelezően választandó.

A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgy szervezése megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is.

A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti.

A 7-8. évfolyamon a természettudományos tantárgyakat továbbra is diszciplinárisan tanítjuk. nem élünk az integrált oktatás lehetőségével.

A NAT [9.§ (1). a.] szerint a hittan tantárgy óraszámai nem számítanak bele az órakeretekbe.

A hittan oktatását a hit- és erkölcstan tantárgy keretében a rendelkezésre álló órakereten felül heti +1 órában, az egyházi ének tantárgyat 4. és 5. osztályban heti +1 órában tanítjuk.

Az egyházi fenntartású iskolákban a tanulók napi és heti maximális terhelésével összefüggésben meghatározottak alkalmazásakor fontos szabály tehát, hogy továbbra is *figyelmen kívül kell hagyni az egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgy óraszámát.*

Az egyes tantárgyak évfolyamokra lebontott óraszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatban pedig a szabadon tervezhető órák szerepelnek.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5	1	5	1	4		4		3		3	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcstan																
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1,5		1,5	
Fizika													1,5		1,5	
Biológia													1,5		1,5	
Földrajz													1,5		1,5	
Első élő idegen nyelv							2		3	1	3	1	3	1	3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra	2				1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Egyházi ének							1		1							
Hittan egyházi intézményben	2		2		2		2		2		2		2		2	
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**23**	**1**	**21**	**1**	**21**	**2**	**22**	**2**	**26**	**1**	**25**	**2**	**27**	**2**	**27**	**2**
Összesített óraszám	**24**		**22**		**23**		**24**		**27**		**27**		**29**		**29**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	
nal növelt óraszám	25		25		25		27		30		29		29		31	

Szabadon választható órakeret 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Magyar nyelv és irodalom			**+1**	**+1**
Matematika	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**
Digitális kultúra	**+1**	**+1**		
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**2**	**2**	**2**	**2**

Szabadon választható órakeret 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Első élő idegen nyelv	**+1**	**+1**	**+1**	
Matematika			**+1**	**+1**
Hon-és népismeret		**+1**		
Dráma és színház				**+1**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**1**	**2**	**2**	**2**

Az általános tanterv óraszámai a **2020/2021.tanévtől**

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Matematika	5	5	5	5
Első élő idegen nyelv				2
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Tényleges órakeret Hit- és erkölcstannal, egyházi énekkel növelt órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4
Első élő idegen nyelv	4	4	4	3
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Hon-és népismeret		1		
Dráma és színház				1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Kötelező alapóraszám	**27**	**26**	**28**	**28**
Maximális órakeret	**28**	**28**	**30**	**30**
Egyházi intézmény órakerete	**2**	**1**	**1**	**1**
Összesített óraszám	**30**	**29**	**31**	**31**

Két tanítási nyelvű osztályok óraterve a 2019/2020.tanévtől

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Óraterveink és tantervünk összehasonlításakor arra törekedtünk, hogy a törvényi előírásokat betartva a speciális angol nyelvi képzés mellett kellő hangsúlyt és időkeretet kapjon minden más művelődési terület. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető, valamint a NAT által

biztosított két tanítási nyelvű oktatásra fordítható órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	4+1	4+1	4+1	4+1
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Két tanítási nyelvű órakeret	**4**	**4**	**4**	**4**
Rendelkezésre álló órakeret	**30**	**30**	**30**	**31**

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	4+1	4+1	4+1	4+1
Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+1	2	2
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			2	1+1
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének	1			
Hon- és népismeret		1		
Dráma és színház				1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Két tanítási nyelvű órakeret	**4**	**4**	**4**	**4**
Rendelkezésre álló órakeret	**32**	**32**	**34,5**	**33,5**

A sárga mezők az angol nyelven tanított tantárgyakat, azok óraszámát, valamint az évfolyamot mutatják, ahol a tantárgy oktatása angol nyelven történik.

Az anyanyelvi tanárok feladatai:

- a tantárgyfelosztás szerint a célnyelven folyó társalgás óra megtartása,
- lehetőség szerint a tantárgyfelosztás szerinti célnyelv oktatása,
- megfelelő végzettség esetén a választott célnyelven oktatott tantárgy oktatása,
- lehetőség szerint a tanórán kívüli célnyelven folyó foglalkozások megtartásában való részvétel,
- iskolai rendezvényeken való részvétel,

- az iskolánkban pedagógus munkakörben alkalmazottakra vonatkozó, a munkaköri leírásban foglalt egyéb feladatok.

Célnyelvi és célnyelven tanított tantárgyak óraszáma

Az általános iskolában évfolyamonként:

1-2. osztály: heti 4 óra célnyelv (angol)
heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár)
heti 1 óra ének,
heti 2 óra vizuális kultúra,
heti 1 óra technika.

3-4. osztály: heti 4 óra célnyelv
heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár)
heti 1 óra környezetismeret,
heti 1 óra ének,
heti 1 óra technika és tervezés.

5-6. osztály : heti 4 óra célnyelv
heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár)
heti 1 óra célnyelvi civilizáció,
heti 2 óra természettudomány
heti 1 óra digitális kultúra

7-8. osztály: heti 4 óra célnyelv,
heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár)
heti 1 óra célnyelvi civilizáció,
heti 1 óra digitális kultúra
heti 1,5 óra földrajz.

Az 1-4. évfolyamokon az ének-zene tantárgyat heti 1 órában oktatjuk célnyelven a másik óra oktatása pedig magyar nyelven történik.

A két tanítási nyelvű osztályok óraterve 2020/2021.tanév

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat vannak bejegyezve.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5	1	4		4		3		3	
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcstan																
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1	1	2	
Fizika													1,5		1,5	
Biológia													2		1	
Földrajz													1,5		1,5	
Első élő idegen nyelv	2	2	2	2	2	2	2	1	3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház										1						
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1	1	1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	

Szabadon választható órakeret 1-4. évfolyam				
Tantárgyak	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Első élő idegen nyelv	**+2**	**+2**	**+2**	**+1**
Magyar nyelv és irodalom				**+1**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**2**	**2**	**2**	**2**

Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6
Első élő idegen nyelv	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Két tanítási nyelvű órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Egyházi intézmények hitoktatása	**1**	**1**	**1**	**2**
Összesített óraszám	**27**	**27**	**27**	**29**

A 2020/2021. tanévtől a Nat módosulása miatt a két tanítási nyelvű általános iskola nyelvi fejlesztési céljait az első három évfolyamon heti négy (évi 144), a felsőbb évfolyamokon heti öt (évi 180) órában kell teljesíteni.

A Nemzeti alaptanterv rendelkezése alapján a két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a táblázatban egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest ***legfeljebb két tanítási órával*** *emelkedhet, ezért a heti megfelelő óraszám biztosításához a szabadon tervezhető órakeretből 1-3. évfolyamon heti 2 órát, a 4. évfolyamon pedig heti 1 órát az első élő idegen nyelv oktatására kell fordítanunk.*

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Első élő idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2
Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			2	2
Biológia			2	2
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1			
Dráma és színház	1			1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezett órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális óraszám	**28**	**28**	**30**	**30**
Két tanítási nyelvű órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Hit-és erkölcstan,egyházi ének egyházi intézményben	**2**	**1**	**1**	**1**
Összes tervezett óraszám	**32**	**31**	**33**	**33**

A sárga mezők az angol nyelven tanított tantárgyakat, azok óraszámát, valamint az évfolyamot mutatják, ahol a tantárgy oktatása angol nyelven történik.

Szabadon választható órakeret 5-8. évfolyam				
Tantárgyak	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Matematika			**+1**	**+1**
Kémia			**+1**	
Biológia				**+1**
Hon-és népismeret		**+1**		
Dráma és színház				+**1**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Szabadon tervezhető órakeretből felhasznált	**1**	**2**	**2**	**2**

A 2020/2021. tanévtől a Nat módosulása miatt a két tanítási nyelvű általános iskola nyelvi fejlesztési céljait az első három évfolyamon heti négy (évi 144), a felsőbb évfolyamokon heti öt (évi 180) órában kell teljesíteni.

A 2020/2021. tanévtől a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai oktatáshoz dokumentum úgy rendelkezik, hogy:

A két tanítási nyelvű oktatásban **anyanyelvi lektor is részt vehet,** aki kiemelkedő szerepet játszik a tanulók mindennapi szóhasználatának, kommunikációs készségének, valamint kommunikációs stratégiáinak kialakításában és fejlesztésében.
Jelenléte segíti az autentikus kommunikációs helyzetek kialakulását, a tanulók hozzászoknak ahhoz, hogy olyan embereket is meg kell érteniük, akik csak a célnyelvet beszélik.
Az anyanyelvi lektor feladata elsősorban a kommunikációs készségek fejlesztése, de meghatározó szerepe van a kultúraközvetítés, az interkulturális kompetencia fejlesztésében is.

Célnyelvi és célnyelven tanított tantárgyak óraszáma

Az általános iskolában évfolyamonként:

1-2. osztály: heti 4 óra célnyelv (angol), heti 1 óra ének, heti 1 óra vizuális kultúra,
heti 1 óra technika és tervezés.

3. osztály: heti 4 óra célnyelv, heti 1 óra környezetismeret, heti 1 óra ének, heti 1 óra technika és tervezés.

4. osztály: heti 4 óra célnyelv, heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár) heti 1 óra környezetismeret, heti 1 óra ének, heti 1 óra technika és tervezés.

5-6. osztály : heti 4 óra célnyelv , heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár) heti 1 óra célnyelvi civilizáció, heti 2 óra természettudomány heti 1 óra digitális kultúra

7-8. osztály: heti 4 óra célnyelv, heti 1 óra társalgás (anyanyelvi tanár) heti 1 óra célnyelvi civilizáció, heti 1 óra digitális kultúra heti 1,5 óra földrajz

Az 1-4. évfolyamokon az ének-zene tantárgyat heti 1 órában oktatjuk célnyelven a másik óra oktatása pedig magyar nyelven történik.

A NAT műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében2020

Alsó tagozat

A NAT műveltségi területei	*Tantárgyak*
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Matematika	Matematika
Idegen nyelv	Első élő idegen nyelv
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret
Etika/ Hit-és erkölcstan	Hit-és erkölcstan
Művészetek	Ének-zene
Művészetek	Vizuális kultúra
Technológia	Technika és tervezés
Technológia	Digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés

A NAT műveltségterületeinek megjelenése az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszerében 2020

A NAT műveltségi területei	*Tantárgyak*
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelv	Első élő idegen nyelv
Matematika	Matematika
Történelem és állampolgári	Történelem
ismeretek	Állampolgári ismeretek
	Hon- és népismeret
Etika/Hit- és erkölcstan	Hit- és erkölcstan
Természettudomány és földrajz	Természettudomány
	Fizika
	Biológia
	Kémia

	Földrajz
Művészetek	Dráma és színház
	Ének-zene
	Vizuális kultúra
Technológia	Technika és tervezés
	Digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés
Közösségi nevelés	Osztályfőnöki

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A nevelés-oktatás alapvető értékei és emberképe

A Nemzeti alaptantervben fontosnak tartott értékek a Magyarország Alaptörvényében meghatározott etikai elvekre, az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, A Gyermekek Jogairól Szóló Egyezményben, valamint a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben megfogalmazott értékekre támaszkodnak.

Az alapvető emberi értékek (becsületesség, igazságosság, empátia, önbecsülés, továbbá az élet, az emberi méltóság, az emberi teljesítmény és munka tisztelete), a társadalmi értékek (szabadság, demokrácia; a család mint közösség; az anyanyelv és a nemzeti kultúra; a nemzeti hagyományok és identitás ápolása; a társadalmat alkotó csoportok nyelve, kultúrája, identitása; a kulturális tolerancia, a szolidaritás, a felelősségvállalás és az emberi jogok) és a környezeti fenntarthatóság az egyén integritásának és a közösség kohéziójának alapját alkotják.

A nemzeti köznevelés egyenlő mértékben támogatja minden tanuló értelmi, szocio-emocionális, erkölcsi és fizikai fejlődését. Az iskolának alapvető feladata, hogy megteremtse a fejlődés megfelelő feltételeit minden tanuló számára.

Az iskola olyan értékrend kialakításához járul hozzá, amely megalapozza, hogy az egyén személyes boldogsága mellett értékesnek tekintse a társadalmi együttéléshez szükséges kötelezettségek teljesítését és a különböző társadalmi szerepek betöltését. A köznevelés célja és feladata az, hogy támogassa a fejlődő-kibontakozó egyént a harmonikus egyensúly megtalálásában az alábbi területeken:

– önmaga és mások elfogadása;

– autonómia megélése és közösségi felelősségvállalás;
– újító kezdeményezésre való nyitottság és bevált megoldások belátásra épülő alkalmazása;
– reflektív mérlegelés és aktív, cselekvő részvétel a különböző tevékenységekben.

Az iskolába lépő nemzedékek szocializációját a magyar, az európai és az emberiség kulturális hagyományainak együttes elfogadása alapozza meg. Az értékek széles spektrumát befogadó, ugyanakkor kritikus gondolkodású gyermekek és fiatalok úgy integrálódnak sikeresen a társadalomba, hogy újraértékelő és egyben értékteremtő egyénként hozzájárulnak társadalmi közösségük fenntartható kulturális és gazdasági fejlődéséhez.

A megfogalmazott nevelési célok irányt mutatnak a változásokat megvalósító cselekvési programok kidolgozásához a következő alapelvek figyelembevételével:

– a méltányosság elvének érvényesítése;
– a kiválóságra törekvés támogatása;
– a sikeres, autonóm tanulói szerep ösztönzése;
– a személyes integritás és kreativitás kibontakoztatása;
– a társadalomban szerepet vállaló aktív és tájékozott magatartás kialakulásának ösztönzése.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az 1-2. osztályban folyó munka, alapozó jellegű, mely a családi és óvodai nevelés eredményeire épül. Ez az alapfokú nevelés- oktatás bevezető szakasza, melyben fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvodai játékközpontú cselekvésekből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Az iskola teret ad a gyermek, játék és mozgás iránti vágyának, ugyanakkor fogékonnyá teszi a környezete megismerésére, a társas kapcsolatok, később a társadalom értékei iránt.

Feladatunk:

- fontos a pozitív, elfogadó, a tanulást megszerettető, motiváló hatású osztályközösség szervezése, kialakítása
- énkép, önismeret formálása
- képességek megismerése, a tanítás-tanulás folyamatában jártasságok, készségek, képességek fejlesztése, korszerű tanulásszervezési, differenciálási módszerekkel
- az alapkészségek, alapkompetenciák sikeres megalapozása, megerősítése, fejlesztése

- az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- a tanulási nehézségek szűrése, a felzárkóztatás, a fejlesztő munka megszervezése
- műveltségi területek tananyagának minél magasabb szintű elsajátíttatása
- a tanulás tanítása
- az életkornak megfelelő helyes tanulási szokások, technikák, kialakítása, elsajátíttatása, gyakoroltatása
- a közösségben folyó tanuláshoz szükséges értelmi, érzelmi tulajdonságok, kötelességtudat formálása
- az életkori sajátosságokhoz igazodó szokásrend, napirend kialakítása
- az iskolai közösség megismerése, helyes viselkedés, magatartási szabályok elfogadása, kötelesség-és felelősségtudat kialakítása
- egyéni bánásmóddal törekszünk az esélyegyenlőség lehetőségeinek megteremtésére.
- tehetséges tanulók fejlődésének segítése, számukra tehetséggondozó tevékenységek, versenyek szervezése, versenyeztetésük
- művészetek megszerettetése, az egészséges életmódra nevelés tanórákon és tanórákon kívüli tevékenységekkel.
- A környezettudatos magatartás formálása minden tevékenységben
- Hazafiságra nevelés, nemzeti hagyományaink, ünnepeink megismertetésével és iskolai ünnepeink közös megélésével

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Az alapfokú nevelés- oktatás kezdő szakasza/ 3-4. évfolyam/ is a gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre épít. Mintákat ad az ismeretszerzés lehetőségeire, a feladat-és problémamegoldó képesség fejlesztésével lerakja a tanulási stratégiák elemi szintjeit.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán erőteljesebbé, a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Feladatok:

- az 1-2. évfolyamon kialakult képességek, készségek továbbfejlesztése, a megszerzett tudástartalmak bővítése, továbbépítése
- tanulókhoz alkalmazkodó differenciált módszerek alkalmazása

- differenciált tanítás-tanulás folyamatában építeni kell a tanulók: belső motivációira, a cselekvő részvételükre, az előzetes ismereteikre valamint segíteni együttműködési képességeik fejlődését kooperatív tanulási technikák alkalmazásával
- a tanulók egyéni tanulási módszereinek megalapozása
- az önálló tanulás, önálló ismeretszerzés ösztönzése, gyakoroltatása
- az önellenőrzés technikáinak szokássá válása
- önállóság az osztályközösség életének szervezésében
- kreativitást igénylő tanulási helyzetek teremtése
- a tanulási helyzetek a tehetséges tanulók fejlesztéséhez is alkalmazkodjon
- a kulcskompetenciák hatékony fejlesztése
- tanulási attitűdök, motivációk formálása
- a művészetek befogadására, megszerettetésére való nevelés
- nemzettudat, hazafiság, hazaszeretet érzésének továbberősítése
- testi-lelki egészségre törekvés
- környezettudatos magatartás tevékeny betartása
- erőteljesebben motiváljuk a tanulmányi

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A kulcskompetenciák NAT 2020

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

4. A tanulás kompetenciái
5. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
6. A digitális kompetenciák
7. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
8. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
9. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
10. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

III. Alapkompetenciák

Magyarország köznevelési intézményei az alapfokú képzés első nevelési szakaszának alapozó négy évfolyamában az alapkompetenciák elsajátításának biztosításával teremtik meg a kulcskompetenciák fejlesztéséhez szükséges feltételeket úgy, hogy a fejlesztés nem zárul le ennek a szakasznak a végén. Az alapkompetenciák magukban foglalják azoknak a beszédhez, olvasáshoz, íráshoz, szövegértéshez, a mennyiségi, téri-vizuális és idői viszonyokban való tájékozódáshoz, valamint a mozgáshoz kapcsolódó ismereteknek, készségeknek és attitűdöknek a rendszerét, amelyek lehetővé teszik a használható tudás megszerzését. A tanuló ismeri a beszéd, olvasás, írás, szövegalkotás alapvető elemeit, tagolását, szerveződését és szabályait. Rendelkezik a számok nagyságának megállapításához, a mennyiségek becsléséhez és méréséhez, az azonosságok és különbségek felismeréséhez, valamint azoknak a hétköznapi élethelyzetekben történő alkalmazásához szükséges ismeretekkel. Birtokában van a formák és a saját test téri elhelyezkedésének meghatározásához, az irányok megadásához, valamint az események időtartamának becsléséhez szükséges ismereteknek. A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek az

információszerzéshez, a szövegértéshez és -alkotáshoz, valamint az egyes tudásterületek specifikus szókincsének adekvát használatához szükségesek. Képes a számok és mennyiségek világában, valamint a saját testreferenciájához kötött személyes és a tágabb térben és időben eligazodni, mozogni, illetve a különböző élethelyzetekben felismeri és végrehajtja az előbbi információkhoz kapcsolódó műveleteket és cselekvéseket. Mindezen tevékenységei során képes a digitális technológia lehetőségeinek alapszintű felhasználására.

A tanuló magabiztosan és nyitottan közelít a nyelvhez, és sokoldalúan használja azt az információszerzéshez, nyelvi közlések megértéséhez, vélemények, gondolatok kifejezéséhez, alkotómunkához, érveléshez, kapcsolatteremtéshez. Pozitívan viszonyul azokhoz a feladatokhoz és élethelyzetekhez, amelyekben számokkal és mennyiségekkel kapcsolatos döntéseket kell hoznia, illetve térben és időben kell tájékozódnia, mozognia.

1. A tanulás kompetenciái

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló tisztában van saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismer, tisztában van azok előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre. A tanuló tanulási célokat tűz ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tanulási terv szerint halad, a tervet követi, ellenőrzi és értékeli. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrzi, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában.

A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz. Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

2. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, kommunikációs szándékkal, folyamatosan és kölcsönösen olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését és

értelmezését teszi lehetővé. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg.

A tanuló ismeri anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem-nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezik az alapszókincs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Érti a beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét.

A tanuló helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t, hatékonyan teremt kapcsolatot és vesz részt interakciókban. Képes megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, alkalmazza a szövegtípusoknak megfelelő olvasási stratégiákat, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkot, valamint használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket.

A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveihez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre és érdeklődő azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre és kihasználja az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezésmódra.

3. ***A digitális kompetenciák***

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-Világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben tudja alkalmazni az iskolai

feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve, céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló ismeri a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismeri a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.

A tanuló készségszinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, a bemutatókészítő, az adatkezelő, az adatfeldolgozó, a grafikus-, hang-, videoszerkesztő, a böngésző- és a levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keres, gyűjt, tárol, feldolgozást végez, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremt, kommunikál és másokkal együttműködve dolgozik különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodik.

A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusan alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kihasználja azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározóak a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésére álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat.

A tanuló megismerkedik a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel, módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül elsajátítja azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték

jellemzőit, felismeri a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív és abduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit.

A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátít el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve felismeri az összefüggéseket, ismeri az együtt járás és az oksági viszonyok különbségét, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az IKT nyújtotta lehetőségeket is.

A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia bizonyos területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal és a fenntartható környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai életének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák
kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a szomatikus egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra.
A tanuló azonosítja saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a szomatikus, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Megérti a különböző társadalmakban és közegekben széleskörűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életpálya-tervezési információkat és támogatást. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és

a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására.
A tanuló megszervezi saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Megtervezi saját életpályáját, tanulási, életpálya- vagy jólléti célokat tűz ki, és belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendeket és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Társas helyzetekben felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végez különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat sajátít el.
A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének kialakítására, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó cselekvő, tevékeny, olyan testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra, az egészségügyi tudatosság és a környezet tisztelete.
Értékesnek tekinti az együttműködésre való törekvést, az asszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbéli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

6. Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló ezeknek a kompetenciáknak elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint elsajátítsa az esztétikai átélés és a művészi önkifejezés rekreációt támogató elemeit. A tanulók megtanulják értékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján tudják megvalósítani.
A tanuló ismeri az ország, a nemzet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Felismeri, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális termékek kifejezései miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok és művészeti produktumok milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához.
A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják a figurális és elvont gondolatok, tapasztalatok és érzések empátiával történő befogadását és kifejezését a művészetek és más kulturális kifejezésmódok széles körében. A készségek kiterjednek a kreatív tevékenységek lehetőségeinek felkutatására, a kreatív tevékenységekbe történő aktív bekapcsolódásra.

A tanuló értékesnek tartja a kiemelkedő feltalálók és művészek alkotásait, előadóművészetét, elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Kritikusan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezésmódja iránti nyitottság kialakítását, megőrzését, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létre hozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

A munka világához kapcsolódó kompetenciák fejlődése esetében a tanuló nyitottá válik a különböző munkakörökhöz tartozó szerepek betöltésére, növekvő mértékben jellemző lesz rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kidolgozása.
A tanuló olyan eltérő helyzeteket, eseményeket és lehetőségeket ismer és tapasztal meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai cselekvésekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások, felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.
A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz, továbbá az azokra való felkészülés érdekében egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejleszti. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készít, célokat tűz ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelezi, illetve, ha szükséges, új célokat keres.
A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitartó legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok megvalósításának részletes szabályai

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és a Nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv a

köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Nevelési céljaink

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.
A köznevelési intézmények kiemelt szerepet játszanak a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének előmozdításában, esztétikai érzékének fejlesztésében, valamint az ország kulturális, gazdasági fejlődésének és társadalmi kohéziójának biztosításában. Az iskolák ennek a felelősségnek a terhét a tanulókkal, a szülőkkel, a családokkal és a társadalmat alkotó más közösségekkel együtt hordozzák.
A társadalmi és a technológiai fejlődés gyors változása előre nehezen jósolható követelményeket támaszt a nevelés és oktatás területén. A munkakörök egyre gyorsabb ütemben változnak, valamint növekszik a magasabb szintű tudást, szakképesítést igénylő feladatok köre. Annak érdekében, hogy a tanulók képességeiknek megfelelően, a képességtartomány felső határát közelítően teljesítsenek, illetve munka erőpiaci esélyeik növekedjenek, ösztönzést és

támogatást kell kapniuk ahhoz, hogy középfokú tanulmányaikat sikeresen befejezzék. Fontos felismerniük azt, hogy egyéni céljaik megvalósítása során elengedhetetlen azoknak a társadalom szükségleteivel való összehangolása.
A Föld egészét érintő, országhatárokon túlmutató, összetett környezeti változások, mint például a klíma- és éghajlatváltozás, a környezetszennyezés, eddig ismeretlen kihívások elé állítják az emberiség egészét, és egyben szükségessé teszik, hogy a különböző nemzetek együttműködve találjanak új megoldásokat az ebből fakadó problémák enyhítésére. Az új feladatok megkövetelik, hogy a felnövekvő nemzedékek tagjai megismerjék a megoldások kimunkálásához szükséges tudományos modelleket és technológiákat.
A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végre hajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.
A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája,

ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló *mérlegelő gondolkodás*, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.
A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A személyiség fejlődését az alapozó és fejlesztő iskolaszakaszban azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezetet szervezünk a tanulók számára. Énképük és önismeretük gazdagodásához ezért olyan tanulási környezetet célszerű biztosítanunk, amely fokozza az őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot. A Nemzeti Alaptantervben megnevezett nevelési értékek abban az esetben épülnek

be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is aktív részeseivé válnak ezen értékek megnevezésének és azonosításának. Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját nevelésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Ennek érdekében a Nemzeti Alaptanterv területein a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a tanuló ember szempontjából közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes

feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni,

amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadtér" is. *A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.*

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végig gondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a

kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése. Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola főigazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

A kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos feladatok

- Az iskolai műveltég tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere. Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.
- A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képzi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása *és végre hajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.*

Nemzeti öntudatra, hazafiasságra nevelés

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola közösségének feladata, hogy az iskola mikrovilágában létrehozott feltételekkel megteremtse azokat a lehetőségeket, melyek megtapasztalásával a tanuló fel tud készülni a felnőtt élet szerepeire. Az iskola demokratikus működése modellként szolgál a tanulók számára, az osztályszintű döntések pedig színteret biztosítanak a demokratikus működés személyes, aktív megtapasztalásához. A tanulóknak az iskolai programokon való részvétellel és a lakókörnyezet vagy a település kulturális, hagyományőrző, környezetvédő vagy karitatív tevékenységeibe való iskolai szintű bekapcsolódással lehetőségük nyílik megtapasztalni a közösségi élmények identitást alakító hatásait. A nemzeti ünnepek megünneplése és a klasszikus európai értékek hangsúlyozása olyan lenyomatokat képezhetnek a tanuló személyiségében, amelyek későbbi döntéseit értékesen befolyásolják.
A tanuló megismeri Magyarország és a magyar nemzet, valamint Európa és az Európán kívüli világ történelmét, hagyományait, kultúráját; a hungarikumokat és a magyar vívmányokat; a tudományban, művészetekben, sportban és az élet egyéb területein elért eredményeket. Érti Magyarország helyét a világban és az Európai Unióban; kialakul és elmélyül benne a hazához való érzelmi kötődés, a hazaszeretet érzése. Megérti a demokratikus államforma és intézményrendszereinek jelentőségét és szerepét, ismereteket szerez az alapvető emberi jogi elvekről és gondolkodásról, elsajátítja az állampolgári jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat, illetve elkötelezetté válik az aktív állampolgárság gyakorlására.
A pedagógusok személyes példát mutatnak a demokratikus elvek alkalmazására, továbbá a nemzeti és európai identitás megélésére, valamint a nemzeti ünnepek és jelképek tiszteletére. Olyan helyzeteket teremtenek, melyekben a tanulók jártasságot szerezhetnek a közösség céljainak elérése érdekében tett erőfeszítések terén, a közösség érdekeinek védelmében, az eltérő vélemény tolerálásában, a saját álláspont védelmében, a többség döntésének elfogadásában, a véleményalkotás előtti tájékozódásban, az érvek meghallgatásában, valamint a vélemény és tény közötti különbség felismerésében is. A pedagógusok lehetőséget biztosítanak a vitakultúra megismerésére, az érvelés gyakorlására, valamint a konfliktushelyzetek kezelésére annak érdekében, hogy a tanulók minél nagyobb tudatossággal, tájékozottsággal és az aktív cselekvést szívesen vállalva tervezzék és gyakorolják felnőtt életük szerepeit.
A szülők jól tudják támogatni gyermekük fejlődését, ha törekednek arra, hogy a család mindennapi életében példát mutassanak, és gyermekük számára a demokratikus elvek alkalmazására, valamint a nemzeti és európai identitás megélésére alkalmas helyzeteket teremtsenek.

Testi és lelki egészségre nevelés

Családi életre nevelés

Az iskola közösségének feladata olyan nevelési feltételrendszer megteremtése, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló megismerje és iskolai keretek között gyakorolni kezdje azokat az életvezetési szokásokat, amelyek a testi-lelki egészség hosszú távú megőrzésének alapját képezik.
A tanuló támogatást kap abban, hogy

- az egészséges táplálkozás, a sport, a hobbik és a rekreáció lehetőségei mindennapi életének részeivé váljanak;
- tudatosítsa a prevenció és a korai felismerés fontosságát a betegségek hatékony megelőzése és kezelése érdekében;
- a lelki egészség területén olyan életre szóló szokásokat alakítson ki, amelyek elősegítik, hogy vállalni és kommunikálni tudja szükségleteit, olyan értékek és megküzdési készségek/képességek birtokában legyen, amelyekre támaszkodva tartózkodik a káros szenvedélyektől;
- képes legyen szeretetet adni és elfogadni, valamint nyitott legyen mások érzéseinek megértésére és figyelembevételére.

Cél, hogy **a tanuló** a konfliktushelyzetekben különféle megoldásokat tudjon mérlegelni, elsajátítsa a konfliktusok asszertív megoldási módjait és a krízishelyzetekre adható konstruktív válaszokat. A tanulóknak az egyes nevelési-oktatási szakaszokban olyan készségeket kell elsajátítaniuk, amelyek segítséget jelentenek számukra a nehéz élethelyzetekkel való megküzdés során.

A nevelési célok iránti elköteleződés hitelességének alapját képezi, ha a pedagógusok saját életvezetésükben is gondot fordítanak a fenti célok teljesülésére.
A pedagógusok feladata, hogy a tanulók életkori fejlődését figyelembe véve minél több olyan alkalmat teremtsenek, amely teret és időt biztosít a szabad mozgásra, az önismereti és társas készségek fejlesztésére, valamint a kreativitás kibontakozására. A pedagógiai eszköztár elengedhetetlen eleme legyen a fejlesztő értékelés kontextusában megvalósított ösztönzés, illetve a folyamatos, fejlődést segítő visszajelzés.
Az elköteleződés és a motiváció szintjét növeli, ha a pedagógusok lehetőséget keresnek és teremtenek **a családok**kal történő együttműködésre, valamint a **szülők**re, illetve a tanulót körülvevő családra is nagymértékben támaszkodnak a nevelési célok megvalósítása során.

Erkölcsi nevelés

Önismeret és a társas kultúra fejlesztésére nevelés

Az **iskola közösségének** feladata olyan nevelési, tanulási környezet megteremtése, melyben minden partner – a többi partnert tiszteletben tartva – nyíltan felvállalhatja saját értékeit, véleményét és céljait, valamint megismerheti másokéit.

A **tanuló** arra kap bátorítást, hogy társas környezetében kifejezze szükségleteit és érzelmeit. Az önkifejezés a társas visszajelzésekkel együtt hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló megismerje önmagát, lehetőségeit, erősségeit és korlátait. Értékesnek tekinti a pozitív önértékelés kialakítását és fenntartását, valamint különbséget tud tenni az elbizakodottság és az egészséges pozitív önértékelés között.

A **pedagógusoknak** e célok megvalósítása érdekében nagy hangsúlyt kell fektetniük a tanulók érzelmi intelligenciájának fejlesztésére, valamint a pozitív társas klímát biztosító olyan magatartásmódok kibontakozásának elősegítésére, mint az őszinteség, a becsületesség, az igazságosság, az együttérzés, a hűség, a megbocsátás és a méltányosság. Az emberi élet, az emberi méltóság és az emberi teljesítmény tiszteletének értékeit szem előtt tartva a pedagógusok saját hitelességükkel erősítik a követendő cselekvési mintákat. Fejlesztik a tanulók önismeretét, emberismeretét és önreflexióját, továbbá támogatják az egymás kölcsönös tiszteletén alapuló elfogadás gyakorlását. Ösztönzik a tanulók önmegfigyelését, erősségeik és fejleszthető tulajdonságaik felismerését, mások reális és alapos megismerését, a másokkal való azonosságok és különbözőségek felfedezését.

A nevelési-oktatási feladatok ellátásához nélkülözhetetlen, hogy a pedagógusok kezdeményezzék és támogassák a **szülők** részvételét az iskolával közös értékek erősítését célzó programok szervezésében, lebonyolításában.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

Az iskola közössége olyan szervezeti kultúrát alakít ki és fejleszt folyamatosan, amely biztosítja az együttműködést és a kölcsönös tiszteletadást támogató nevelés megvalósítását.

A tanuló megtanulja felismerni és önállóan követni az iskolai közösség életét meghatározó és a társadalmi csoportok működését szabályozó normákat. Megtanulja felismerni szerepét és kibontakozási lehetőségeit a csoportban. Képes arra, hogy segítséget kérjen és elfogadjon, illetve másnak segítséget nyújtson. Életkorának megfelelően saját döntéseket hoz, ezzel növeli önállóságát, felelősséget vállalva döntéseinek következményeiért. Megtanul kölcsönösségen és etikus magatartáson alapuló kapcsolatokat kiépíteni. A társas problémahelyzetekben – a problémák azonosításán túl – megoldási lehetőségeket keres, ötleteket fogalmaz meg, illetve mások ötleteit elismeri és mérlegeli. Elfogadja és tiszteletben tartja a szabályokat, elsajátítja a kialakult nézeteltérések, viták során alkalmazandó konfliktuskezelési módszereket.

A pedagógusok a nevelőtestületen belüli együttműködésük által modellt nyújtanak, továbbá segítik a tanulókat a közös tevékenységekre épülő és a kölcsönös tiszteletadáson nyugvó társas kapcsolatok kialakításában. A nevelés-oktatás során előnyben részesítik a tanulói kooperációt lehetővé tevő munkaformákat, módszereket. A tanulókat ösztönzik a közös megoldások keresésére, a szociális érzékenységre, az alkalmazkodásra, a felelősség megosztásra, illetve a másokért való felelősségvállalásra, a toleranciára és egymás kölcsönös tiszteletére.
Teret kell biztosítani **a szülők**nek, különösen az intézményi szintű és intézményen túlmutató segítő és szabadidős tevékenységek szervezésében való közreműködésre, példát nyújtva ezzel a tanulók számára is. A szülők részvételének ösztönzésével törekedni kell a szülők és az iskola lehetőség szerint szorosabb és hatékonyabb együttműködésének kialakítására.

Médiatudatosságra nevelés

Az iskola közössége ösztönző környezetet és lehetőségeket teremt arra, hogy a tanulók szóban és írásban, hagyományos, alternatív és infokommunikációs csatornákat, eszközöket felhasználva, anyanyelven és idegen nyelven, változatos beszédhelyzetekben, hatékonyan és etikus módon kommunikáljanak egymással, valamint az iskolán belüli és iskolán kívüli közösségek tagjaival.
A tanuló motiválttá válik arra, hogy az iskola által teremtett és egyéb élethelyzetekben anyanyelvén és idegen nyelven is egyre pontosabban és árnyaltabban, egyre gazdagodó szókinccsel fejezze ki magát. Véleményét egyértelműen, hitelesen és udvariasan, a másik nézőpontját tiszteletben tartva fejti ki, álláspontját hatékonyan és meggyőzően, tényekkel támasztja alá. Kommunikációja során felismeri a hiteles forrásokat és a fontos információkat, azokat relevancia és hasznosság szempontjából szelektálja, valamint betartja etikus használatuk alapelveit.
A pedagógus választékos kommunikációjával példát mutat, valamint közlései és kommunikációs visszajelzései segítségével folyamatosan formálja a tanulók anyanyelvi öntudatát, ezáltal növeli egyéni nyelvhasználói felelősségtudatukat, továbbá ösztönzi saját kommunikációjukat érintő önreflexiójukat. Folyamatosan lépést tart az infokommunikációs fejlődéssel, fejleszti digitális kompetenciáit, és rendszeresen használ digitális eszközöket a nevelés-oktatás folyamatában.
A szülők és az iskola közös feladata, hogy a tanulók hatékony, hiteles és etikus kommunikációjának kialakulását támogassák, így a kommunikációs kultúrára és a médiahasználatra nevelés során törekedniük kell a partnerség megvalósítására; különösen a média és az internet tartalmainak befogadásával és a digitális eszközhasználat alkalmazásával kapcsolatos felelősségtudat megteremtésében, valamint a függőségek kialakulásának megelőzésében.

A tanulás tanítása

Pályaorientáció

Az iskola a tanulás tanítását a tanítási folyamat során mindvégig – a pedagógiai programban megfogalmazott tanulási céloknak, a tanulói csoportoknak és az egyéni tanulói igényeknek megfelelően, a tantárgyi kereteken belül – intézményi szinten tervezi. Az életpálya-tervezést, a pályaorientációt az életkori sajátosságokhoz illeszkedve, széles körű információk, tapasztalatok biztosításával támogatja.
A tanuló megismeri a számára legcélravezetőbb tanulási utakat, kialakítja a saját maga számára leghatékonyabb és élményt adó tanulási szokásokat. Önállóan kezdeményezett tanulással fenn tudja tartani kíváncsiságát, tudásvágyát, belső igényéből fakadóan fejleszteni tudja önmagát, életkorához illeszkedően növekvő felelősséget vállal saját tanulásáért, reflektál annak eredményeire, miközben saját tudásáról és tanulásáról egyre több ismeretet és tapasztalatot szerez. Tanulási, életpályát érintő és érzelmi jólléti célokat tűz ki, azok elérése érdekében erősségeire támaszkodva fejleszti készségeit, képességeit és tehetségét. Képessé válik a továbbtanulással, az életpálya-választással kapcsolatos, érveken alapuló döntések meghozatalára, valamint felismeri, ha a munkaerőpiaci változások miatt módosítania kell eredeti elképzeléseit, és a helyzethez illően alkalmazkodik, azaz reziliens.
A pedagógusok támogatják a tanulókat az életkoruknak, céljaiknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő tanulási utak kialakításában, hatékony tanulási módszerek elsajátításában, begyakorlásában. Támogatást nyújtanak a tanulóknak abban, hogy fejlesszék készségeiket, és ösztönzik őket, hogy értékesnek tekintsék a kezdeményezőkészséget, a vállalkozói szellemet, a kihívásokkal való szembenézést, a kreativitást, a sokoldalúságot, az önálló munkára való és az együttműködési képességet egyaránt. Erősítik az aktivitást, a kitartást, az önfegyelmet, a bátorságot, a felelősségvállalást, támogatják a hibák belátásából következő tanulást, továbbá a változásokhoz és a változó szerepekhez való alkalmazkodás képességét, a minőség iránti igényt, a kiválóságra törekvést, az optimizmust, valamint a jövőbe vetett hitet. A pedagógus folyamatos szakmai fejlődésével és igényességével hiteles példát mutat az élethosszig tartó tanulásra mint a megújulás és a fejlődés lehetőségére.
A szülők az iskolával összhangban támogatják a tanulók önálló tanulási stratégiáinak kialakítását és fejlődését. A szülők segítségével a tanulók ismereteket szerezhetnek az alkalmazotti és vállalkozói szerepekről, feladatokról és azok jelentőségéről a munka világában. A szülői bevonódás – a szülő és az iskola együttműködésében – támogathatja az iskolai életpálya-tervezési és pályaorientációs tevékenységet.

A fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés

Az iskola közössége alapdokumentumaiban szabályozza a fenntarthatósággal és a környezettudatossággal kapcsolatos feladatait. Kitér a társadalmi, a kulturális, a globális és a környezeti felelősség kialakításának helyi sajátosságaira. E célokat intézményi szintű projektnapok és témahét szervezésével, a tanulók együttműködését és aktivitását igénylő gyűjtésekkel, regionális, országos és nemzetközi programokba való bekapcsolódással valósítja meg, így támogatva a tanulókat a természeti és épített környezettel, valamint közösségeink jövőjével kapcsolatos felelősségérzetük kialakításában.
A tanuló megismeri azokat a feltételrendszereket, amelyek alapvető fontosságúak a múlt és a jelen értékeinek megőrzése érdekében, illetve azt, hogy milyen folyamatok alakítják a jövőt, s hogy azokban milyen személyes szerepe lehet. Ismeretekre és tapasztalatokra tesz szert arról, hogy a fenntartható fejlődés problémakörében melyek a bolygó egészét érintő kérdések, és milyen feladatok várnak megoldásra hazánk vonatkozásában. Ezáltal képessé válik arra, hogy felismerje, miként járulhat hozzá egyénileg a természeti és az épített környezet megőrzéséhez és fejlődéséhez.
A pedagógus hiteles példát mutat, ismereteket és tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít a tanulók számára az anyagtakarékossággal, az újra hasznosítással, valamint az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes használatával kapcsolatban. Mindez annak érdekében szükséges, hogy a tanulók megértsék, milyen veszélyt jelent az anyagokkal való felelőtlen gazdálkodás az élőlények sokféleségére, életmódjuk és megjelenésük gazdagságára, és hogy tudatosítsák, milyen felelősségük lehet a fenntartható jövő alakításában.
A szülők fontos szerepet töltenek be a fenntarthatóságra való nevelésben, mert a családi és iskolai szokások összhangja valósíthatja meg azok hatékony beépülését a tanulók életébe.

IV. Iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek

iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok –, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

A nevelési-oktatási intézményekben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

A nevelési-oktatási intézmény feladatai a gyermek, a tanuló egészségfejlesztésével összefüggésben

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az iskola mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,

- a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése területére terjednek ki.

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók

- biológiai,
- társadalmi,
- életkori sajátosságait, amely beépül az iskolában megvalósuló pedagógiai munkába.

A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan, a nevelési-oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szervezet programját megvalósító személyt vonhat be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki, vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.
Egészségfejlesztési feladatok ellátásába az iskolaorvos ajánlásával külső egészségügyi szakembert is be lehet vonni.
A nevelési-oktatási intézmény vezetője a (7) bekezdés szerinti külső egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- az intézményben dolgozó iskolapszichológus,
- az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- amennyiben működik és szükséges, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása szerint: „(12) A tanulók részére a szexuális kultúráról, a nemi életről, a nemi irányultságról, valamint a szexuális fejlődésről szóló foglalkozás megtartása során különösen figyelemmel kell lenni az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra. E foglalkozások nem irányulhatnak a születési nemnek megfelelő önazonosságtól

való eltérés, a nem megváltoztatása, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére.” „9/A. § (1)

A nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szerven kívül más személy vagy szervezet tanórai vagy egyéb, tanulók részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást (e § alkalmazásában, a továbbiakban: program) csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette.

Ha a köznevelési feladatokat ellátó hatóság a hatósági ellenőrzés során feltárja, hogy a nevelési-oktatási intézmény megsértette a 9/A. § (1) bekezdésében foglaltakat, az intézményvezetővel és a 9/A. § (1) bekezdés szerinti foglalkozást végző, az ott meghatározott nyilvántartásban nem szereplő személlyel, vagy szervezet tagjával szemben szabálysértési eljárást kezdeményez.” Akit a Btk. 52. § (3) bekezdése alapján a foglalkozás gyakorlásától eltiltottak, ha a foglalkozástól eltiltás hatálya alatt annak érvényesülési körébe tartozó foglalkozást úgy gyakorol, hogy a foglalkoztatót tévedésbe ejti vagy tévedésben tartja, szabálysértést követ el.

A nevelési-oktatási intézményben elektroakusztikus eszköz igénybevétele mellett tartott tanítási órán, egyéb foglalkozáson, valamint a nevelési-oktatási intézményben vagy a nevelési-oktatási intézmény által szervezett elektroakusztikus hangosítású rendezvényen (a továbbiakban: elektroakusztikus hangosítású rendezvény), amelyen gyermekek, tanulók is részt vesznek, a gyermekek, tanulók zajvédelmére különös figyelmet kell fordítani. Az olyan elektroakusztikus hangosítású rendezvényen, amelyen

- 0-6 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 75 dB értéket,
- 6 és 14 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 80 dB értéket,
- 14 és 18 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az Laeq M30 90 dB értéket.
- Az Laeq M30 75-90 dB hangnyomásszint közötti elektroakusztikus hangosítású rendezvényen biztosítani kell, hogy a közönség a hangsugárzókat 3 méteren belül ne tudja megközelíteni.

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

A nevelési-oktatási intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekjogi képviselővel, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható.

Az egészséges táplálkozás

A nevelési-oktatási intézményben biztosított közétkeztetés élelmiszer-alapanyagainak beszerzését az étkeztetés megszervezője lehetőség szerint összehangolja a helyi élelmiszeralapanyag-termeléssel és -előállítással.

Ha az intézmény fenntartója vagy az intézmény vezetője - amennyiben erre az intézmény szervezeti és működési szabályzata feljogosítja - megállapodást kíván kötni az intézményben üzemelő élelmiszerárusító üzlet működtetésére, döntéséhez beszerzi az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleményét.

Az iskola-egészségügyi szolgálat abban a kérdésben foglal állást, hogy az árukínálat megfelel-e az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak, továbbá hogy tartalmaz-e olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja a nevelési-oktatási intézmény rendjét, vagy rontsa a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

A nevelési-oktatási intézmény fenntartója, vezetője nem köthet megállapodást, ha az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg a meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai szülői szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.

Az intézményben üzemelő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének működtetési időszakának a megállapodásban történő meghatározásához a nevelési-oktatási intézmény vezetője beszerzi a fenntartó, az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat egyetértését.

A lelki egészség fejlesztése

Az intézményben folyó pedagógiai munka által elérhető lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott lelki fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiségfejlődésre.
Az iskolának kiemelt figyelmet kell fordítania

- a viselkedési
- és kémiai függőségek,
- valamint a nevelési-oktatási intézményben megjelenő erőszak megelőzésére,
- továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére,

Ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal.

- Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy más deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségében részesülnek.
- Amennyiben az érintett gyermek, tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesít az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.

1. Alapfogalmak

Mi az egészség?

- Testi, lelki, szociális jólét állapota, nem csak a betegség hiánya
- Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz
- Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek közt.
- Kiteljesedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkulturáltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit.

2. Az egészségnevelés célja

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

3. Az egészségnevelés alapelvei

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoport)

4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A) Testi nevelés:

- személyi higiénia
- környezet higiénia
- környezetvédelem
- testnevelés- és sport – több mozgás
- egészséges táplálkozás
- balesetek megelőzése
- elsősegélynyújtás
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés

- biztonság igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B) Pszicho-higiénés nevelés:

a) Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

b) Stressz elhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, én-tudat
- dönteni tudás

c) Deviancia megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d) Érzelmi nevelés

- az életkorral járó pszicho higiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erényeit, gyengéit felmérni,érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

C) Szociális higiénés nevelés:

a) Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése,
- megtartása

- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és
- elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség…) fontossága, előnyei

5. Az egészségnevelés színterei

A) Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyába megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természettudomány, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

B) Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok jelentik az alapját
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt hetente 1 órában (1–2. osztályban) gyógytestnevelés-tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

C) Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel. Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”. Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását. Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük a DADA-programot. Ezeket az osztályfőnöki órákat az iskolaorvos, illetve a védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember felkérésével tartjuk meg. A DADA-programot a rendőrség szakembere tartja.

D) Egészségnevelés tanórán kívül

a) Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat,

szemészet, hallás vizsgálat stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

b) Versenyekre való felkészítés

Ajánlott versenyek:

- Sport: kézilabda, labdarúgás,
- Egészségvédelem: elsősegélynyújtó, drog prevenciós nap

A tanulók igényei szerint más sportágakban, egészség-és környezetvédelmi témákban is szervezünk, biztosítunk felkészülési lehetőséget.

A foglalkozások az iskola tornatermében, udvarán, és szaktermeiben zajlanak délutánonként.

c) Részvétel megyei, vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség- témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

d) Helyi kezdeményezések

e) Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot. Ilyen témanapok a következők: sportversenyek, egészségprogram, kerékpárversenyek, baleset megelőzés.

D) Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ételt szállító konyha javarészt gyermekétkeztetést lát el, ezért kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).

6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

7. Az iskolai agresszió kezelése

7.1. Pszichológiai és pedagógiai elvek az agresszív gyermekkel való bánásmódban

A zavarok korrekciója csakis a kiváltó okok részletes feltárása alapján tervezhető meg. Az okok között legtöbbször a szeretet-kapcsolat sérülése is megtalálható.

Fontos megelőlegezett szeretettel és bizalommal bánni a gyermekkel. Ez támaszt jelent a gyermeknek, ugyanakkor határozott és következetes követelményeket is jelent.

A megelőlegezett szeretet nem lehet indokolatlan kényeztetés, babusgatás, gyengédség.

Feladatokkal látjuk el a gyermeket (például kisebbek védelme, növények és állatok gondozása, szervezési megbízatások stb.). Ezek a feladatok segíthetnek a feszültség levezetésében és közösségbe való beilleszkedésében egyaránt.

Fontos lehetővé tenni az agresszív feszültség csökkentését társadalmilag elfogadott módon (például sport, fizikai munka, művészi tevékenység stb.).

Fontos a gyermek helyes viselkedésmintáinak rendszeres jutalmazása és a negatív viselkedések megfelelő büntetése, arra vigyázva, hogy mindig a jutalmazás legyen túlsúlyban.

Feltétlenül kerülni kell, hogy indulatkitöréssel, agresszióval, megszégyenítéssel és fizikai bántalmazással reagáljunk a gyermek viselkedésére.

Elkerülendő, hogy visszafojtott ingerültséggel bánjunk a gyermekkel, amikor indulatos vagy durva, így nem fogja megérteni tettének helytelenségét és súlyosságát.

A felnőtt verbálisan vagy nem verbálisan ne erősítsék meg a gyermek másokon elkövetett agresszióját. A „jól tetted fiam”, „ne hagyd magad” és ehhez hasonló megjegyzések megjutalmazzák, és ezzel megerősítik a gyermek negatív viselkedését.

Nem szabad következetlenséget tanúsítani a nevelési módszerek alkalmazásában, mert ez egyrészt nem tanítja meg a gyermeket a helyes viselkedésre, másrészt aláássa a felnőtt tekintélyét.

7.2. Az iskolai agresszió kezelésének feltételei

- Az iskola elkötelezettsége (szándéka)
- Megfelelő programok szervezése
- Szervezési feltételek (osztályfőnöki órák, tanítás utáni órák, külön erre a célra szánt órák)
- Az iskola szoros együttműködése a különböző szakmák (pszichológusok, gyermek jóléti szakemberek, jogalkalmazók képviselőivel)
- Hosszú távú programok alkalmazása

Az iskolai agresszió kezelése egyrészt szemléleti kérdés, mert attól függ, hogy az iskola és a társadalom miként viszonyul az agresszió kérdéséhez. Ha az iskola elfogad olyan elveket, hogy a „tanár nyugodtan adhat egy atyait a diáknak”, „a kisebb csetepaték nem jelentek problémát”, vagy „az agresszió mindig is volt, most sincs több mint máskor”, akkor nem foglalkozik komolyan a kérdéssel. Ez helytelen hozzáállás. Másrészt az agresszió kezelése a megfelelő szakmai programoktól függ. Az utóbbi időben a szakemberek számtalan szakmai programot dolgoztak ki és felkészítőket is tartottak a tanárok részére, de nem alakult ki egy olyan tanári „gárda”, amely ezzel a kérdéssel konkrétan foglalkozna az iskolákban. Úgy is mondhatnánk, hogy nincs gazdája a témának.

Harmadrészt elmondhatjuk, hogy nincsenek megfelelő szervezési feltételek ahhoz, hogy az iskolákban megvalósítani tudják a kidolgozott szakmai programokat. Ezzel kapcsolatban a legfontosabb kérdések, hogy milyen órákon (osztályfőnöki órák, tanítás utáni órák, külön erre a célra szánt órák) lehet ezzel foglalkozni, és hogy ki „oktathatja" a programokat? Mindezek nagyon fontos és jelenleg tisztázatlan szervezési problémák. Tehát, ha nincs meg mindhárom feltétel: az iskola elkötelezettsége (szándéka), ha nincsenek megfelelő programok, illetve ha a csoport egyénnel szembeni, hosszú ideig tartó lelki terrorja nincsenek meg a szervezési feltételek, akkor nem valósulhat meg az iskolai agresszió kezelése. E három feltétel mellett fontos, hogy az iskola szorosan együttműködjön a különböző szakmák (pszichológusok, gyermekjóléti szakemberek, jogalkalmazók és médiaszakemberek), képviselőivel. Eredményességre csak hosszú távú programok alkalmazásával lehet számítani.

Pszichológiai vizsgálatok pontos adatokkal bizonyítják, hogy egy-egy rendezvény vagy a rövid ideig tartó programok nem eredményezik az agresszív viselkedések csökkenését az iskolákban.

7.3. Az iskolai agresszió megelőzése és beavatkozási lehetőségek

A) Megelőzés

a) A tanár-diák viszony minőségének javítása

A tanár-diák viszony milyensége minden megelőző program központi kérdése. A tanár érzelmileg meleg, pozitív beállítódása és a megfelelő nevelési stílusa kedvezően befolyásolja a tanítás légkörét.

b) A szociális tanulás lehetővé tétele

Célja az együttműködés képességének kialakítása és az agresszív viselkedés helyettesítése társadalmilag elfogadott viselkedésekkel.

c) Közös alapértékek és normarendszerek megteremtése. Az iskolai szabályok és normák kidolgozásába bevonják – a tanárok mellett – a tanulókat, a szülőket és az iskola pszichológusát is. Így a tanulók jobban tudnak azonosulni az iskolai normáival (például szünetek alatti jobb felügyelet, szankciók a szabályok megszegőivel szemben stb.). A szabályok betartatásánál figyelembe kell venni minden érintett személyiségének a tiszteletben tartását.

d) Pozitív teljesítmény- és énkép átadása és kialakítása.

Fontos, hogy ne csak a negatív teljesítményt és viselkedést jelezzük vissza a tanulók felé, hanem minden esetben erősítsük meg a jó teljesítményt, a helyes viselkedést is.

B) Beavatkozási módok

a) A közvetlen konzultáció

A fenti modell szerint a tanár elmondja a szakembernek, hogy milyen problémás viselkedést tapasztal a tanulóknál (instrukció). A pszichológus szakmai tanácsot ad a tanárnak a probléma kezeléséhez (konzultáció), a tanár pedig megpróbálja kezelni a problémás viselkedést (beavatkozás).

A konzultációs modell segítségével a tanárok, vagy az erre kiképzett szakemberek egyéni és csoportos beavatkozásokat tervezhetnek meg.

Az egyéni beavatkozás főleg a pszichológus és mentálhigiénés szakember kompetenciája, de megfelelő konzultáció és szupervízió mellett a tanárok is végezhetik.

A beavatkozás több foglalkozást igényel, és elengedhetetlen feltétele, hogy a tanuló elfogadja a segítő beavatkozást.

A folyamat lépései a következők:

- kapcsolatfelvétel a segítővel, és szóbeli szerződés a közös munkáról;
- a zavaró viselkedés tisztázása, pontos leírása (többek között a zavaró viselkedés gyakorisága, erőssége, valamint a viselkedés negatív következménye kerül megbeszélésre);
- a helyes viselkedés kialakítása (a segítő és a tanuló együtt dolgoznak ki alternatív viselkedésmintákat, megbeszélik ezek kivitelezési módját, illetve tisztázzák a helyes viselkedés lehetséges pozitív következményeit);
- a helyes viselkedés gyakorlása mindennapi helyzetekben (a foglalkozásokon megbeszéltek alapján a tanuló kipróbálja a megfelelő stratégiát mindennapi helyzetekben – ezekről a tapasztalatokról a következő foglalkozáson beszámol a segítőnek);
- a gyakorlás tapasztalatainak megbeszélése, esetleges korrekciók elvégzése, újabb pozitív viselkedésminták kidolgozása, valamint ezek kipróbálása (ez a foglalkozásforma addig ismétlődik, amíg a negatív viselkedés csökken vagy megszűnik);
- a folyamat lezárása, amelyben kihangsúlyozzuk, hogy bár most vége a közös munkának, de bármikor fordulhat hozzánk, ha a segítségünkre igényt tart. Tehát nem marad egyedül a problémájával.

Alkalmazhatjuk 3–5 fős kis csoporttal is, abban az esetben, ha hasonló életkorú és hasonló viselkedésű tanulók vannak.

b) Konfliktuskezelési foglalkozás sorozat

Ennek alkalmazása csoportfoglalkozásban jártas és konfliktuskezelési technikát ismerő szakembert történik. A tréning több, tematikusan egymásra épülő csoportfoglalkozásból áll. A tanulás saját élményű tapasztalásokból indul ki, amelyre ráépülnek konfliktuskezelési ismeretek és készségek.

Röviden a következő lépéseket tartalmazza:

- saját konfliktuskezelési stratégiájának megtapasztalása (speciális kérdőív segítségével);
- a konfliktus fogalmának tisztázása (elmélet és sajátélmény);
- a konfliktus észlelése és beszélgetés kezdeményezése (elmélet, saját élmény, gyakorlat);
- együttműködési kommunikációs technikák elsajátítása (elmélet, gyakorlat);
- problémamegoldó módok és stratégiák elsajátítása;

A tréning önmagában még nem oldja meg az agresszió problémáját az iskolában, de pozitív mintát nyújt a konfliktusok helyes kezeléséhez, ezzel „ráhangolja” a tanulókat a konfliktusok agressziómentes megoldására.

c) Önismeret jellegű csoportfoglalkozások

Ezek az empátia, a tolerancia, az együttérzés, az együttműködési készség fejlesztésével hozzájárulnak a csoportlégkör javulásához, és ez által – közvetett módon – az egymás elleni agresszió csökkenéséhez. A gyermekek felelősségérzetének erősítése, a szociális kompetenciák elsajátítására való fogékonnyá tevés és az önbizalom növelése bizonyítottan hasznosítható technikák:

- igénybevétel a motorikus nyugtalanság leépítésére (feszültségcsökkentő tréning, sport- és egyéb tevékenységek segítségével);
- mások és maguk megfigyelésének fejlesztése (videofilmek, fejlesztő játékok, konfliktushelyzetek elemzése);
- az empátiás készség és a tolerancia fejlesztése (szerepjátékok szerepátvétellel);
- megfelelő önértékelés és önkontroll kialakítása (szerepjátékok);
- az együttműködésre és kölcsönös támogatásra irányuló magatartásformák megtanulása (strukturált szerepjátékok).

8. Segítő kapcsolatok, partnerek

- ifjúságvédelmi felelős
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség,

- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai (DADA program)
- ÁNTSZ
- Országos programok koordinátorai

Egészségnevelő, egészségfejlesztő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha közösen, egymást segítve és megerősítve végezzük azt diákjaink, gyermekeink egészsége érdekében.

V. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy az iskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőkifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Közoktatási törvény 2003. évi módosítása előírta a diákok mindennapos testedzésének biztosítását.

A**) Célok, alapelvek**

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok
- Gyógytorna gyakorlatok
- Minden testnevelés óra – testmozgás örömöt és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik)
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermekek a legmaradandóbb élményüket életük elő tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor)

B) A mindennapos testedzés formái

A mindennapos testnevelés, testmozgás szabályai

- A mindennapos testnevelést az egészségfejlesztési kritériumok alapján kell folytatni az azt kiegészítő egyéb testmozgásokkal együtt [Műkr. 128. § (3) bek. b) pont].
- Az egészségfejlesztő tevékenység új elemei:
- A lelki egészséget fejlesztő módszerek és művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas készségek fejlesztése, továbbá a lemorzsolódás csökkentése,
- Egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése [Műkr. 128. § (3) bek. c)-d) pont]. •

A testnevelés órák alóli mentesítés jogszabályi háttere:
Az Nkt. 27. § (11) bekezdése előírja, hogy a nappali rendszerű oktatásban, azokban az osztályokban, amelyekben közismereti tantárgyak oktatása folyik, azokon a napokon, amelyeken közismereti oktatás folyik, meg kell szervezni a minden napos testnevelést. A mindennapos testnevelést a köznevelési törvény felmenő rendszerben vezette be, amelynek értelmében a 2015/2016-os tanévtől a rendszer teljessé vált, azaz minden évfolyamon kötelező heti öt testnevelés órát tartani. A heti öt testnevelésóra megtartása kötelező, azonban az Nkt. 27.§ (11) bekezdése – az alábbi feltételek valamelyikének teljesülése esetén – lehetőséget ad heti két testnevelésóra kiváltására:
„a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
b) iskolai sportkörben való sportolással,
c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással […].

- Az iskolában a testnevelésórák szervezése a Nkt. 27.§. (11.) pontja alapján történik.

- Két óra kiváltható versenyszerű sportolással, sportegyesületi tagsággal, gyógytestneveléssel.

- A két tanóra kiváltását a szülő/gondviselő írásban kérheti, csatolva a szükséges dokumentumokat (egyesületi tagság igazolása, versenyengedély, edzési rend, orvosi igazolás).

- A dokumentumokat és kérelmeket a testneveléstanárok gyűjtik össze és tartják nyilván.

- Az iskola lehetőséget teremt arra, hogy a heti két óra kiváltható legyen néptánc- és táncoktatáson való részvétellel is.

- Amennyiben a tanuló a törvény szerint kiváltotta a testnevelés órát, akkor azokon a foglalkozásokon, igazolt versenyző esetén az edzéseken köteles megjelenni.

- Amennyiben a kötelezően választott foglalkozásokon a tanuló nem jelenik meg, a mulasztást igazolni kell. Ha a tanuló a hiányzást nem igazolja, akkor az iskola az igazolatlan mulasztásokra vonatkozó jogszabályi előírások szerint eljárást kezdeményez a tanuló, illetve a szülő ellen az illetékes hatóságok.

- Az iskolai sportköri foglalkozások megtartásához más szakembereket alkalmazhat az iskola.

- A felmentés az engedély aláírását követő hét első kijelölt testnevelés órájától kezdődően a rendszeres sporttevékenység fennállásáig, de legfeljebb egy tanévre szólóan érvényes.

- Az igazolásokat szeptember 31-ig kell leadni, külön engedéllyel lehet tanév közben felmentő igazolást leadni.

Az iskola a 7. és 8. évfolyamain a mindennapos testnevelés keretében a heti 5 órából 3 órát délelőtti órarendi beosztásban, testnevelés óra keretében, 2 órát a tanulók által választott délutáni iskolai sportköri foglalkozások keretein belül teljesíti.

Az iskola minden tanév elején meghatározza a választható iskolai sportköri foglalkozások körét.

Amennyiben a tanuló – választása alapján – a mindennapos testnevelésből heti két testnevelés órát iskolai sportkörben történő sportolással vált ki, függetlenül attól, hogy az iskolai sportkör feladatait az iskolával kötött megállapodás alapján diáksport egyesület látja-e el, az iskola a tanulótól a két tanórai sportköri foglalkozáson való részvétel tekintetében sportköri tagdíjat nem szedhet.

Szabadidő kibővítése

- a tornaszoba /táncterem/ használatának további lehetősége időbeosztás szerint
- udvari sportpályák, kondipark használata stb.

A napközi és tanulószobai szolgáltatásunkat igénybe vevő diákok a délutáni programjuk részeként tornaszobai (tornatermi vagy tánctermi) vagy udvari

testnevelési foglalkozáson vesznek részt minden nap, valamint használhatják a kondiparkot is.

Évközi úszásoktatás

Az iskola ajánlja a szülőknek, hogy az alsó tagozatos 2. osztályos, felső tagozatos 5. és 7. osztályos tanulók félévente vegyenek részt úszásoktatásban.

Az oktatást az iskola megszervezi, biztosítva annak személyi feltételeit is.

VI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskolában feladat-ellátási helyenként szakköri formában valósítjuk meg.

A szakköri tematika vagy tanórán kívüli foglalkozás tervezett.

A szakkör célja:

- a tanulók ismerjék meg:
    - a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
    - az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
    - az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
    - az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
    - az újraélesztés ABC-jének értelmét,
    - az elsősegélynyújtás általános szabályait.
- sajátítsák el:
    - az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
    - az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
    - az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
    - a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
    - a segélyhívás helyes módját.
- legyenek képesek:
    - a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
    - a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
    - a szájból-orrba befújásos lélegeztetés elvégzésére,
    - egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
    - ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,

- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

VII. Drogstratégia

1. Az iskolai drogstratégia fogalma

Azoknak a célirányos és konkrét pedagógiai egészségfejlesztési feladatoknak tervezési, szervezési, megvalósítási folyamatát jelenti, melyek az iskolai drogmegelőzési programban valósulnak meg, az elsődleges drog-prevenció megvalósítása kapcsán.

2. Helyzetkép

Intézményünk Berettyóújfalu szívében a főtér mellett található. A városnak széles képzési profilt kínáló középiskolája is van, melyekbe a környező településekről is jönnek tanulni a fiatalok. Diákjaink egy része a település szórakozóhelyein is megfordul. A diszkózási szokáskultúra nem kedvez a drog prevenciónak, hiszen itt szerezhetők be legkönnyebben a tiltott szerek. A serdülőkori virtus, a kíváncsiság és a túlzott kockázatviselési készség lehet az alapja, hogy a felnőtt társadalom intelmei ellenére mégis többen megismerkednek a drogokkal.

Az iskolánkban tanuló diákoknak színes tanórán kívüli foglalkozást szervezünk. Szakköröket (kézműves és képzőművész, néptánc, stb.), tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk. Ezen kívül minden évben hagyományőrző rendezvényeket tartunk.

3. Célok

A cél az, hogy az egészségnevelési programunk eredményes és hatékony megvalósítása kapcsán csökkenjenek az ártó tényezők (droghívó szignálok), és erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások. A legális drogok megelőzése által már jól ismert értékközvetítési folyamat új tartalommal való feltöltése az illegális szerek elterjedésének ugrásszerű növekedésével. Fontos rendező elv, hogy a legális valamint az illegális drogok együtt és egymást kiegészítve kerüljenek feldolgozásra a programban. A dohányzást és az alkoholfogyasztást "kapu-drognak" is tekinthetjük. Így a korábbi egészségfejlesztési szemléletnek megfelelően, az egészségnevelési programunkban kiemelt szerepet kell, hogy kapjon e két antihumánus szenvedély "probléma-kezelése".

<u>Az iskolai eszközrendszerre hatók</u>:

- az egészségnevelő, a drogügyi koordinátor, az ifjúságvédelmi felelős, a DÖK kapcsolattartó alkalmazottak továbbképzése
- tantestület mentálhigiénéjének javítása
- új tevékenységi forma bevezetése: prevenciós előadások

A tanulókra hatók:

- iskolarádió, iskolaújság létrehozása
- a tanulók droggal kapcsolatos ismereteinek javítása és a nemet mondási készség fejlesztése
- egészségmotiváció kialakítása

Szülőkre hatók:

- együttműködés a szülői munkaközösséggel
- szülők hatékonyabb bevonása a nevelési feladatmegosztásba
- összevont drogprevenciós szülői értekezlet szervezése

4. A segítő kapcsolatok szinterei és kapcsolódási pontok:

- szülők (család)
- Szülői szervezet,
- Drogkonzultációs központok:
  - Drogambulancia
  - Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet és Továbbtanulási Pályaválasztási Tanácsadó
  - Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság
- Rendészeti szervek (helyi, városi)
- Egyházak, alapítványok, karitatív szervezetek

5. A megvalósítás szinterei – Iskolai programok

Tanórai foglalkozások

A tantárgyak azon csatlakozási pontjainak a megkeresése, melyek az egészségfejlesztéshez és ezáltal a drogprevencióhoz hozzá járulhatnak:

biológia – a drogok káros hatása az emberi szervezetre

kémia – a drogok szervezetkárosító vegyületei

földrajz – a drogterjesztés és drogtermelés a világban

történelem-társadalomismeret – drog-jogi ismeretek

irodalom – a drogok befolyásoló szerepe az alkotómunkában

testnevelés – az egészséges életmódra nevelés

osztályfőnöki órák - a drogok emberi kapcsolatokra tett romboló hatása

hit és erkölcstan –

A tantárgyakhoz kapcsolódó tematikákat a szakos tanárok a tanmenetekbe beillesztik. Külső előadókkal igyekszünk színesíteni az ismeretadó foglalkozásokat.

Tanórán kívüli foglalkozások

- napközis foglalkozások
- egészséghét
- iskolai prevenciós programok 5-8 évfolyamokon
- sportrendezvények
- szakmai tanácskozások

6. A kivitelezés módszerei, eszközei, programok:

- filmvetítés
- versenyek, pályázatok (elbeszélések, poszterek, rajzok készítése)
- egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok munkatársai által szervezett programokon való részvétel
- kiscsoportos beszélgetések
- szituációs játékok (osztályfőnöki, illetve irodalom órákon)
- könyvtársarok (a témával foglalkozó szórólapok, könyvek elérésének biztosítása a könyvtárban)
- tematikus előadások (külső előadók: pszichológus, rendőrség szakemberei, gyógyult drogosok)
- internet (a kapcsolattartás és programszervezés segítő szintére)

A drogprevenciós munka nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhet csak egyetlen személyhez. El kell érni, hogy az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe épüljön be a szerfogyasztással kapcsolatos egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat.

A személyiségfejlesztő munka részeként kell a tanulók életvezetési stílusát úgy alakítani, hogy képessé váljanak az antihumánus szenvedélyek tudatos elutasítására. Minden nevelési helyzetben biztosítani kell, hogy a segítségre szorulók és támogatást igénylők megkapják a szükséges odafordulást és érdeklődést.

Boldog Iskola program

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”

Prof. Dr. Bagdy Emőke, a Boldogságóra program fővédnöke

A Boldog Iskola program célja boldogságra tanítani diákjainkat a pozitív érzelmek megalapozásával, a gyermeki kíváncsiság, motiváció, figyelemkoncentráció erősítésével.

A pozitív pszichológián alapuló szemlélet párhuzamosan fejleszti az érzelmi és értelmi intelligenciát úgy, hogy közben a tanulók kognitív és szociális képességei is fejlődnek.

A Boldogságórák segítenek megőrizni a lelki és teszti egészséget, épséget az önbizalomerősítő és kreativitást fejlesztő feladatok álltal.

A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet pályázatára jelentkezve, intézményünk a **„Boldog Iskola" cím** elnyerését tűzte ki célul a 2020/2021. tanévben.

A pályázat által kínált módszer segít abban, hogy a programban résztvevő gyermekek olyan technikákat tanuljanak, amelyek segítséget adnak számukra a mindennapi életben. Létrejön egy fantasztikus osztályközösség, akik különböző megküzdési stratégiákat sajátítanak el, amelyeket különböző problémás helyzetekben tudnak alkalmazni. Ezen kívül személyiségfejlesztő és boldogságszint növelő technikákat tanulnak, valamint a pozitív megerősítés kihat önismeretük egészséges fejlődésére, teljesítményükre, eredményeikre és kapcsolataikra.

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

Intézményünk a pályázati feltételeknek megfelelően a 2020/2021-es tanévben egy tanulócsoportot von be a programba, havonta egy boldogságóra megtartásával. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

- Boldogságfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás

- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

Vállaljuk, hogy a Boldogság Intézet által havonta meghatározott feladatot honlapunkra feltöltjük. A tízhónapos program tematikájának megfelelő ütemezését, a felelősök és határidők meghatározásával az intézmény munkaterve tartalmazza.

A Boldog Iskola cím egy tanévre szól, amely minden évben megújítható. A címmel rendelkező intézmény tagja lesz a Boldog Iskolák hálózatának, amelynek előnye, hogy részükre a Boldogság Intézet szakmai programokat szervez. Ezen kívül a sajátos arculat olyan megkülönböztető jegy lehet, amely vonzóvá teszi az iskolát a szülők és gyermekek számára is.

VIII. Az iskola környezeti nevelési programja

1. A környezeti nevelési program elkészítésének alapjai

1.1. Törvényi háttér

Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok:

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat.

Az 1997. évi XLI. Törvény a halászatról és a horgászatról is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka." A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek. 1999-ben elkészült a

Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett

Környezet és Fejlődés Konferencián aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. A 2000. évi Hulladékgazdálkodásról szóló XLIII. törvény 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik.

Egészségügyi jogszabályok:

A Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21" Regionális Stratégia szakmai hátteret nyújt a hazai az „Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja" 2002 kidolgozásához.

Közoktatási jogszabályok:

A közoktatásról szóló 1995. évi LXXIX. többször módosított törvény szerint a pedagógiai programok átalakításánál a személyiség és közösség fejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. sz. kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése.

1.2. Helyzetkép

Az iskola helye és épületei

Iskolánk a város központjában található. A diákok egy telephelyen (1 épületben) tanulnak. Az iskola területén 1 db tornaszoba, valamint 1 db sport- és játszóudvar is található.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában a környezeti nevelés mozzanatai több területen jelen vannak, ám környezettudatos attitűd még nem hatja át kellően a nevelő-oktató munkát továbbá az iskolai élet egyes részterületeit. A pedagógusok törekszenek az igényes környezet kialakítására. Ezt bizonyítják az iskola épületének, tantermeinek állandó díszítése és környezetének ápolása. Élősarok kialakítása minden tanteremben hagyománnyá vált. PET-palackok, elemek gyűjtése minden tanévben megvalósul. Papírgyűjtés évente 2 alkalommal: ősszel-tavasszal.

1.3. Erőforrások

Személyi erőforrások

Tanárok: Tudatosítják a gyermekekben a környezet értékeit. Hozzájárulnak a megfelelő környezeti attitűd kialakulásához. Környezeti tartalmakat közvetítenek. Megalapozzák a környezeti problémák többoldalú megközelítését és a megoldásukhoz szükséges együttműködő készséget. Munkájukat segíti az iskolaorvos, és a védőnő.

Tanulók: Megismerik a környezet értékeit, az ember természet iránt viselt felelősségét.

Adminisztratív és technikai dolgozók: Környezettudatos munkavégzésükkel járulnak hozzá a környezeti neveléshez.

Szülők: Megerősítik a gyermekekben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetít.

Civil szervezetek: Szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik a környezeti nevelési munkát.

2. Jövőkép, alapelvek, célok

2.1. Az iskola jövőképének környezeti vonatkozásai, hitvallása

A bennünket körülvevő természeti és társadalmi értékek megőrzése, védelme létfontosságú környezeti válságokkal teli világunkban. Ezért iskolai oktató – nevelőmunkánk során fontosnak tartjuk, hogy tanulóink érzékennyé váljanak szűkebb és tágabb környezetük – és a világ globális problémái iránt. Törekvésünk, hogy kialakítsuk bennük a felelősséget saját testi és szellemi fejlődésükért, egészségük megőrzéséért. Mindezek mellett célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük aktív védelmére, értékeinek megőrzésére.

2.2. Hosszú távú környezeti nevelési célok:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi,
- esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek
- megelőzni az egészségügyi problémákat,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

2.3. Rövid távú célok és feladatok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.
- Természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.

- Helyi értékek és problémák feltérképezése, helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, stb.)
- A szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- Tantárgyközi kapcsolatok építése, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

2.4. Adottságok, célok és feladatok összefüggése

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők	*Célok*	*Tevékenység, feladat*
Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése	➢ Közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása. ➢ Kerékpárral közlekedők számára biciklitároló.
Zaj	Csökkentés	➢ Fák, cserjék ültetése.
Légszennyezés	Csökkentés	➢ Zöldesítés az iskola környékén, az iskolaudvaron és a növények gondozása, pótlása. ➢ Gyomtalanítás, parlagfű-irtás.
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	➢ Szeméttárolók sűrítése. ➢ Szelektív hulladékgyűjtés (papír, fémdoboz, szárazelem). ➢ Felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről.

Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	➢ Újabb játszóterek. ➢ Az iskolai játszótér felszerelésének bővítése.
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	➢ festések, felújítások, a dekorációhoz ➢ falitáblák, élősarkok, akvárium, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír ➢ az iskola területén a dohányozni csak a kijelölt helyen szabad a felnőtt dolgozóknak ➢ portalanítás (atkák-allergia) ➢ gyakori szellőztetés (beltéri szennyezőanyagok: formaldehid, széndioxid) ➢ lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	➢ gázkazán szabályozása ➢ nyílászárók javítása, cseréje
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	➢ víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Udvar	Biztonságos aljzat	➢ az aszfaltozott rész felújítása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	➢ a tantermekben írásvetítő, TV, video és ➢ számítógép lehetőség szerint ➢ esztétikus dekorációk, falitáblák ➢ szemléltető-anyagok ➢ digitális fényképezőgép,

		ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.1. Környezeti nevelés az általános iskola 1-4. évfolyamán

Az iskolába kerülő gyermekeket egy vagy két pedagógus gondjaira bízzák. A tanító által kialakított környezet, az általa nyújtott viselkedési minta, értékrend a környezeti nevelés szempontjából is döntő. Az esztétikus, rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése segíti a kisiskolásokat az új környezetben való eligazodásban, és felkelti a vágyukat az iskolai élethez, a munkához nélkülözhetetlen tisztaság és rend iránt. Bár tudjuk, hogy a kisgyerekek először az olvasás, írás, számolás rejtelmeivel vannak elfoglalva, szívesen csodálkoznak rá egy – egy természeti jelenségre, szépségre is. Az iskolaérett gyermek közvetlen környezetének számos jelenségével találkozott már, sok személyes emléke, tapasztalata van, de ennek olykor nincs is tudatában. A tanító dolga, hogy a mozaikszerű tudásdarabokat egymás mellé illessze, rendezze.

Nevelési cél: a természet élvezete, szeretete, fontossága, az egyéni felelősség felébresztése (nem pazarolok, nem szemetelek, nem ártok senkinek, magamat megvédem), nem akarom, hogy a természet megváltozzon, hogy a növényeknek, állatoknak, embereknek rossz legyen.

A természetvédelmére nevelés érzelmi, esztétikai, erkölcsi, értelmi folyamata.

Tanórai keretek

A környezetismeret tantárgy a valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégítheti a gyermeki kíváncsiságot. Felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, bemutatja az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében. Ahhoz azonban hogy, a tanítványainkban kialakítsuk a kívánt magatartásformát, erős érzelmi kötődést kell létrehozni, mely e viselkedés egyik motivációs bázisa. Erre lehetőség kínálkozik a magyar nyelv és irodalom órákon is. A versek, a történetek személyes hangon szólnak a gyermekekhez. Nagy íróink és költőink természetszeretete átsugárzik a gyerekekre. Az érzelmi kapcsolat létrejöttét segíthetjük a rajz és vizuális kultúra tanítása során. Itt lehetőség nyílik a természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására. A természetes anyagok használata új érzékelési területen, a tapintáson, a szagláson keresztül ad élményt a gyerekeknek.

A technika és tervezés órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a környezeti nevelés számára.

Az ének-zene órákon tanult népdalokban gyakran jelenik meg a természet szépsége. Zenehallgatáskor a gyermekek átérzik a természet szépségét. Törekvés ébred bennük a természet őrzése iránt. A zenehallgatás közös élményt nyújt számukra.

Testnevelés órán közvetlenül találkoznak a természeti környezettel, melynek tisztasága, rendezettsége, egészsége közvetlenül is befolyásolhatja tanulóink teljesítményét, „mozgási kedvét". Az örömmel végzett tevékenység együttműködésre, toleranciára, önnevelésre serkent.

A matematika tanulása közben tanulóink megismerkednek az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyaival.

3.2. Környezeti nevelés az általános iskola 5–8. évfolyamán

Nevelési cél: természet – ember – társadalom.

Képzelet által: az ember a természet része, a létezés öröme, a természet szépsége, fensége, az ember belső és külső világának összekapcsolása (művészet) Erkölcs-magatartás által, ismeret által.

A nevelés értelmi szakasza: magatartást megerősítő ismeretrendszer, mely a környezet egységére, folyamatai összefüggésére, az emberi tevékenységhatásaira helyezi a hangsúlyt.

Természettudományok, társadalomtudományok, művészettudományok.

Tanórai keretek

Az alábbi környezeti tartalmakat kívánjuk beépíteni helyi tantervünkbe.

Magyar nyelv és irodalom:

- Az irodalmi művekben megjelenő természeti – és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Hivatalos iratok készítésének elsajátítása (kérvények, javaslatok, petíciók).
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem:

- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?
- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteletének kialakítása.

- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.

Etika /Erkölcs-és hittan:

- A „teljes élet” élése a természet károsítása nélkül (magatartási – és életviteli minták).
- Az egészséges és esztétikus környezetre való igény kialakítása.
- Annak a tudatosítása, hogy az utódoknak is megfelelő életteret kell hagynunk.
- Környezetünk értékeink felismerése, tisztelete, védelme.

Idegen nyelv:

- A nyelvtanítás egyéb módszereinek segítségével a hazai környezeti problémák megismerése; más országok hasonló problémáinak feltárása.
- Más népek környezetvédő tevékenységeinek, szervezeteinek megismerése.
- A környezettel szembeni nemzetközi felelősség szemléletének kialakítása.

Biológia

- Ökológiai életmód kialakítása.
- A földi élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzői, az azok között lévő ok – okozati összefüggések.
- A globális környezeti problémák és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezet – egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.

Kémia:

- A tanulók figyelmének felhívása a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag – és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).
- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Természettudomány (5–6. évf.):

- Az egészséges környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.
- A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák és értékrend kialakítása.
- Környezettudatos döntések elősegítése.
- A leggyakoribb környezetszennyezések megismerése.

Földrajz:

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése, és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika:

- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.
- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.
- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Matematika:

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.

- A logikus gondolkodás, a szintetizáló – és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Ének-zene:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Vizuális kultúra:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek ismerete, a tartalom és a forma összefüggése.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.
- Példák mutatása környezetbarát formatervezésre.

Testnevelés:

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A fiatalok közösségi létének keretét az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek, e tennivalók körül is egyre nagyobb a bizonytalanság. Az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanuló számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje.

A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Az általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja. A környezet megóvására szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelési problémák felismerése, életmódminták elemzése a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére. Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelés, anyag- és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, a különböző akciókban való részvétel is összefűzheti az egyes szaktárgyakat. Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

3.3. Tanórán kívüli keretek

A környezeti nevelés tanórán kívüli fontos színtere a napközi.

A délutáni szabadidős tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, természetfilmek megtekintése stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Szakkörök

Az érdeklődő, kutató típusú, vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színterei: a szakkörök.

Tanulóknak adott külön feladatok

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Akciók, vetélkedők, tanulmányi versenyek

Jeles napokon (pl. Föld Napja, Víz világnapja, Madarak és Fák Napja) versenyek, kirándulás vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

3.4. Az erdei iskola

A szabadban folytatott tanítás fokozza a tanulók aktivitását, így pl. az erdei iskola alkalmas az egyes műveltségterületek, tantárgyak népszerűsítésére, valamint felkelheti a gyerekek érdeklődését az egyes tudományterületek iránt.

Az erdei iskolai képzésben való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázati pénzből finanszírozott.

3.5. Üzemlátogatások, múzeumlátogatások, tanulmányi kirándulások

4. Módszerek és taneszközök

Az életkornak megfelelően más-más módszerek kerülhetnek előtérbe. Ám a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű az élmény- és tevékenységalapú, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

- Az 1–4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal, terápiákkal kell alkalmazkodni a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.
- Az 5–8. évfolyamon, a megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetek, ismeretek, elsajátított tanulási szokások fejlesztése a cél. Előtérbe kerül a verbális szint, de differenciált módon jelen van a manipulációs, és a képi szint is. Új elemként jelentkezik a belépő tevékenységformák megfogalmazása valamennyi tantárgyban.

Ezek jelzések arra vonatkozólag, hogy milyen tanulási szituációkat kell létrehozni a kívánt fejlődés eléréséhez, a különböző képességcsoportok kialakításához, korrigálásához.

- a tanulói aktivitást igénylő módszerek előtérbe helyezése
- szenzitív pedagógia
- érzelmi minták közvetítése élmény gazdag helyzetek megteremtésével
- viselkedési minták közvetítése, példamutatás
- önismeret fejlesztése
- döntési helyzetek biztosítása
- ismeretek, tapasztalatok közvetítése

- modellezés
- projektmódszer
- az egyéni, kiscsoportos és nagycsoportos, tömeges hatás megfelelő alkalmazása
- a nevelői tevékenység mellett adekvát módon alkalmazandó a tanulói és együttes tevékenységek kombinálása
- akciók
- irodalmi, képzőművészeti pályázatok, kiállítások

A módszerek alkalmazást segítő csoportosítása

Játékok

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia

Modellezés

- hatásvizsgálatok
- rendszermodellezés
- előrejelző
- működő modellek készítése, elemzése

Riport módszer

- kérdőíves felmérés
- direkt riportok
- fotóriport

Projekt módszer

- analízis – akció projektek

Terepgyakorlati módszerek

- terepgyakorlatok
- táborok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések

- célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend- és tisztasági verseny

Közösségépítés

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében

Művészi kifejezés

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások
- zeneművészet
- fotóművészet
- táncművészet
- népművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

IPR: Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek:

Patrónusi, mentori vagy tutori rendszer működtetése, Együttműködés civil (pl. tanodai) programmal, művészeti körök (akár az iskolában, akár az iskolán kívül)

Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természettudomány könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok. Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.

Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, távcső) Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, ugrókötél, hullahopp karika, tollaslabda stb.) Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.) Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseihez (pl. megfelelő szerszámok)

Iskolán kívüli együttműködés

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell venni. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek vezetői vagy a szabadidő-szervező tanár tartja.

- Tiszántúli Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Hortobágyi Nemzeti Park
- Nagyerdei Kultúrpark
- Bihari Múzeum
- Madártani Egyesület
- Bihari Sík Tájvédelmi Körzet

Civil szervezetek: A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Tantestületünk több tagja rendszeresen részt vesz előadásaikon, továbbképzéseiket, ill. mi is tartunk előadásokat, továbbképzéseket a civil szervezetek által szervezett programokon.

IX. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.” (NAT) A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

2. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrend-szerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban. Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a

kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

3. Fogalmi tisztázások

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

4. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.
    - Technika: áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
    - Matematika: banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztásiszámítások
    - Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany-, gáz- és vízmérőórák);
    - Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
    - Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
    - Biológia: génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
    - Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
    - Digitális kultúra: elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
    - Történelem: EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
    - Vizuális kultúra: a reklám képi nyelve és hatásai
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények). Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

5. Módszertani elemek

Készségek fejlesztése: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás.

A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

Önálló feladatok: áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatok.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika

Csoportmunka

- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

X. Nemzetiségek kultúrája

Nemzetiségek szülőföldünkön

Berettyóújfalu közvetlen a román határ mentén helyezkedik el. Az utóbbi időben a határon túlról egyre többen telepednek le városunkban. Intézményünkben növekszik a kettős állampolgárságú tanulók száma (román-magyar), akik a nemzetiségüket tekintve magyarok. Rajtuk kívül a roma kisebbség is jelen van, bár iskolánkra nem jellemző. Fontosnak tartjuk megismerni kultúrájukat, népszokásaikat, hagyományaikat Ha van az osztályban olyan tanuló, akinek a családja a határon túlról származik (szülők, nagyszülők, dédszülők), bemutathatja a családja ottani tárgyait, népviseletét, elmesélheti hagyományaikat, egyházi szokásaikat, előadhatja népdalaikat, meséiket.

A nemzetiségi kultúra megismertetése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

A kisebbségi népismeret a tantárgyi órák keretében is lehetőséget nyújt arra, hogy a nem adott nemzetiséghez tartozó tanulók is ismereteket szerezzenek.

Cigány/roma kultúra

Osztályfőnöki óra: kisebbségi lét, másság, tolerancia. Gazdasági- társadalmi érvényesülés és a szakképzettség viszonya. Kisebbségek jogai, önszerveződés formái. Életvitel. Negatív előítéletek és a valóság. Történelem és kultúra, szokások, hagyományok.

Magyar nyelv és irodalom: Roma szólások, mondák. Roma mesék. Roma versek.

Vizuális kultúra: Roma naiv festészet. Roma kultúra szín és motívum világa, megjelenési formái. Roma kézművesség. Illusztráció roma irodalmi művekben.

Történelem: Az északnyugat-indiai őshaza elmélete. A közvetlen történeti bizonyítékok hiánya és okai. Az átvonulás területei Európában. A romaság jogait segítő és korlátozó intézkedések, rendeletek. Fajelmélet a történelem során hangsúlyozva ennek helytelenségét és ellentétben állását az Emberi Jogokban foglaltakkal.

Ének-zene: A cigányzene és a magyar népzene kapcsolata. Néhány cigánymű megismerése.

Világhírű cigányzenészek munkássága, hazánk jó hírnevét szolgáló tevékenysége.

Technika: Cigány kismesterségek értékteremtő funkciója. A tevékenységfajták ismertetése, hasznossága, technikai szempontból történő elemzése. Egyszerű tárgy készítése. (cigányfúró)

Testnevelés: A testi-lelki egészség kialakításával, megőrzésével kapcsolatos feladatok.

Helyes higiénés szokások kialakítása. A diáksportköri tevékenységbe minél több roma fiatal bevonása.

Biológia: Az ember származásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása során a fajelmélet tarthatatlanságára való rámutatás.

Földrajz: A társadalmi-természeti adottságok és a kisebbségek helyzetének összefüggései.

XI. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulói esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések több szinten valósulnak meg.

Intézményi és szervezeti együttműködés szint

- Felmérést készítünk az aktuális helyzetről minden évben beiratkozáskor.
- Jó kapcsolatot ápolunk a családsegítő, illetve gyermekjóléti szolgálattal, továbbá heti rendszeresen jár védőnő iskolánkba.
- Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Alapítványával napi szinten, havi rendszerességgel tartjuk a kapcsolatot.

Támogató, szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek szint

- Napközis ellátás: valamennyi jelentkező tanulónak biztosítjuk a napközis ellátást. Ez különösen az alsó tagozatosok és a hátrányos helyzetű gyerekek számára kiemelten fontos.
- Gyermekétkeztetés: biztosítjuk a törvény garantálta kedvezményeket. A tanulószobás, illetve napközis gyermekek uzsonnát is kapnak.
- A tankönyvtámogatás; a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítjuk az ingyenességet a rászoruló tanulók számára. Az iskolai könyvtár fejlesztésekor is fontos szerepet kap a tankönyvigények kielégítése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel; kiemelten fontosnak tartjuk a szülőkkel való együttműködést, kapcsolattartást, tájékoztatást. A szülőket tájékoztatjuk a szociális juttatások lehetőségeiről is szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. A nevelők - igény szerint - segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésekor is.
- Kapcsolattartás a szakszolgáltató intézménnyel, a szakértői bizottsággal: indokolt esetben - a gyerek érdekeit messzemenően figyelembe véve - a törvényes lehetőségeket kihasználva járunk el, kezdeményezünk esetenként szakértői vizsgálatot. A fejlesztések a szakvélemények szerint zajlanak.

Intézkedési terv kidolgozás szint

- A hátrányos helyzetű tanulók tanulási sikerességét befolyásoló tényezők vizsgálata és felismerése alapján tanulmányi sikerességet segítő programok kidolgozása és folyamatos fenntartása a tanuló igényeinek figyelembe vételével.
- A cél az, hogy a hátrányos helyzetű tanulók esetében a lemorzsolódás kiküszöbölésre kerüljön és a pályaválasztásban egyenlő esélyekkel induljanak.
- A továbbtanulási mutatók alapján nem tapasztalható lényeges különbség a hátrányos helyzetű tanulók esetében. Az egyetlen eltérés, hogy köreikben a gimnázium és a szakközépiskola mellett a szakiskolákba történő jelentkezés is megjelenik, mint továbbtanulási alternatíva. A továbbtanulási hajlandóság majdnem 100 %-os, amely az iskola hatékonyságát jelzi az esélyegyenlőség biztosításában. Ennek a hatékonyságnak a fenntartása iskolánk legfőbb törekvéseinek egyike.
- 1. évfolyamon DIFER mérés elvégzése
- mérési eredmények alapján egyéni fejlesztési ütemtervek kidolgozása és mentorálása a 4. évfolyamig
- sokoldalú tevékenységrendszerrel biztosítható az egyéni képességek felszínre hozatala (DÖK, diákparlament, tanulmányi versenyek)
- felső tagozatosok részére szakkörök szervezése

- tehetséggondozás és képességfejlesztés versenyeztetéssel
- pályaorientáció és továbbtanulás miatt egyéni fejlesztési tervek, konzultálás gyerekekkel és a szülőkkel
- korszerű és differenciáló módszertan alkalmazása, egyéni önképzés a módszertani kultúra megismerésére
- kulcskompetencia fejlesztő programokon történő részvétel
- szülőkkel való kapcsolattartás a fogadóórákon keresztül (meghívás), konzultációs megbeszélések
- pontos és rendszeres tájékoztatás a szülők felé és a szülők részéről
- felvilágosítás a drog prevenció és bűnmegelőzés érdekében
- társszervezetekkel, szakszolgálatokkal kapcsolattartás
- mentálhigiénés foglalkozások szervezése
- napközi ellátás biztosítása
- tankönyv beszerzésének és étkeztetésnek támogatása
- A hátrány jellege évente változhat, emiatt iskolánk éves ütemtervet készít, a tanulók létszámának és a hátrány jellegének függvényében.

Éves ütemterv szint

Január: felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások megkezdése – felelős: pedagógiai asszisztens és pedagógus.

Február: pályaorientáció, beiskolázás – felelős: osztályfőnök és főigazgató helyettes.

Március–Április: hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása, hátrány meghatározása – felelős osztályfőnökök.

Május: tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre (napközi, tanuló szoba, szakkörök, tantárgy felosztás) – felelős: főigazgató, tantestület. előzetes eredmények számbavétele, értékelés, fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre – felelős: főigazgató, tantestület.

Szeptember: szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek munkatervnek elkészítése (ifjúságvédelmi munkaterv), a főigazgató éves munkaterve alapján készíti el az ifjúságvédelmi felelős a hátránykompenzációs tervét.

Október–Június: tevékenységi formák megvalósítása, munkaterv és ütemezés szerint.

XII. A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámú tantárgyak helyi tanterve

HELYI TANTERV – MAGASABB ÓRASZÁMBAN TANÍTOTT IDEGEN NYELV

1-4. évfolyam

Többlet óraszámok: 1.-4. évfolyam 1 óra

Célok és feladatok

Az első évfolyamon kezdődő kisgyermekkori idegennyelv-oktatás alapvető célja lélektani és nyelvi: egyrészt kedvet ébreszteni a nyelvek tanulása iránt, sikerélményhez juttatni a diákokat, másrészt megalapozni a későbbi nyelvtanulást, főként a receptív készségek fejlesztésével. Ezekhez járul még a nyelvtanulási stratégiák kialakításának megalapozása, valamint református értékrendünk közvetítése, ami a nyelvkönyvek egyes témáinál kritikaként is megfogalmazódhat.

Gyermekkorban a nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. A gyerekek számukra érdekes, értelmes, önmagukban motiváló és kognitív szintjüknek megfelelő kihívást jelentő tevékenységekben vesznek részt. Ezek során a célnyelvet hallva, a szituációt, kontextust értve haladnak előre a nyelv elsajátításában. Ez a folyamat lassú, az idősebb korosztályra jellemző látványos nyelvi eredményt nem várhatunk. Egyik tipikus jellemzője a csendes szakasz, melynek során egyes diákok akár hónapokig nemigen szólalnak meg, de a játékos tevékenységekbe szívesen bekapcsolódnak.

Az idegen nyelvi órákon a gyerekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik, ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön. Ez egyrészt a konkrét helyzet kihasználásával, szemléltetéssel, másrészt már ismert tantárgyak anyagának integrálásával érhető el.

A hit- és erkölcstan órán tanult bibliai igék, a magyarul is ismert keresztyén énekek idegen nyelven való megtanulása tartalmi kapcsolatot jelent a gyermekek számára, amit azonnal le tud fordítani. Így válik az ismeretlen célnyelvi tanári beszéd érthetővé a diákok számára.

A kerettanterv az 1-4. évfolyamok anyanyelven megismert témaköreire, beszédszándékaira, fogalomköreire és tevékenységeire épül. A készségek közül a hallott szöveg értésének fejlesztése a legfontosabb, melynek fejlődését az órai utasítások és a cselekvésre épülő játékos feladatok teljesítéséből követhetjük nyomon. A beszéd az egyszavas válaszoktól (igen, nem, név, szín, szám stb.), a memorizált, elemezetlen nagyobb egységek használatáig terjed (köszönés,

mondóka, körjáték, dal). Természetes része a gyerekek órai beszédének a magyar nyelvű kérdés és válasz, melyet visszajelzésként, megerősítésként használnak a tanár célnyelvhasználatával párhuzamosan.

A követelmények a természetes nyelvelsajátítás folyamatát tükrözve a szó és az egyszerű mondat szintjén mozognak. Az olvasás és írás bevezetésével célszerű várni, míg a gyerekekben felmerül erre az igény.

Fejlesztési követelmények

Tudatosodjon a tanulóban, hogy anyanyelvén kívül idegen nyelven is kifejezheti magát.

Alakuljon ki a tanulóban pozitív hozzáállás a nyelvtanulás iránt. Fejlődjön együttműködési készsége, tudjon részt venni pár- és csoport-munkában. Ismerkedjen meg néhány alapvető nyelvtanulási stratégiával.

Témalista

- Én és a családom: bemutatkozás, a család bemutatása.
- Az otthon: a szűkebb környezet, a lakás bemutatása, a lakószoba bemutatása, kedvenc állatok, kedvenc játékok.
- Étkezés: kedvelt és kevésbé kedvelt ételek, italok.
- Öltözködés: ruhadarabok télen és nyáron; testrészek.
- Iskola: az osztályterem tárgyai, az iskola helyiségei.
- Tágabb környezetünk: állatok a világ különböző tájain.
- Szabadidő, szórakozás: kedvenc időtöltés.

Témakörök, tartalmak

A kommunikációs szándékokra és a fogalomkörökre vonatkozó nyelvenként kidolgozott kimeneti követelményeket a kerettanterv hat nyelvre, kétéves bontásban tartalmazza.

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok:

- köszönés, elköszönés,
- bemutatkozás,
- köszönet és arra reagálás.

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

- tetszés, nem tetszés.

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok:

- dolgok, személyek megnevezése,
- információkérés, információadás,
- igenlő vagy nemleges válasz.

Fogalomkörök

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése
- Birtoklás kifejezése
- Térbeli viszonyok
- Időbeli viszonyok
- Mennyiségi viszonyok
- Minőségi viszonyok

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló megért

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdést.

Beszédkészség

A tanuló

- egy szóval, vagy hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre,
- ismert dolgokat megnevez,
- egyszerűbb szerkezetű szövegeket, imát, keresztyén éneket, mondókát, verset, dalt reprodukál.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- felismeri a tanult szavak írott alakját,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot megért;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség

A tanuló helyesen lemásol ismert szavakat.

A nyelvi mellékletek az egyes nyelvekből változatlanul mintául szolgálnak.

Szempontok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

A tanulói teljesítmények értékelésének három célja van: egyrészt visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról, az erős és gyenge pontokról, másrészt a kisdiákok nyelvtanulási motivációját fenntartani és tovább erősíteni, harmadrészt hozzájárulni reális önértékelésük kialakításához.

Mivel a kerettantervi célok között első helyen a beszédértés fejlesztése áll, a gyerekeket elsősorban ebből az alapkészségből kell értékelni. Alapelv, hogy értékeléskor a gyakorlás során alkalmazott tevékenységeket kell használni, és a gyerekek értékelése folyamatosan történjen. Például, ha a tanév vége felé szókincsük fejlettségének szintjét írásban is értékeljük, az órai feladatokhoz hasonló feladattípusokat használjunk (pl. rövid, ismert állatnevekből kihagyott egy-egy betűt kell pótolni, vagy ismert állatok neveit kell párosítani az őket egyértelműen ábrázoló képekkel).

Minden héten kapjanak visszajelzést az előrehaladásról, és értsék, miben és hogyan fejlődhetnek tovább. Az értékelésnek pozitívnak kell lennie, mely nem azonos a hibák összeszámolásával. Azt értékeljük, amit a diákok tudnak, ne a hiányosságokat hangsúlyozzuk.

Mivel ennek a korosztálynak a beszédértésben és beszédkészség területén is a folytonosság az erőssége, csak tapintatosan és nagy türelemmel törekedhetünk a hibátlan megoldásokra.

A számonkérés történhet csoportban, párban vagy egyénileg, a gyakorláshoz hasonlóan. A gyengébb teljesítményt nyújtó gyerekeknek több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak.

Feltétlenül kerülni kell a hagyományos "felelés" jellegű számonkérést, mivel ez egyértelműen hozzájárul a gátlások erősödéséhez.

Negyedik osztályban már számíthatunk a gyerekek önértékelésére is. Fontos, hogy tisztában legyenek saját fejlődésük menetével, hol kell még jobban teljesíteniük, milyen területen igazán jók.

A teljesítmények értékelésekor is fontos alapelv: ne a nyelvről való tudást, hanem a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük.

HELYI TANTERV: MAGASABB ÓRASZÁMBAN TANÍTOTT DIGITÁLIS KULTÚRA

Digitális kultúra

1–2. ÉVFOLYAM

CÉLOK ÉS FELADATOK

Az egyén alapvető érdeke, hogy időben hozzájusson a munkájához és élete alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Az iskola feladata felkészíteni a tanulókat a megfelelő információszerzési, tárolási, feldolgozási és átadási technikákra, valamint megismertetni velük az információkezelés jogi és etikai szabályait. Ennek leghatékonyabb módját a több éven keresztül tanult digitális kultúra tantárgy és az iskolai élet egészét átható informatikai nevelés biztosíthatja.

A számítógép, mint a tanuló tevékenységére azonnal reagáló eszköz, lehetőséget teremt az egyéni ütemű tanulásra, a tehetségekkel való különleges foglalkozásra. A számítógéppel végzett feladatok egy részének megoldása megköveteli a csoportmunkát, feladatok részekre osztását, a másokkal való kapcsolattartást.

Az informatika rohamos fejlődése a társadalmat alakítja, cél, hogy a tanulók az új körülményekhez alkalmazkodni tudjanak. Tudatosítani kell a tanulókban az információszerzés, - feldolgozás és - felhasználás etikai szabályait is.

Az informatikai nevelésnek amely közös követelmény meg kell mutatnia, hogy a természeti és a technikai környezet mellett létezik a jelek, kódok, szoftverek virtuális környezete is (szöveg, kép, mozgókép, hang, stb. a jelentésükkel együtt), amely az emberiség praktikus, tudományos, művészi és sok másféle szempontú információit "hordozza" és megjeleníti. A jelek, szoftverek virtuális környezete különösen szemléletesen (vizuálisan) nyilvánul meg a digitális médiában. Az oktatás célja, hogy a tanuló mozogjon otthonosan ebben az egyszerre valóságos és virtuális informatikai környezetben.

Az digitális kultúra tantárgy fontos szerepet vállal az alkotó munkára nevelésben, hiszen akár programot írunk, akár alkalmazásokkal dolgozunk, a végeredmény egy új "információs termék" lesz. Cél az algoritmikus gondolkodás fejlesztése is, amely a hétköznapi életben is alapvető fontosságú.

A tantárgy célja megismertetni az informatika eszközeit, módszereit és fogalmait, amelyek lehetővé teszik a tanulók helyes informatikai szemléletének kialakítását, tudásuknak, készségeiknek és képességeiknek fejlesztését, alkalmazását más tantárgyakban, későbbi tanulmányaikban, a mindennapi életben, a szórakozásban és a munkában. Cél az is, hogy felhívjuk a tanulók figyelmét az informatika veszélyeire, és ezek elkerülésének módjaira.

Fontos, hogy a tanulóknak sikerélményük legyen a digitális kultúra órákon, és törekedjenek ismereteik folyamatos megújítására, mert ez egy rohamosan fejlődő terület. Cél olyan attitűd kialakítása, hogy az egyén érezze, képes tevékenyen bekapcsolódni az egész világra kiterjedő információs társadalomba.

Szinte nap, mint nap halljuk, milyen fontos a 21. század információs társadalmában az ún. informatikai írásbeliség, amelynek elsajátítását minél fiatalabb életkorban meg kell kezdeni. Aki gyermekkorától kezdve nem jut az informatikai alapismeretek birtokába, szinte behozhatatlan, hátrányos helyzetbe kerül társaival szemben.

Az információs társadalom kihívást gyakorol a mai oktatási rendszerre is: az információs és kommunikációs technika alkalmazása új tanulási lehetőségeket kínál. A pedagógus szerepe átalakul: a gyermekek, diákok körében a tudásanyagnak már nem egyedüli közvetítője. Olyan tanulási környezetet kell kialakítania, amely segíti a felfedezést, fejleszti a kreativitást, a multimédiás kommunikációt, a távoli partnerekkel való együttműködést, az egyéni vagy csoportos munkát, a megszerzett tapasztalatok adaptációját, ezáltal erősíti az ismeretszerzést, a tudásanyag elsajátítását és a képességfejlesztést.

A tantárgy további célja az informatikai tudás megszerzése, a készség- és képességfejlesztés, valamint az ismeretek alkalmazásának támogatása más tantárgyakban, a későbbi tanulmányokban, majd a mindennapi életben, a munkában. Mivel eszközeit és módszereit tekintve egy állandóan, rohamléptekben fejlődő műveltségterületről van szó, ezért elengedhetetlenül fontos olyan tanulói attitűd kialakítása, amely a megszerzett ismeretek folyamatos bővítésére, megújítására, az élethosszig tartó tanulásra ösztönöz.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

A tanuló ismerje meg és tartsa be a számítógépes munka szabályait, különös tekintettel a balesetek megelőzésére és az ergonómiai szempontokra. A berendezésekkel fegyelmezetten, a használati utasításokat pontosan követve dolgozzon. Sajátítsa el a számítógép-kezelés alapjait, mozogjon otthonosan a számítástechnikai környezetben: felhasználói szinten kezelni tudja a számítógépet és perifériáit. Szerezzen tapasztalatokat az informatikai eszközök és az információhordozók használatában.

Legyen képes a különböző formákban megjelenő információt felismerni; tudjon információt különféle formákban megjeleníteni; szerezzen jártasságot az információk különféle formáinak (szöveges, hangos, vizuális) együttes kezelésében. A megszerzett információit legyen képes kiértékelni és felhasználni. Ismeretei önálló kiegészítéséhez szerezzen jártasságot a könyv- és médiatár, az internet használatában. Szokjon hozzá az ismeretterjesztő irodalom, folyóiratok, lexikonok, kézikönyvek, különböző média, multimédia és hipermédia használatához.

Legyen képes az adott probléma megoldásához kiválasztani az általa ismert módszerek, eszközök és alkalmazások közül a megfelelőt.

Ismerje fel és legyen képes különféle formákban megfogalmazni a környezetében előforduló tevékenységek algoritmizálható részleteit. Helyesen használja a logika bizonyos elemeit (és, vagy, nem, Ha... akkor...).

Ismerje meg az informatika társadalmi szerepét, a programok használatának jogi és etikai alapjait.

Legyen tudatában az öncélú és túlzott informatikai eszközhasználatának egészségkárosító, személyiségromboló hatásának (pl. a számítógép - függőség, videojáték - függőség problémái).

Szerezzen tapasztalatokat arról, hogy az új technológiákon alapuló informatikai eszközök kibővítik a hagyományos könyvtári tájékozódás kereteit.

A tanuló ismerje meg és tartsa be a számítógépes és más intelligens informatikai eszközökkel végzendő munka szabályait, különös tekintettel a balesetek megelőzésére. Sajátítsa el a számítógép-kezelés alapjait. Ismerje fel, és alkalmazza a számítógépes kommunikációban leggyakrabban előforduló vizuális és manuális jeleket, jelkombinációkat. Tudja alkalmazni az operációs rendszer és a segédprogramok legfontosabb szolgáltatásait. Tartsa be a program- és adatvédelem szabályait. Szerezzen jártasságot az informatikai eszközök és információhordozók használatában. Ismerje a használt informatikai eszközök működési elveit.

Legyen képes a különböző formákban megjelenő adatokat felismerni. Ismerje a legalapvetőbb szöveges – rajzos - táblázatos dokumentumformákat, ezeket minta alapján legyen képes megvalósítani, legyen igénye a mondanivaló lényegét tükröző esztétikus külalak kialakítására, különböző formában való megjelenítésére. Tudjon adatokat megkeresni, elérni adatbázisból, számítógépes hálózatból.

A problémamegoldás során segítséggel ismerje fel az adatok közötti összefüggéseket. Ismerje fel az adatok és az eredmények kapcsolatát. Legyen képes a feladat megoldására készített algoritmust megvalósítani számítógépen (a használt fejlesztő rendszerrel). Legyen képes értelmezni a programok által szolgáltatott válaszokat.

Legyen jártas a hálózat alapszolgáltatásainak önálló használatában. Tudjon információt szerezni az interneten. Tudjon kapcsolatot teremteni másokkal a hálózat révén: csoportos kommunikációs formák, elektronikus levelezés.

Legyen tájékozott a média (internet, televízió, rádió) szerepéről. Ismerje a hagyományos médiumok elektronikus megfelelőit (például elektronikus könyv, folyóirat, zene). Ismerje és használja az internetes portálokat, digitális fényképezést, a multimédiát. Tudjon használni médiainformatikai eszközöket a tanulási folyamatban és a szabadidős tevékenységben.

A tanuló ismerkedjen meg a számítástechnika történetével, a mai informatika alkalmazásaival és fejlődési irányaival. Ismerje meg és értékelje a magyar tudósok szerepét, tevékenységét a világ informatikai kultúrájának fejlődésében.

Ismerje meg az informatika társadalmi szerepét, az információs társadalom főbb jellemzőit. Ismerje a programok és adatok használatának jogi és etikai alapjait (szerzői jog, személyes adatok, hitelesség). Ismerje a túlzott informatikai eszközhasználat személyiségre káros hatásait (pl. játék-függőség, gerinc vagy a szem károsodása).

Ismerjék meg a számítógép bekapcsolásának és kikapcsolásának helyes sorrendjét. Ha a számítógépek hálózatba vannak kötve, ismertessük meg velük a hálózatba való bejelentkezés menetét (azonosító, jelszó), jelentőségét, a kilépés folyamatát, és beszélgessünk velük a hálózathasználat etikájáról, szabályairól. Lássák meg a számítógép sokoldalú alkalmazhatóságát, és azt is, hogy hálózat esetén e lehetőségek kiszélesednek, új probléma megoldási lehetőséget nyújtanak a felhasználók számára.

Fontos, hogy a tanulók olyan szoftverekkel találkozzanak először, amely a tantárgy pedagógiai céljainak megfelel. Előnyt élveznek a játékos didaktikai szoftverek, a több érzékszervre ható, de egyszerű kezelésű, „felhasználóbarát”, gyermekeknek készített multimédia-programok, és azok a nyitott programok, amelyekkel alkotni lehet. A tanulók az eszközök és szoftverek megismerését

követően törekedjenek önálló számítógépes alkotások elkészítésére (szövegek, rajzok, animációk, dallamok, stb.), tudjanak minta után egyszerűbb dokumentumokat létrehozni. Motiváljuk őket arra, hogy mondanivalójukhoz, elképzeléseikhez önálló, kreatív alkotásokat tervezzenek, készítsenek. Tudják, hogy az alkotások elmenthetők, később visszahívhatók, módosíthatók. Az alkotásokat – lehetőség szerint – nyomtassuk ki, és közösen értékeljük.

A tanulók legyenek képesek arra, hogy egy adott probléma megoldásához a megismert alkalmazások (eszközök, módszerek) közül kiválaszthassák a megfelelőt. Szerezzenek jártasságot az általuk megismert szoftverek kezelésében, ismerjék meg annak kezelőfelületét, menürendszerét, legfontosabb funkcióit. Az alkalmazói ismeretek elsajátítására, begyakorlására mindig a gyermekek közvetlen környezetéből, a mindennapi életből vegyünk mintapéldát.

Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése a tantárgy kiemelt feladata. Ismertessük meg a tanulókat néhány, a hétköznapi életből vett algoritmussal, majd törekedjünk arra, hogy ők is felismerjenek, értelmezzenek, létrehozzanak, kitaláljanak algoritmusokat. Értelmezzék a mindennapi algoritmusokat és tudják annak adatait, folyamatát megfelelő eszközkészlettel rögzíteni, leírni. Játsszanak algoritmikus játékokat: gondolati, cselekvéses, mozgásos játékokat is – a teremben, az udvaron. Lássanak példát egyes algoritmusok számítógépes megvalósítására, és törekedjenek a számítógéppel önálló algoritmusok készítésére vagy ezek értelmezésére. Vegyék észre az algoritmusokban a sorrend fontosságát, értsék meg az ismétlések szerepét és a változások mértékét.

Ismerkedjenek meg a világháló információszerzési lehetőségével is. A rendelkezésre álló böngészőprogrammal olyan honlapokat keressenek fel, amely számukra érdekes, szórakoztató, illetve az egyes tantárgyak ismeretszerzését segítik. Az internet használata kapcsán beszéljünk a világhálón való szörfölés veszélyeiről is, illetve a túlzott számítógép-használat káros hatásairól.

A tantárgy tanítása során, a fejlesztési követelmények megvalósulása érdekében mindvégig kiemelten jelenjen meg az informatika sokoldalú alkalmazhatósága és domináljon gyakorlati szerepe.

Járuljon hozzá pályaorientációjuk és pályaválasztásuk kialakításához.

ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

- Szóbeli: egy rövidebb téma szóbeli kifejtése, kérdésekre adott válaszok, az egyes témakörökhöz tartozó fogalmak ismerete
- Írásbeli: fogalommagyarázat, házi dolgozat készítése, folyamatábra, tesztek kitöltése
- Gyakorlati: egy-egy tanult programmal adott feladatok elkészítése (minta után, önállóan tervezett)

1. évfolyam

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret** **6 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép működésének bemutatása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök egyes funkcióinak megismerése.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Alkalmazások kezelésének megismerése		*Magyar nyelv és irodalom,*

A számítógép kezelése tanári segítséggel. Egy operációs rendszer grafikus felületének megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret** **16 óra**
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Képszerkesztő programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel.		*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata,

Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. Meghívó, névjegy, képeslap, üdvözlő kártya, rajzos órarend készítése. A dokumentum mentése és nyomtatása segítséggel.	beszédkultúra, kommunikáció. *Vizuális kultúra; dráma és színház: m*esék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.	*Ének-zene:* népdalok meghallgatása.
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

	2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Néhány közhasznú információforrás megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A környezetünkben levő személyek, tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Adatok csoportosítása, értelmezése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Néhány közhasznú információforrás megismerése Közhasznú információforrások használata, az információ feldolgozása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Órakeret** **9 óra**
	3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése.	

	Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan. Ábra készítése teknőcgrafikával.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Ábra készítése teknőcgrafikával Teknőcgrafikai fogalmak. Egyszerű alakzatok rajzolása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információ, algoritmus, probléma, teknőcgrafika.	

	3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata A fejlesztőrendszer alaputasításainak megismerése. Algoritmusok értelmezése, készítése.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.

	3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**

A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**4. Infokommunikáció**	
	4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.		*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.	

	4.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az elterjedt infokommunikációs eszközök lehetőségeinek és kockázatainak megismerése Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megismerése. Információ küldése, fogadása. A kockázatok bemutatása.		*Magyar nyelv és irodalom:* gondolattérkép alkalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.	

	4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése. Különbségek a valóságos és a virtuális világban. Elektronikus könyv használata.		*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsortípusok,

		animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Virtuális világ, média, elektronikus könyv.	

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**5. Az információs társadalom**	**Órakeret** **3 óra**

	5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése. A netikett alapjainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése Egyszerű hétköznapi példák a személyes és nem személyes adatokra.		*Erkölcstan*: az írott nyelvi kommunikációs viselkedés szabályai.
A netikett alapjainak megismerése Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.		*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyes adat, nem személyes adat, netikett.	

	5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.		*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.	

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret** **2 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai. A források azonosító adatainak megállapítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.	*Magyar nyelv és irodalom:* alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése.	
Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai Dokumentumtípusok megkülönböztetése. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek felismerése. Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése. Információforrások használata.	*Magyar nyelv és irodalom:* a könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek, elektronikus

		információhordozók.
A források azonosító adatainak megállapítása. Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.		*Erkölcstan:* szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére* ismerje a számítógép működését; ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat; tudja használni az alapvető informatikai eszközöket; legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével; tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni. *A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére* tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat; legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára; tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel; legyen képes animációk megtekintésére; legyen képes a médialejátszó alkalmazására; legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére; legyen képes közhasznú információforrások használatára.

	A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát; legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel; tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni. *A tanuló az infokommunikáció témakör végére* legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására; legyen képes irányított módon információt keresni; ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait. *A tanuló az információs társadalom témakör végére* ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát; ismerje a netikett alapjait; ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. *A tanuló a könyvtári informatika témakör végére* legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében; ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait; ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat; legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

2. évfolyam

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret** **9 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép működésének bemutatása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök egyes funkcióinak megismerése.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Alkalmazások kezelésének megismerése A számítógép kezelése tanári segítséggel.		*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-*

Egy operációs rendszer grafikus felületének megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret** **15 óra**
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Képszerkesztő programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel. Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. Meghívó,		*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.

névjegy, képeslap, üdvözlő kártya, rajzos órarend készítése. A dokumentum mentése és nyomtatása segítséggel.	*Vizuális kultúra; dráma és színház: m*esék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.	*Ének-zene:* népdalok meghallgatása.
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

	2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Néhány közhasznú információforrás megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**

A környezetünkben levő személyek, tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Adatok csoportosítása, értelmezése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Néhány közhasznú információforrás megismerése Közhasznú információforrások használata, az információ feldolgozása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Órakeret** **8 óra**
	3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése. Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan. Ábra készítése teknőcgrafikával.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Ábra készítése teknőcgrafikával Teknőcgrafikai fogalmak. Egyszerű alakzatok rajzolása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információ, algoritmus, probléma, teknőcgrafika.

	3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**

Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata A fejlesztőrendszer alaputasításainak megismerése. Algoritmusok értelmezése, készítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.
	3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**4. Infokommunikáció**	
	4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.		*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.	

	4.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az elterjedt infokommunikációs eszközök lehetőségeinek és kockázatainak megismerése Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megismerése. Információ küldése, fogadása. A kockázatok bemutatása.	*Magyar nyelv és irodalom:* gondolattérkép alkalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.

	4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése. Különbségek a valóságos és a virtuális világban. Elektronikus könyv használata.	*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl.

		szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Virtuális világ, média, elektronikus könyv.	

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**5. Az információs társadalom**	**Órakeret** **3 óra**
	5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése. A netikett alapjainak megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése Egyszerű hétköznapi példák a személyes és nem személyes adatokra.	*Erkölcstan*: az írott nyelvi kommunikációs viselkedés szabályai.
A netikett alapjainak megismerése Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyes adat, nem személyes adat, netikett.

	5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret** **1 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai. A források azonosító adatainak megállapítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.	*Magyar nyelv és irodalom:* alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése.	
Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai Dokumentumtípusok megkülönböztetése. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek felismerése. Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése. Információforrások használata.	*Magyar nyelv és irodalom:* a könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek, elektronikus

		információhordozók.
A források azonosító adatainak megállapítása. Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.		*Erkölcstan:* szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére* ismerje a számítógép működését; ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat; tudja használni az alapvető informatikai eszközöket; legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével; tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni. *A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére* tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat; legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára; tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel; legyen képes animációk megtekintésére; legyen képes a médialejátszó alkalmazására; legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére; legyen képes közhasznú információforrások használatára.

	A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát; legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel; tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni. *A tanuló az infokommunikáció témakör végére* legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására; legyen képes irányított módon információt keresni; ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait. *A tanuló az információs társadalom témakör végére* ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát; ismerje a netikett alapjait; ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. *A tanuló a könyvtári informatika témakör végére* legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében; ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait; ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat; legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

3. évfolyam

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret** **14 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép működésének bemutatása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök egyes funkcióinak megismerése.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Alkalmazások kezelésének megismerése	*Magyar nyelv és irodalom,*

A számítógép kezelése tanári segítséggel. Egy operációs rendszer grafikus felületének megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret** **12 óra**
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Képszerkesztő programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel.	*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata,

Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. Meghívó, névjegy, képeslap, üdvözlő kártya, rajzos órarend készítése. A dokumentum mentése és nyomtatása segítséggel.	beszédkultúra, kommunikáció. *Vizuális kultúra; dráma és színház:* mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.	*Ének-zene:* népdalok meghallgatása.
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

	2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Néhány közhasznú információforrás megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A környezetünkben levő személyek, tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Adatok csoportosítása, értelmezése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Néhány közhasznú információforrás megismerése Közhasznú információforrások használata, az információ feldolgozása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Órakeret** **4 óra**
	3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése.	

	Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan. Ábra készítése teknőcgrafikával.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.		*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Ábra készítése teknőcgrafikával Teknőcgrafikai fogalmak. Egyszerű alakzatok rajzolása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információ, algoritmus, probléma, teknőcgrafika.	

	3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.		*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata A fejlesztőrendszer alaputasításainak megismerése. Algoritmusok értelmezése, készítése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.	

	3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**4. Infokommunikáció**	**Órakeret** **4 óra**
	4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.	*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.

	4.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az elterjedt infokommunikációs eszközök lehetőségeinek és kockázatainak megismerése Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megismerése. Információ küldése, fogadása. A kockázatok bemutatása.		*Magyar nyelv és irodalom:* gondolattérkép alkalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.	

	4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése.		*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése,

Különbségek a valóságos és a virtuális világban. Elektronikus könyv használata.	értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Virtuális világ, média, elektronikus könyv.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**5. Az információs társadalom**	
	5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése. A netikett alapjainak megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése Egyszerű hétköznapi példák a személyes és nem személyes adatokra.	*Erkölcstan*: az írott nyelvi kommunikációs viselkedés szabályai.
A netikett alapjainak megismerése Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyes adat, nem személyes adat, netikett.

	5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok,

Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.	közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret** **2 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai. A források azonosító adatainak megállapítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.	*Magyar nyelv és irodalom:* alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése.	
Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai	*Magyar nyelv és irodalom:* a könyvek tartalmi

Dokumentumtípusok megkülönböztetése. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek felismerése. Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése. Információforrások használata.	csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek, elektronikus információhordozók.
A források azonosító adatainak megállapítása. Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.	*Erkölcstan:* szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére* ismerje a számítógép működését; ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat; tudja használni az alapvető informatikai eszközöket; legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével; tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni. *A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére* tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat; legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára; tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel; legyen képes animációk megtekintésére; legyen képes a médialejátszó alkalmazására;

	legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére; legyen képes közhasznú információforrások használatára. *A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére* legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát; legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel; tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni. *A tanuló az infokommunikáció témakör végére* legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására; legyen képes irányított módon információt keresni; ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait. *A tanuló az információs társadalom témakör végére* ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát; ismerje a netikett alapjait; ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. *A tanuló a könyvtári informatika témakör végére* legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében;

	ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait; ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat; legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

4. évfolyam

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**1. Az informatikai eszközök használata**	**Órakeret** **10 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerkedés az informatikai környezettel. A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás, programok futtatása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Ismerkedés az adott informatikai környezettel A számítógép működésének bemutatása. Az informatikai eszközök használatára vonatkozó szabályok megismerése az iskolai környezetben. Alapvető informatikai eszközök használata. Az informatikai eszközök egyes funkcióinak megismerése.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
A számítógéppel való interaktív kapcsolattartás ismert programokon keresztül Oktatóprogramok futtatása. Az interaktív kapcsolattartás eszközei a számítógép segítségével.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és

	egyéb készségfejlesztő programok használata.
Alkalmazások kezelésének megismerése A számítógép kezelése tanári segítséggel. Egy operációs rendszer grafikus felületének megismerése. Programok indítása, leállítása az adott környezetben. Készségfejlesztő számítógépes szoftverek használata.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**2. Alkalmazói ismeretek**	**Órakeret** **14 óra**
	2.1. Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése. A rajzeszközök megfelelő használata. Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata. A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**

Egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumok készítése *A rajzeszközök megfelelő használata* Képszerkesztő programok alkalmazása. Tantárgyakhoz kapcsolódó rajzok készítése, mentése segítséggel. Rövid dokumentumok készítése. Tantárgyakhoz kapcsolódó szöveg begépelése, javítása. Meghívó, névjegy, képeslap, üdvözlő kártya, rajzos órarend készítése. A dokumentum mentése és nyomtatása segítséggel.	*Magyar nyelv és irodalom:* szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció. *Vizuális kultúra; dráma és színház: m*esék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata Médialejátszó alkalmazása. Hangállományok lejátszása. Animációk megtekintése, készítése.	*Ének-zene:* népdalok meghallgatása.
A feladat megoldásához szükséges alkalmazói környezet használata Tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldása informatikai környezetben. Számítógépes multimédiás oktatójátékok, alkalmazások.	*Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene, környezetismeret, idegen nyelv, vizuális kultúra:* oktatóprogramok és egyéb készségfejlesztő programok használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

	2.2. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés. Néhány közhasznú információforrás megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A környezetünkben levő személyek, tárgyak jellemzőinek kiválasztása, rögzítése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztása, rögzítése.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Adatok csoportosítása, értelmezése Személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kötődő adatok gyűjtése, értelmezése, rögzítése, csoportosítása.	*Vizuális kultúra:* a környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából.
Néhány közhasznú információforrás megismerése Közhasznú információforrások használata, az információ feldolgozása.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel**	**Órakeret** **5 óra**

	3.1. A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel. Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése. Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan. Ábra készítése teknőcgrafikával.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Információ kifejezése beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel Az információ kifejezése többféle formában.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Az algoritmus hétköznapi fogalmának megismerése Hétköznapi folyamatok leírása. Hétköznapi algoritmusok értelmezése, megfogalmazása.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Problémák megoldása részben tanári segítséggel, részben önállóan Hétköznapi problémák megoldása, a lépések egyértelmű sorrendjének megállapítása. Hétköznapi tevékenység felbontása utasításokra tanári segítséggel.	*Környezetismeret:* problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.
Ábra készítése teknőcgrafikával Teknőcgrafikai fogalmak. Egyszerű alakzatok rajzolása.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információ, algoritmus, probléma, teknőcgrafika.

	3.2. Algoritmizálás és adatmodellezés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása. Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Egyszerűbb algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Hétköznapi algoritmusok felismerése, értelmezése. Egyszerű algoritmusok megfogalmazása. Algoritmusok eljátszása. Utasítások sorrendjének megváltoztatása és ezek következményei.		*Technika, életvitel és gyakorlat:* egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. *Matematika:* problémamegoldás, számok, alapműveletek, becslés.
Egy egyszerű, automata elvű fejlesztőrendszer használata A fejlesztőrendszer alaputasításainak megismerése. Algoritmusok értelmezése, készítése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Algoritmus, utasítás.	

	3.3. Egyszerűbb folyamatok modellezése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók által használt hétköznapi modellek vizsgálata.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A tanuló által a hétköznapokban használt modell vizsgálata eltérő paraméterekkel Modellek vizsgálata. Változó paraméterek használata.	*Környezetismeret:* magatartásformák, szabályok, viselkedési normák különböző élethelyzetekben.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Modell, paraméter.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**4. Infokommunikáció**	**Órakeret** **4 óra**
	4.1. Információkeresés, információközlési rendszerek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása. Irányított információkeresés.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
Egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazása Kérdésfeltevés. A kérdések pontosítása.	*Magyar nyelv és irodalom:* az információk keresése és kezelése.
Irányított információkeresés Tájékozódás tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó, oktatási témájú oldalakon tanári segítséggel.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresőprogramok.

	4.2. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeinek és kockázatainak megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az elterjedt infokommunikációs eszközök lehetőségeinek és kockázatainak megismerése Az infokommunikációs eszközök lehetőségeinek megismerése. Információ küldése, fogadása. A kockázatok bemutatása.		*Magyar nyelv és irodalom:* gondolattérkép alkalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mobil eszközök, kockázat.	

	4.3. Médiainformatika	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Az informatikai eszközöket alkalmazó média egyes lehetőségeinek megismerése A média korosztálynak szóló lehetőségeinek megismerése.		*Vizuális kultúra*: műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése,

Különbségek a valóságos és a virtuális világban. Elektronikus könyv használata.	értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. *Vizuális kultúra:* a különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Virtuális világ, média, elektronikus könyv.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**5. Az információs társadalom**	**Órakeret** **2 óra**
	5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése. A netikett alapjainak megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A személyi információk és a személyes adatok fogalmának megismerése Egyszerű hétköznapi példák a személyes és nem személyes adatokra.	*Erkölcstan*: az írott nyelvi kommunikációs viselkedés szabályai.
A netikett alapjainak megismerése Az informatikai eszközök használata során betartandó alapvető szabályok ismerete.	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok, közösség, a helyes magatartás.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Személyes adat, nem személyes adat, netikett.

	5.2. Az e-szolgáltatások szerepe és használata	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	**Kapcsolódási pontok**
A gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése	*Erkölcstan:* emberi kapcsolatok,

Az életkori sajátosságoknak megfelelő internetes oldalak látogatása, tapasztalatszerzés.	közösség, a helyes magatartás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus szolgáltatás.

Tematikai egység/ **Fejlesztési cél**	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret** **1 óra**
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében. A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása. Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai. A források azonosító adatainak megállapítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Eligazodás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében Könyvek keresése a szabadpolcon szerző, cím, téma szerint.		*Magyar nyelv és irodalom:* alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről.
A könyvtárak alapszolgáltatásainak ismerete, a használat szabályainak betartása A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok megismerése, betartása. A kölcsönzési folyamat megismerése.		
Elterjedt dokumentumtípusok, elektronikus források formai, tartalmi jellemzőinek megismerése, megkülönböztetése, használatuk alapjai		*Magyar nyelv és irodalom:* a könyvek tartalmi

Dokumentumtípusok megkülönböztetése. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek felismerése. Információforrások formai és tartalmi jellemzőinek megismerése. Információforrások használata.	csoportjai: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom, kézikönyvek, elektronikus információhordozók.
A források azonosító adatainak megállapítása. Az egyes információforrások azonosító adatainak megkeresése.	*Erkölcstan:* szellemi termékek az emberiség szolgálatában. A tudás hatalma. A világ megismerése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére* ismerje a számítógép működését; ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat; tudja használni az alapvető informatikai eszközöket; legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével; tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni. *A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére* tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat; legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára; tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel; legyen képes animációk megtekintésére; legyen képes a médialejátszó alkalmazására;

	legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére; legyen képes közhasznú információforrások használatára. *A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére* legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát; legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel; tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni. *A tanuló az infokommunikáció témakör végére* legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására; legyen képes irányított módon információt keresni; ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait. *A tanuló az információs társadalom témakör végére* ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát; ismerje a netikett alapjait; ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. *A tanuló a könyvtári informatika témakör végére* legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében;

	ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait; ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat; legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

a) A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A véleményezésre jogosultak számára, a program elfogadása előtt, a főigazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetést 30 napos véleményezési határidővel.

b) A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény főigazgatói irodájában, irattárában, ill. könyvtárában kerül elhelyezésre.

c) A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje

Az iskolahasználók az intézmény főigazgatójától kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők az iskolai könyvtárban olvashatják el a dokumentumot.

d) A Pedagógiai Program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását – indoklás mellett - kezdeményezheti a főigazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását a főigazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.

A szakmai munkaközösség(ek) véleményét – szakterületét, szakterületüket érintően – a pedagógiai program elfogadásához be kell szerezni.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, a főigazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Program módosításait a Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola **nevelőtestülete és a szakmai munkaközösségek** véleményének beszerzésével és figyelembe vételével a 2025. augusztus 22-én tartott nevelőtestületi értekezleten elfogadta.

Berettyóújfalu, 2025. augusztus 27.

Nagy Istvánné
munkaközösség-vezető

Pappné Nagy Éva
munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

Gondolyné Felszeghy Ildikó
munkaközösség-vezető

munkaközösség-vezető

A Pedagógiai Programot a módosításokkal egységes szerkezetbe foglaltam.

Berettyóújfalu, 2025. augusztus 27.

Veress Péter
főigazgató

A fenntartó, a Tiszántúli Református Egyházkerület a Diószegi Kis István Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyta.

Debrecen, 2025. 08. 29.

Dr. Fekete Károly
püspök